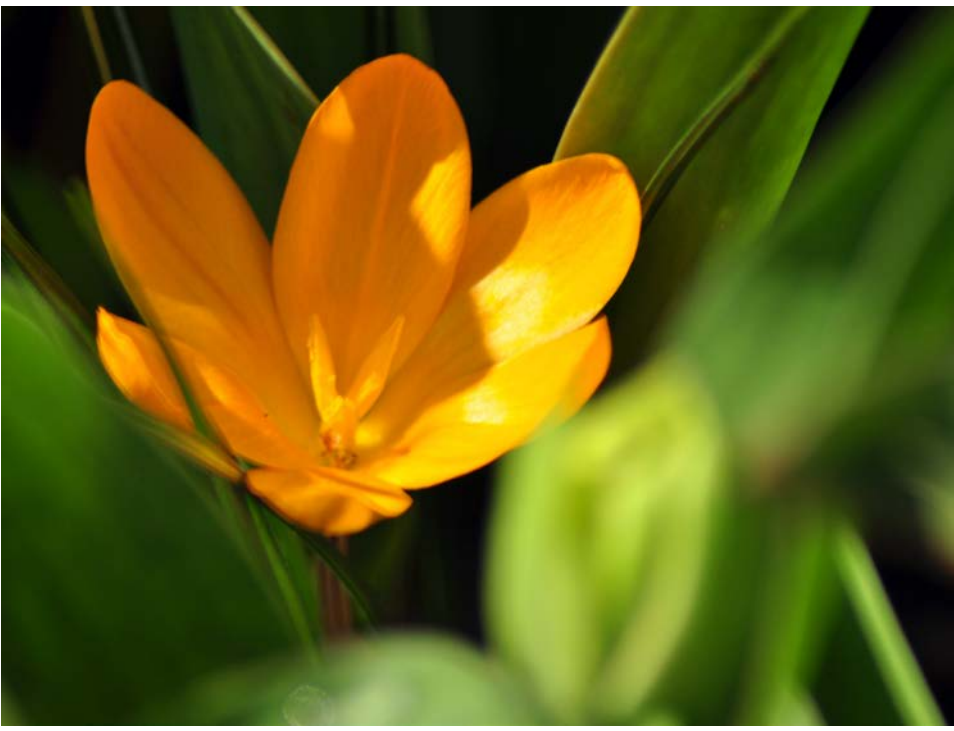

ÇİĞDEMİM SESİ

Aylık Online Dergi

Ocak 2021

- YÜZ YIL ÖNCE ANKARA
Ocak 1921
"İ. İNÖNÜ ZAFERİ"
- MAHALLEMİZDE SANATÇI
BİR DEDE
- YENİ YILI KUTLAMAK, NOEL'İ
KUTLAMAK ANLAMINA
GELMEZ
- MONT
- KUMRU GİBİ DÜŞÜNEN Mİ,
KARINCA GİBİ...
- MAHALLEDE
SÖYLEŞİYORUZ: İLKİYAR
- BİR BAŞKADIR... BENİM
ANKARAM
- ÇOCUKLARA KİTAP TANITIMI
- DAİMA YERLİ MALI
- TÜRKÇESİNİ KULLANALIM
- AYRIMCISINI DEĞİL
DOĞRUSUNU KULLANALIM
- ŞİMDİ SIRA HAVADA
- OKURKEN
- İKİ ÇINAR
- VEJETARYEN YEMEKLERİ
- MÜZOK
- KİTAP TANITIMI
- ŞUBADAP ÇOCUKTAN
- YAZGI
- FOTOĞRAF TOPLULUĞU:
YEDİGÖLLER
- SATRANÇ ÖĞRENIYORUM
- SESSİZLİĞİN SESİ
- MUHTARIMIZDAN
- ÖYKÜ KÖŞESİ
- ŞİİR KÖŞESİ
- KÜTÜPHANEMİZDEN
- KÜÇÜK KOMSULARIMIZDAN
ÖYKÜLER VE RESİMLER
- AYVA SOSLU TURTA
- BATAKLIK GAZİ NEDİR?
- YERALTI STAJ GÜNÇESİ

Çiğdem Eğitim,Çevre ve
Danışmanlık Derneği

Çiğdem Mah. 1551.Cadde
No:14-A Çankaya-ANKARA

www.cigdemim.org.tr

Tel: 2852047

CORONA VİRÜSÜNDEN NASIL KORUNABİLİRSİNİZ?

Ellerinizi sık sık su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca oarak yıkayın.

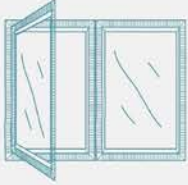
Öksürme veya hapşıрма sırasında ağız ve burunu **tek kullanımlık mendille kapatın**, mendil yoksa dirseğin iç kısmını kullanın

Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle arınıza en az **3-4 adım mesafe koyun**

Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin

Bulunduğunuz ortamları **sık sık havalandırın**

Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız **yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin**

Kıyafetlerinizi **60-90°C'de normal deterjanla yıkayın**

Tokalaşma, sarılma gibi **yakın temaslardan kaçın**

Ateş, öksürük, nefes darlığı gibi şikayetleriniz varsa, **maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun**

Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa **yaşlılar ve kronik hastalarla temas etmeyin**, maske takmadan dışarı çıkmayın

Ellerinizi gözlerinize, ağızınıza ve burnunuza **dokunmayın**

Hiçbir kişisel eşyanızı (havlu gibi gündelik eşyaları) **ortak kullanmayın**

Yurt dışından dönüşte **ilk 14 günü evinizde geçirin**

Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin

MERHABA

Kabul etmek gerekir ki 2020 yılı hiç iyi geçmedi. Ama iyi şeyler de olmadı değil!

Özellikle mahallemiz için 8 yıldır yaşadığımız can ve mal güvenliği sorununuz 2020'nin son iki ayında inanılmaz bir şekilde çözüldü. Şirindere'de bulunan ve kağıt toplayıcılar olarak bildiğimiz komşularımızla yollarımız ayrıldı. 200 civarında metruk bina yıkıldı. Alanda temizlik çalışmaları devam ediyor. Baharla birlikte Şirindere gerçekten adı gibi şirin olacak. Tüm emek verenlere teşekkürler. Kurumlar arasında işbirliği ve kararlılık ile çözülemeyecek sorunun olmadığını bu örnek çok iyi gösterdi.

2020'de derneğimiz için kurumsallaşma açısından da güzel şeyler oldu. STGM Birlikte projesi çerçevesinde özdeğerlendirme çalışmaları yaptık, iyileştirme planı ve stratejik plan hazırladık. İyileştirmelerimizi büyük oranda tamamladık. Çeşitli konularda 10 civarında yönerge hazırladık. Projeyi büyük bir başarıyla tamamladık.

2020 yılında yeni bir AB projesine yaptığımız ön başvuru kabul edildi ve tam başvuruyu hazırlayıp verdik. Sonucunu bekliyoruz. 2020'nin son günlerinde Çankaya Belediyesi ile ortak olduğumuz bir proje başvurusunu da teslim ettik. Ankara Kent Konseyi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi ile katılımcı bütçe çalışması yapıyoruz ve bu dönemde bir projeyi bu yöntemle yapmayı planlıyoruz.

Yaşadığımız salgının yarattığı olumsuzlukları komşuluk ve dayanışma ile daha hafif atlarmaya çalışıyoruz. Bizlere güvenerek katıldığınız dayanışma kampanyalarımız için de çok teşekkür ediyoruz. Topluca biraraya geleceğimiz etkinlikler yapamasak bile çevrimiçi ortamlarda ve sosyal medya hesaplarında sizlerle sıkça biraraya gelmeye çalışıyoruz. Hepimizin moral ve motivasyonumuzu yüksek tutmaya ihtiyacımız var.

2021 yılında herşeyin çok daha güzel olacağını umut ediyoruz.

Sevgi, Dostluk ve Hoşgörüyle.

Fatih Fethi Aksoy
Çiğdemim Derneği YK Başkanı

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ AYLIK ÜCRETSİZ ONLINE DERGİ

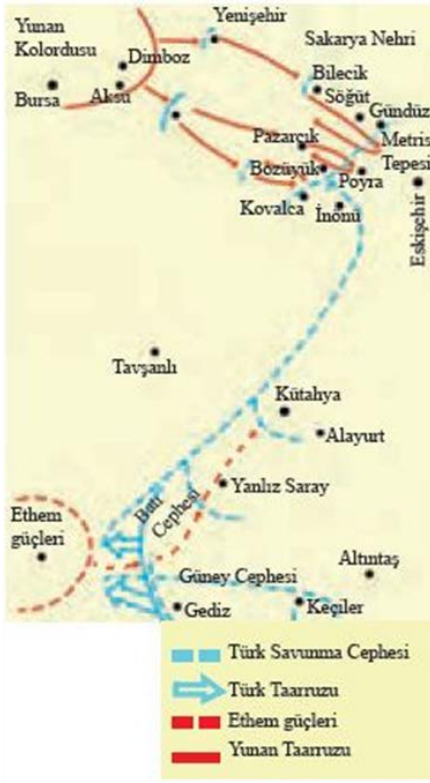
Sahibi : Çiğdemim Derneği Yönetim Kurulu adına Fatih Fethi Aksoy

Yayın Kurulu: Dilek Yüceel, Elvan Akbay, Fatih Fethi Aksoy,

M.Sinan Kayalığıl, Zuhel Yüksel

Tüm yayın hakları saklıdır. Yayımlanan yazı, görsel ve bilgiler kaynak gösterilmeden alıntılanamaz. İmzalı yazılarda görüşler yazarlarına aittir.

İletişim : Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-ANKARA dernek@cigdemim.org.tr Tel : 0312 2852047

“Sırtında kadife yakalı gri bir pardesü. Başında püskülsüz fes... Ayağında topuğu yenik ayakkabılar” bulunan uzun boylu genç Galata köprüsünün Haliç tarafındaki Ceyno birahanesinin önünde arkadaşıyla buluştuğunda 1920 yılının son günüydü. İki arkadaş geceyi Sultanahmet’te Mahmudiye otelinde geçirdiler, 1 Ocak sabahı Sirkeci rıhtımına geldiler. Uzun boylu genç Nâzım Hikmet, olayı anlatan da gazeteci arkadaşı Vâlâ Nureddin idi.

Vâlâ Nureddin “Bu Dünyadan Nazım Geçti” adlı kitabında, “çok eski, çok küçük Yeni Dünya vapurunda dört hececi şair, yani bizden başka Yusuf Ziya ve Faruk Nafiz binecektik” diye anlattığı sabah tam 100 yıl önce 1 Ocak 1921 günü İstanbul’da yaşanmıştı. Dört şair, Ankara hükümetinin vereceği görevlerin düşüyle İnebolu’ya geldiler. Sonraki yıllarda Akbaba gülmece dergisiyle ünlenecek Yusuf Ziya (Ortaç) ile Han Duvarları şiiri dillerden düşmeyecek olan Faruk Nafiz (Çamlıbel) Ankara’dan olumlu rapor alamayıp İstanbul’a döneceklerdi. Diğer iki şair ise büyük umutlarla Ankara yollarına düşecekti.

1. İnönü Savaşı Haritası

Ankara’ya ulaşan iki şair bir süre görev verilmesi için bekleyecek, işlerin uzaması zor günler yaşamalarına yol açacaktı. Sonunda atandıkları Bolu’daki öğretmenlik görevine pek de gönüllü gitmeyeceklerdi. İki arkadaşın Ankara’da umduklarını bulamamasında Nazım Hikmet’in “dayı” diye andığı annesinin yeğeni Ali Fuat (Cebesoy) Bey’in 1920 yılı Kasım ayında Batı Cephesi komutanlığından alınmış olmasının payı var mıdır bilinmez.

Atatürk, Nutuk’ta Ali Fuat Bey’in savaşın dışında tutularak Moskova’da büyükelçilik görevine atanmasının nedenini “cephe üzerinde komutanlık etkisi ve otoritesinin azalması” olarak özetler. Dönemin yakın gözlemcisi, Yunus Nadi Bey de “Düzensiz ordu birliklerinin başında bulunan Ethem’in Yunan işgali altındaki Uşak’ın geri alınması için” Ali Fuat Bey’i ikna etmesiyle başlayan gelişmelerin komutan değişikliğine yol açtığını belirtir.

Komutan değişikliğini izleyen günlerde Çerkez Ethem batı cephesinin yeni yönetimiyle ipleri koparmıştır. 1920’nin son haftaları Ankara hükümetinin en önemli sorunu Çerkez Ethem ve biri milletvekili olan kardeşlerinin yarattığı baskı ortamıydı. Mustafa Kemal, durumu yumuşatmak için cepheye bir grup milletvekili göndermiş, bu da sonuç vermemiş ve Meclis yılın son günlerindeki gizli oturumlarında bu konuyu tartışmıştı.

Aynı günlerde Çerkez Ethem de İstanbul hükümetiyle ilişkiye girdi. Kütahya’nın Emet ilçesinde askeri birliklerin başında bulunan Doktor Fazıl Doğan, görüşmeleri telgraf yazışmalarından izleyip edindiği bilgiyi Ankara’ya ulaştırdı.

Nutuk’ta yer alan İstanbul’a gönderilen telgraf, günümüz Türkçesiyle şöyle bitiyordu:

“Yunan komutanlığıyla anlaşmaya varılmış ise de yüce onayınızı da almayı her bakımdan lüzumlu buldum. Gereğinin yapılması, haberleşmelerin ve yüce emirlerinizin alınmasının sağlanması için, Gediz telgraf hattının onarımı ve düzeltilmesi yüksek emirlerinize arz olunur. Umumi Kuvayı Milliye Komutanı Ethem”

Vâlâ Nurettin ve Nâzım Hikmet

Ankara Yolunda

Albay İsmet Bey, 30 Aralık günü Çerkez Ethem'e son kez "Ankara hükümetine sığınma" çağrısında bulundu. Ancak verilen yanıt olumsuzdu, Ethem'in askerlerinden bir bölümü Yunan birlikleriyle beraberdi.

Çerkez Ethem'e **bağlı kuvvetler Yunan ordusuna sığındıktan sonra**

Yılın son günü "Büyük Millet Meclisi Erkanıharbiye-i Umumi Reisi (Genel Kurmay Başkanı) ve Garp Cephesi Komutanı İsmet" imzasıyla yayımlanan ve "Halk Beyannamesi" başlıklı duyuruda şöyle deniliyordu:

"Evvelce 1 inci Seyyar Kuvvetler Komutanı olan Ethem ve biraderleri Büyük Millet Meclisine İsyan etmişlerdir. İsyanlarının sebebi, ahaliye zulmedilmemesi, ahalden vergileri dışında, doğrudan doğruya kendi adamları tarafından para toplanılmaması, askerlik şubelerinden başka kimsenin kendiliğinden askere alınmaması, Ethem ve adamlarının halkı ve askeri idam etmemesi ve suçluların mahkemelere, İstiklal Mahkemelerine verilmesi hakkında Büyük Millet Meclisinin verdiği

kati emirlere itaat etmemeleridir."

İsmet Bey bu olayların ardından kendi ifadesiyle, "Kıtaların istirahati için harekâtı bir-iki günlüğüne" durdurmuştu. "Bu esnada Bursa cephesinde bulunan 24. Tümen Kumandanından Yunan kuvvetlerinin 6 Ocak sabahı harekete geçtiği" haberini aldı.

İsmet Bey'e bu bilgi Gediz'de ulaşmıştı. Yunan birliklerini İnönü kasabasında karşılamaya karar verdi. 9 Ocak'ta düşman güçleri kasabaya girmişlerdi, 10 Ocak'ta şiddetli çarpışmalar olurken, birliklerin bir bölümü yeniden harekete geçmeye başlayan Ethem kuvvetleriyle Gediz'de mücadele halindeydi, İsmet (İnönü) Bey, hatıralarında o günün sonunu şöyle özetleyecekti:

"10 Ocak'ta düşmanın mukavemeti kırıldı, iradesi çöktü, çekildi. Tekrar ve telaşla eski yerine kadar gitti. Vaziyetin ne olduğunu anlamadan hızla geldiği yere döndü. İşte Birinci İnönü muharebesi budur."

Atatürk, Nutuk'ta "Bizim Gediz'de bulunan önemli kuvvetlerimiz, Eskişehir üzerinden bu düşman tümenlerini karşılamaya mecburdu. Karşıladı ve yendi. İnkılabımızın tarihine, Birinci İnönü zaferini kaydetti" diye gelişmeleri anlattı. İsmet İnönü ise anılarında, tüm alçak gönüllülüğüyle "Atatürk, Birinci İnönü Muharebesinin neticesine çok önem vermiş görünmektedir" değerlendirmesini yapmakla yetinir.

Milletvekilleri I. **İnönü Savaşından sonra Meclis önündeki geçit törenini izlemeye hazırlanıyorlar**

Artık kurtuluş mücadelesinde yeni bir döneme girilmektedir.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ !

MAHALLEMİZDE SANATÇI BİR DEDE

Müjdem Demet YÜCELGEN – Balıkçıoğlu Apt.

Güneşin kışkırtıcı duruşuna dayanamayıp Cenk ile birlikte mahallemizde yürüyüşe çıkmıştık. Cebimizde raporumuz sokağa çıkma yasağından muaf olanlardanız. Ebru Sitesinin oradan geçerken bahçede elinde keski ile kurumuş ağaca can veren bir komşumuzu gördük. Ağacın en üstünde de özenle yapılmış leylek yuvası.

Aslında Sandıklı da yaşadığını torun bakmak için Çiğdem de bulunduğunu öğrendik. Ekrem Çavuş beyefendiyi çalışırken izlemek ayrı bir keyifti. Ağaçta baykuş, kurbağa, kaplumbağa, sincap hayat bulmuştu resmen.

Ekrem Bey'in Sandıklı İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Ve Yaşatma Derneği'nin kurucu başkanı olduğunu öğreniyoruz. Kendisi ahşap sanatçısı Şükrü Baysal'dan ders almış. Mutlaka yolunuzu düşürün bu esere. Ekrem Bey ağaca isim önermemizi de istiyor. Hem izlemesi hem de sohbeti oldukça hoş. Bitmesini sabırsızlıkla bekleyeceğim.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ EĞİTİM DESTEĞİ/BURS PROJESİ

**SİZLERİN KATKILARIYLA DEVAM EDEN PROJEMİZDE BU DÖNEM
4'Ü LİSE ÖĞRENCİSİ OLMAK ÜZERE 29 ÖĞRENCİYE 9 AY
BOYUNCA 250 LİRA DESTEK VERDİK.**

**PROJE KAPSAMINDA BUGÜNE KADAR 96 FARKLI GENCİMİZE
DESTEK OLDUK.**

**PROJEYE İSTEĞİNİZ ZAMANDA VE İSTEDİĞİNİZ
MİKTARDA DESTEK OLABİLİRSİNİZ.**

**Bağışlarınızı makbuz karşılığında derneğimize veya
T.İş Bankası Çukurambar Şubesinde bulunan dernek
hesabımıza gönderebilirsiniz.**

4379 – 0001560

TR73 0006 4000 0014 3790 0015 60

**Çiğdem Mah. 1551.Cadde No:14-A Çankaya-Ankara
Tel: 2852047 0530 6609583 www.cigdemim.org.tr**

YENİ YILI KUTLAMAYLA, NOEL'İ KUTLAMANIN İLGİSİ YOK.! BUNUN İÇİN BİRAZ TARİH ÖĞRENMEK YETERLİ...

Cengiz Karaköse – Ande Sitesi

Yılbaşı gecesi herkes eğlenirken, Taksim'de yere seccade serip namaz kılanlara (!) sesleniyorum. Noel başka şey, yılbaşı başka bir şey... Noel dinîdir, yılbaşını kutlamanın ise dinle hiçbir ilgisi yoktur. Noel 24 Aralık'ta kutlanır, yılbaşı ise 31 Aralık'ı 1 Ocak'a bağlayan gece yaşanır. Dolayısıyla yeni yılı kutlayanlara, Noel'i kutluyor muamelesi yapılamaz. Ayrıca Katolikler ve Protestanlar 24 Aralığı, Hz. İsa'nın doğum günü olarak kabul eder ve o günü Noel olarak kutlar. Ortodokslar ise Noel'i 7 Ocak günü kutlar!

Aslında 24 Aralık, Hristiyanlık öncesi dönemde yani Milattan Önce, paganlara yani doğaya tapan toplumlara ait bir kutlamadır. Daha çok Baltık Ülkeleri'nde görülen yeni yılı karşılama kutlaması olup, Hristiyan geleneği ile ilgisi yoktur... Milattan Önce yani Hazreti İsa'dan çok önceki devirlere ait olan bu kutlama, yılın en uzun gecesi için yapılan "**Karanlığın Sonu**" ayinidir...

Aralık ayında İskandinav Ülkeleri'nde, gündüzler 5 saat sürdüğünden ve ay sonuna doğru günler uzadığından, en uzun gecenin bitişi olarak kutlanırdı. Yapılan ayinlerde, aydınlığın gelmesini engelleyen kötü ruhlar, boru çalarak kovulurdu... İskandinav mitolojisinin en önemli günü olarak kabul edilen güne **YULE** denir, Baltık halklarının manevi önderi olarak kabul edilen **ODİN**'e adanırdı. Hristiyanlığın Avrupa'ya yayılması sırasında bile terk edilmeyen, folklorik anlamı olan ve ruhani geleneklerin dışına çıkan bu döneme, Yule ismi verilirdi...

Odin mitinin kökeni hakkında tarihçilerin birleştiği konu kuzey Asya çıkışlı olduğudur. Kavimler göçünden çok önce, Hristiyanlığın kurucusu İsa Mesih'in ortaya çıkışı sırasında, bugünkü Kafkasya olduğu tahmin edilen, Türk Diyarı olarak da adı geçen bir bölgeden gelen bir halkın ve onların lideri Odin'in bugünkü İskandinav topraklarına geliş hikayesi, bu mitin kaynağıdır. Söylenceye göre bu halk, geçtiği her yere bereket getirmiştir. Cömertliğiyle övülen kralları Odin ise, bilgeliğiyle nam salmıştır! Kuzeye gelip yerleştikten sonra ise, Odin tanrı olarak anılmaya başlanmıştır.

Odin efsanesiyle ilgili, en geniş çalışmayı İsveçli tarihçi Sven Lagerbirng yapmıştır. 18. yüzyılda yaşamış olan Lagerbirng Odin'i, Tükler ve As'lar olarak bilinen ve de Asya kıtasına ismini veren halkların önderi olarak tarif eder. Rus felsefeci Helena Blatavsky ise "gizli öğreti" isimli kitabında, Hristiyanlık öncesi çağlarda dünyaya hakim olan medeniyetlerden söz ederken, Aryan ve Semitik halklarla birlikte, Turani halkların ortak dininden de bahsederken, dünyada üç din merkezi olduğunu, Çinlilerle diğer Turani kavimlerin ayrılmasından önce, ortak bir Turan dini olduğunu söyler...

Yule'ye geri dönersek, Baltık coğrafyasında Odin'e adanan ve güneşin yeniden doğuşu olarak kabul gören, günümüz Asya'sının kadim topraklarında ki Nardugan bayramı ile aynı benzerliği taşıdığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Türklerde güneş, önemli bir unsurdur. İnançlarına göre gecelerin kısalmayıp, gündüzlerin uzamaya başladığı 21 Aralık'ta, gece gündüzle savaşı. Uzun bir savaş sonrasında gün, geceyi yenerek zafer kazanırdı... Türklerin, İslamı kabul etmeden önceki bu inançlarına göre, yeryüzünün tam ortasında bir **Akçam Ağacı** vardır. Buna **Hayat Ağacı** derlerdi. İşte güneşin bu zaferini, yani yeniden doğuşunu, Türkler akçam ağacı altında büyük şenliklerle kutlar, güneşin bu yeniden doğuşu, yeni bir doğum olarak kabul edilirdi. Bu ağacı bizim bütün halı, kilim ve işlemelerimizde motif olarak da görebilirsiniz. Dolayısıyla 21 Aralık akşamı, eski Türk ve Şaman geleneklerine göre Türk Dünyasının Nardugan bayramıdır. Nar güneş, Tugan/Dugan ise doğan anlamında

olup, **Nardugan** da, **Doğan Güneş** anlamındadır. Özetle Nardugan, Orta Asya'daki Türklerin yeniden doğuş bayramıdır...

Bu aşamada güneşi geri verdi diye **Tanrı Ülgen**'e dualar edilir. Dualar Tanrıya gitsin diye ağacın altına hediyeler konur, dallarına ise bantlar bağlanarak, yıl için dileklerini Tanrıdan dilerlerdi. Bu bayram için, evler temizlenir. Güzel giysiler giyilir. Akşam ağacının etrafında şarkılar söylenip oyunlar oynanır. Yaşlılar, büyük babalar ve nineler ziyaret edilir, aileler bir araya gelerek yaş ve kuru meyveler, özel yemekler ve şekerlemeler yenilip içilirdi. Bu bayram, eğer aile ve dostlar bir araya gelerek kutlanırsa ömür çoğalır, uğur gelirdi... Diğer taraftan Akşam ağacı yalnız Orta Asya'da yetişiyormuş. Filistin'de bu ağaç bilinmezmiş. Bu nedenle yapılan bu kutlamaların, Türklerden Hristiyanlara geçtiği. Bunu da Hunların Avrupa'ya gelişlerinden sonra, onlardan görerek aldıkları söylenir... Dolayısıyla bu kutlamanın İsa'nın doğumu ile hiç ilgisi yoktur. Sadece güneşin yeniden doğuşuyla ilgilidir...

Bodrum / Gündoğanlılar 22 Aralık 2018 günü, yeni bir güne, yani güneşe uyandılar. **Nardugan** etkinliklerini, her yıl olduğu gibi o yılda tekrar yaşattılar. Gündoğanlı hanımlar, basma elbiseleri ve al renkli yazmaları ile muhteşemdiler...

Türklerin Noel Babası Ayaz Ata

Bu aşamada Kazak Makpal Tokeyeva'nın sözlerini sizinle paylaşmak istiyorum. Biz Kazakistan'da Noel Baba gibi bir kişiliğe, **Ayaz Ata** deriz. Beyaz Sakallıdır. Kürklü elbisesi ve şapkası vardır. Yanakları kırmızıdır ve yanında kız torunu bulunur. Yeni yıl kutlamaları bizde, onlarsız olmaz. Ayaz Ata hediyeler dağıtır. Çok eğlencelidir. Yani bizim yeni yıl bayramımız çok neşeli geçer...

Altay ve Orta Asya mitolojilerinde, özellikle Kazak ve Kırgız Türklerinde, Türkmenlerde, **Soğuk Hanı** olarak da tanımlanır. Mitolojiye göre kışın soğukta ortaya çıkan, kimsesizlere ve açlara yardım eden bir evliyadır...

Aslında bu ritüellerin geçmişi Sümerlere kadar da uzanıyor. Ayrıca 24 Aralık, Hristiyanlık öncesi Roma'da bile, güneş tanrısının doğum günü olarak kabul edilir, o nedenle kutlamalar yapılırdı. Zaten Hz. İsa'nın doğum gününün, ne zaman olduğu da oldukça tartışmalıdır! Eylül başından, ocak ayına kadar uzanan bir zaman dilimi içinde, ne gün doğduğu üzerine yapılan tartışmalar hâlâ devam etmektedir. Bu nedenle Katolik ve Protestan olmayan diğer Hristiyan gruplar, İsa'nın doğum gününü farklı günlerde kutlar.!

Örneğin 24 Aralık gecesi kutlanan Noel, sadece Katolik ve Protestanlar için geçerlidir. Ermeni ve Ortodoks kiliseleri Noel'i 13 gün sonra, yani 7 Ocak'ta kutlar. Çünkü onlar, bizim 1922'den bu yana kullandığımız Gregoryen Takvimine göre değil, Jülyen Takvimine göre hesap yaparlar. O nedenle İstanbul'daki Patrik, süslü tahta bir haçı, ocak ayının 7'sinde denize atar. Ortodoks gençlerde patrik tarafından kutsanmak arzusuyla, boğazın buz gibi sularından bu haçı çıkartırlar. Patrik de onları kutsar. Yani Ortodokslar Noel'i 7 ocakta kutlar...

Peki, nedir bu Jülyen Takvimi; Julius Caesar tarafından M.Ö. 40'da eski Mısır takviminden düzeltilerek kullanıma sokulan bir güneş takvimidir. Gregoryen takvimi ise Papa 13. Gregorius tarafından 1582'de Jülyen takviminin daha az hatalı hale getirilmiş şeklidir. Ama o bile kısmen hatalıdır. Bu hatayı ortadan kaldırmak içinde, her dört senede bir 366 gün olan artık yıl yaşarız. Ve o sene şubat ayı 29 gün olarak yaşanır...

Bu arada 31 Aralık gecesini, Mekke'nin fethi günü ilan edenlere, şunu sormak istiyorum. Siz o fetvayı nereden aldınız ve sizin tarihten haberiniz var mı.? Bu nasıl bir düşünce tarzıdır ki, sizi böyle garip şeyler yapmaya itiyor. Mekke kutsal dinimizce mübarek, korunmuş ve bereketli kılınmış bir şehirdir. Fethi ise Hicri yıla göre 1431, Miladi yıla göre de 1388 yıl geride kalmış durumdadır.! Komik olmayalım...

Ama siz kalkmış günümüzde, Mekke'nin fethini alternatif gün olarak kutlamaya çalışıyorsunuz.! Aslında Mekke'nin fethi bazı din bilginlere göre miladi 1 Ocak, kimilerine göre de 6 ya da 11 Ocak 630'dur. Buna ne diyeceksiniz.? Sırf miladi yılbaşı kutlamalarına terslik olsun diye 31 Aralık gecesini, Mekke'nin fethi günü ilan edip kutlamak, abesle iştigalden başka bir şey değildir. Ve hiçbir anlamı yoktur...

Türkiye'den başka bir örnek daha vermek gerekirse, Tunceli - Koçgiri - Varto dolaylarında **13 Ocak** günü, "**yeni yıl bayramı**" olarak kutlanır. Rumi takvimin esas alındığı bu yeni yıl bayramı, 50 yıl öncesine kadar yöredeki Sünni Zazalar tarafından kutlanırken,

günümüzde sadece Dersim ve Gerger bölgelerinde kutlamalara devam ediliyor...

Tüm bu bilgiler 31 Aralık akşamı yapılan yeni yıl kutlamalarını temize çıkarıyor. Bu durumda yılbaşı kutlamalarının ne Noel'le ne de Mekke'nin fethiyle bir ilgisi yoktur... Dolayısıyla yılbaşı gecesini herkes eğlenirken, Taksim'de yere seccade serip namaz kılana (!) sesleniyorum. Noel başka şey, yılbaşı başka bir şeydir.! Özetle 24 aralıkta ki Noel dinidir. Yeni yılı kutlamanın ise, dini bir yanı yoktur.!! Hz. İsa'nın doğum günü olarak kabul edilen Noel 24 Aralık'ta kutlanır. Yeni yıl ise 31 Aralık gecesini kutlanır. O yüzden yılbaşı kutlamalarına Noel muamelesi yapmayın lütfen...

Aslında Hristiyan Noel kutlamalarının geçmişi de fazla değildir. Çünkü, eski putperest Roma inancına göre 25 aralıkta kutlanan **Sol Invictus** yani **Yenilmeyen Güneş Bayramının** yerine konmuştur. Bunu da M.S. 274'de Roma İmparatoru Aurelian uygulamıştır. Ama gerçek anlamda kutlama M.S. 336'da başlamıştır. Üstelik Hz. İsa'nın gerçek doğum günüyle bir ilgisi yoktur. Tıpkı bizim Hz. Muhammed'in doğum gününü, tam olarak bilmeden kutlamamız gibi.!

Aslında Noel, Hristiyanlık öncesi yaşayan paganlara, yani tabiata tapan toplumlara ait bir kutlamadır. Daha çok Baltık Ülkeleri'nde görülen bir kutlamadır. Hristiyan geleneği ile hiç ilgisi yoktur.!! Hazreti İsa'dan çok önceki devirlere ait olan bu kutlama, yılın en uzun gecesini için yapılan "**Karanlığın Sonu**" ayinidir. Ve geçmiş Sümerlere kadar bile uzanır...

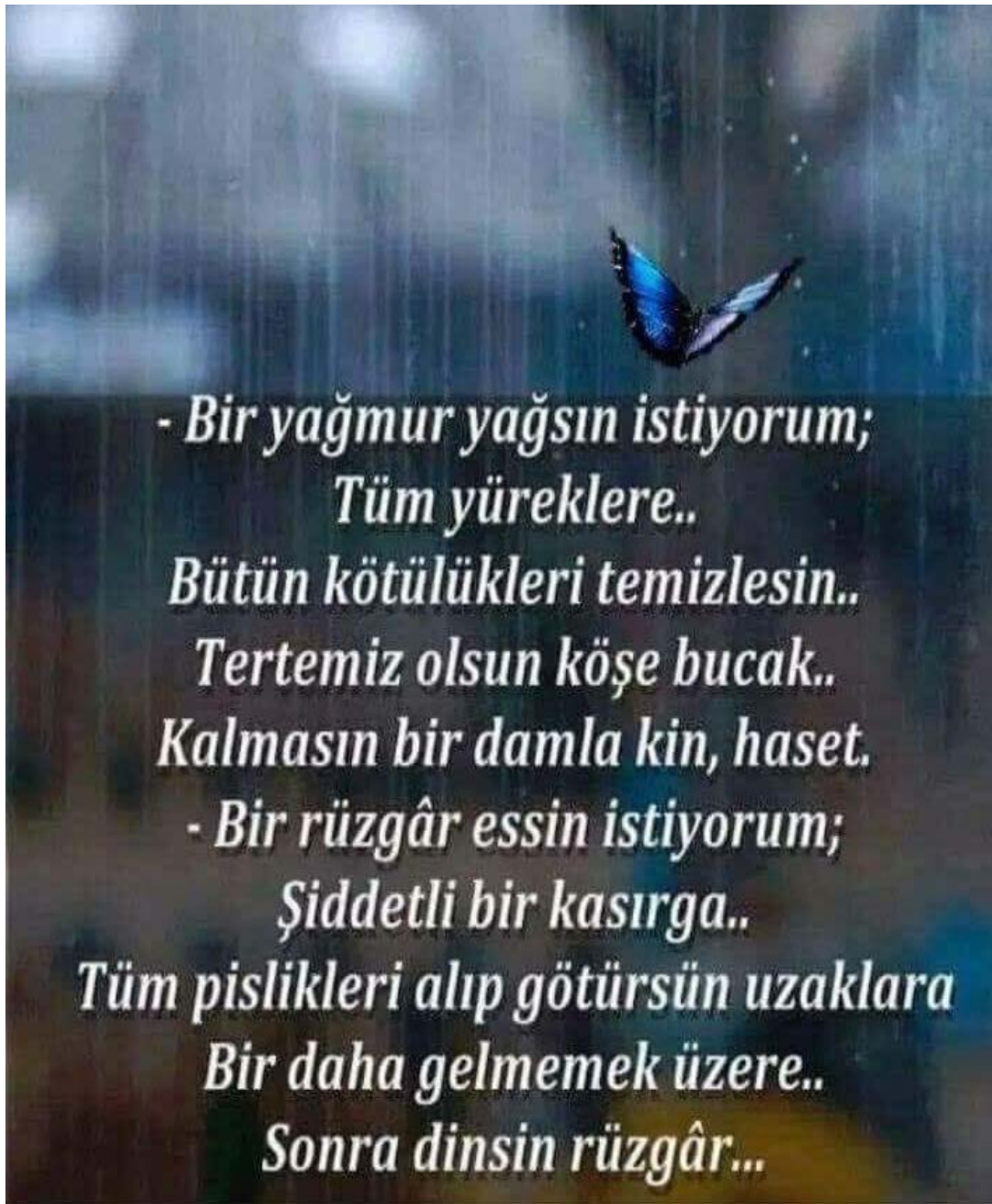
Diğer taraftan Hristiyanlar için tarihi önemi olan Demre'li Aziz Nikola'nın yani Noel Babanın hikayesine gelince; Nikola'nın babası, Demre'de buğday tüccarı idi. Buğdayın bereketinden olsa gerek, Nikola cömert kişiliğiyle babasından kalan mirası yoksul çocuklara yardım yaparak bitirmiştir. Buğdayın Noel'le diğer bir bağı ise 8. yüzyılda İskandinav'da Hristiyanlığı yaymak isteyen Kral 1. Hakan'ın, buğdaydan yaptırdığı kurabiyeleri dağıtarak bunu yapmak istemiş olmasıdır.! Kral dağıttığı bu kurabiyelerle, pagan törenlerinde ki kurban etme geleneğini ortadan kaldırmayı amaçlıyordu. Ne var ki Avrupa'da Noel Baba mitinin

benimsenmesi ve yaygınlaşması 19. yüzyılı bulacaktır... Noel Baba mitinin yayılması, Odin mitinin yoğun olduğu kuzey ülkelerinden Britanya'da kabul görmesi ve yaygınlaşmasından sonra yaşanmış ve sonunda tüm Avrupa'ya yayılmıştır. 20. yüzyılda ise Amerika'ya taşınmıştır.

Noel Baba mitinin Amerika'da hızla yayılmasının nedeniyse, hepimizin yakından bildiği figürünün, Coca Cola reklamlarında ticari olarak bolca kullanılması yüzündendir. Bu firma, Türkiye'de bile aynı reklam oyununu, iftar sofralarımızın olmazsa olmazı şeklinde reklamlar yaparak, ticari kazancını artırma çabasında içinde değil mi?? Bu durumsa bize, para için her tür duygunun nasıl kullanılmaya açık olduğunu göstermektedir!! Günümüzde buna, din bile dahil edilebilmektedir, maalesef...

Aslında insanların hiç durmayan tarihsel göçebeliği içinde bu döngüler ve yeniden kurulan medeniyetler hiç de şaşırtıcı değil. Bugün bir insan ömrü içinde bile yaşadıklarımıza şöyle bir baktığımızda, bugün topraklarımızdan geçen kitlesel göçler, savaşlar ve yokluk gibi acı sebeplere dayansa da ömrümüzde gördüğümüz yerleşik kültür hayatımızın bir yansımadan ibaret olduğunu hatırlatıyor. Zaten insan kitleleri yerlerini yurtlarını terk ederken, aynı zamanda kültürlerini ve efsanelerini de beraberinde götürür... Tabii ki bu miras, yeni mitlerin ve hikayelerin kapısını açar...

- Bir yağmur yağsın istiyorum;
Tüm yüreklere..

Bütün kötülükleri temizlesin..

Tertemiz olsun köşe bucak..

Kalmasın bir damla kin, haset.

- Bir rüzgâr essin istiyorum;

Şiddetli bir kasırga..

Tüm pislikleri alıp götürsün uzaklara

Bir daha gelmemek üzere..

Sonra dinsin rüzgâr...

Rafet Aydoğan – Çiğdemim Edebiyat Topluluğu Üyesi

Tertibim, nasılsın? İnşallah iyisindir. Seninle çok güzel bir askerlik süremiz oldu. Askerden sonra pek görüşmesek de mektuplarla özlemimizi gideriyoruz. Eşin ve çocukların nasıllar? İnşallah iyilerdir.

Tayinim yıllar sonra Ankara'ya çıktı. Ankara'nın mahallelerini, ilçelerini bilir misin? Başkent olduğu için ulaşımı, şehirleşmesi düzenli ve çocukların sınıflarda üşümediği bir başkent olarak mı bilirsin? Ankara'nın en eski ama en yoksul ilçesi Mamak-Kayaş'ta bir ilkokulda öğretmenlik yapıyorum. Köydeki okulumu ve oradaki öğrencilerimi şimdiden özledim, burnumda tütüyorlar.

Kayaş'taki okulum bir derenin kenarında. Derenin suyu gri bir renkte akıyor, çok kötü bir kokusu var. Okulun yarısı baraka. Müdür bey, bana birinci sınıfları verdi. Birinci sınıflar barakada ders yapıyorlar. Sınıfımız yirmi dokuz kişi. Müdürümüz sert bir yüz ifadesine sahip, beyaz bir cildi var. Beyaz gömleğini kumaş pantolonunun üzerine çıkarmış. Orta boylu, hafif şişman, yaşı benden küçük. Genç denecek bir yaşta müdür olmuş. İlk gün odasında çay içtik. Benden önceki öğretmenin derslere zamanında girdiğini, pek bir sorun çıkarmadığını söyledi.

Okulumuzun etrafındaki evler gecekonduya dönüşüyor. Tek katlı, bahçeli evler; her evin bahçesinde birkaç ağaç var. Bazı bölgelerde ise kentsel dönüşüm başlamış. TOKİ'nin burada da mimarisi kötü. Mamak'ı iç içe apartmanlarla doldurmuş. Çocukların ve yaşlıların nefes alacağı boş bir alan bırakmamış. Tertibim, benim çocukluğum Mamak'ta geçti. Top oynadığımız arsalar apartmanlar yapılmış. Çocukların ve gençlerin buralarda top oynayabileceği yerler kalmamış. Bir de şelaleli parklar yapılmış. İşsiz gençler bu parklarda oturuyorlar. Bizim çocukken yüzdüğümüz derelerden ise pis kokulu gri renkli sular akıyor.

Ankara'nın kışı çok soğuk geçer derlerdi. Hele Kayaş daha da soğuk. Aralık ayındayız, kış iyice soğuk yüzünü gösterdi. Sınıfta ben de çocuklar da montlarla oturuyoruz. Sınıfın kaloriferleri iyi ısıtmıyor. Baraka olduğu için ısınması zor gibi. Çocuklar soğuğun etkisiyle kalem tutarken zorlanıyorlar. Teneffüslerde sobası tüten evlere bakıyorum, içim ısınıyor. Sobanın etrafında oturmuş insanları düşünüyorum. Ne güzel onlar adına seviniyorum. Bacalarda dumanların tütmesi ve bu evlerdeki sessizlik bana huzur veriyor.

Tertibim, geçen gün eski bir öğretmen arkadaşımı ziyarete gittim. Çankaya'da özel bir okulda çalışıyor. Mamak ile Çankaya'nın arası çok yakın. Bir fırsatını bulup okuluna ziyarete gitmiştim. Sınıfın kapısından girince tatlı bir sıcaklık yüzüme çarptı. Kemiklerimin ısındığını fark ettim. Çocuklar montlarını dışarıdaki askılığa asmışlardı. Hepsini sıralarda tek tek oturuyorlardı. Sınıflar on altı kişilik. Müzik, satranç, drama ve İngilizce sınıfları ayırmış. Montumu çıkardıktan sonra öğretmenler odasında çay içtik. Öğretmenler odası da sıcaktı. Arkadaşımla koyu bir sohbe daldık, eski günleri yad ettik. Maaşları düşükmüş ve zamanında maaşlarını alamıyorlarmış. Akşam olmak üzereydi müsaade istedikten sonra okuldan ayrıldım, sonra dolmuşla Kızılay'a gittim. Ankara'nın dolmuşları meşhurdur. On altı kişilik dolmuş otuz beş kişi binersin, montunun içinde sıcaktan terlersin. Nedense dolmuştaki bu kalabalığa yıllardır hiçbir yetkili sesini çıkarmaz.

Kızılay'da dolaşırken lüks bir mağazayı bir gezeyim dedim. Beğenmediğin bir mont, bir öğretmen maaşı kadar. Tertibim, bunları kimler giyiyor diye düşündüm. Sonra kitapçıları dolaştım, sınıfın eksik olan kırtasiye malzemelerini aldım. Daha fazla dolaşmadan Kayaş'ın yolunu tuttum.

Tertibim, geçen gün ne oldu, dur sana anlatayım. Sınıfımın çalışkan çocuğu Mertcan'ın montsuz olması dikkatimi çekti. Üzerinde annesinin ördüğü kışlık yelek vardı.

"Mertcan neden montunu giymedin?" diye sordum. O sırada da annesi arkadaymış. Beni duymuş.

"Hocam, paramız olsa almaz mıyız? 'dedi.

Mertcan, sarışın, yeşil gözlü ve sınıfın çalışkan çocuklarından.

Baba işsizmiş. Yazları biçerdöverde çalışıyormuş. Kışın da ne iş bulursa yapıyormuş. Baba, geçen gün Kızılay taraflarında iş görüşmesine gitmek için yol parasını komşularından almış. Evleri kiraymış. Annesi "Keşke Suriyeli olsaydık, onların durumu Ankara'da bizden iyi" dedi. Ağabeyi fizik öğretmenliği bölümünü bitirmiş ama atanamadığı için şu anda sitelerde mobilyacıda çalışıyormuş. İki kız kardeşi daha var, onlar da ortaokulda okuyorlarmış.

Mertcan'ın annesi temizliğe çok dikkat eden bir veli. Mertcan sınıfın en temiz çocuklarından. Elbiseleri eski ama temiz. Cebinde her zaman temiz beyaz bir mendil taşır.

Tertibim, senin de kafanı şişirdim ama kusura bakma, yaşadığım olayları sana anlatayım dedim. Mertcan'a güzel mavi renkli, içi kürklü bir mont aldım. Çocuğun sevincini görmeliydin. Mektubuma son verirken hasretle kucaklarım. Hoşça kal tertibim...

MAHALLEDE SÖYLEŞİYORUZ - İLKİYAR

Meliha Bilge – Çamlık Sitesi

"Mahallede Söyleşiyoruz" etkinliğimize 19 Aralık 2020 Cumartesi günü İLKİYAR Vakfı Yönetim Kurulu başkanı Prof. Dr. Sayın Hüseyin Vural konuk oldu. 26 komşumuzun katıldığı söyleşiyi sosyal medya hesaplarımızdan da canlı olarak yayınladık.

Ülkemizin görece sınırlı olanaklarla eğitimden pay almaya çalışan özellikle köy çocuklarına okuma

heyecanı ve eğitimini daha ileri düzeyde sürdürme motivasyonu kazandırmak ve eğitimlerine katkıda bulunmak için etkinlikler gerçekleştiren İLKİYAR hakkında konuştuğumuz sohbetimizde "Gönüllülük" kavramını inceledik.

Sevgi ve emeğin birleşimini Gönüllülük olarak tanımlayan Sayın Hüseyin Vural'dan dinlediğimiz gönüllülük öyküleri hepimizi derinden etkiledi.

Bu güzel söyleşi için tüm katkıda bulunanlara

teşekkür ediyoruz.

KAT MALİKLERİ KURULUNUN YAPILAMAMASI

Av. Cemalettin GÜRLER – GCG Hukuk Bürosu

Merhaba, bu haftaki yazımızda sizlerden gelen sorulara yanıt aramaktan ziyade pek çok yönetici ve kat malikinin sıklıkla karşılaştığı bir konu olan salgın hastalık nedeniyle kat malikleri kurulunun yapılamaması ve buna bağlı olarak neler yapılması gerektiği konusunu işleyeceğiz.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan salgın hastalık ve beraberinde getirdiği pandemi sebebiyle insanlar bir araya gelmekten oldukça çekinmekte bu sebeple de bazı süreli işlemlerin yapılması aksamaktadır. Ayrıca Valilikler ve Hıfzıssıhha kurullarının aldıkları kararlar doğrultusunda da özellikle kapalı alanlarda toplantı, gösteri, tören vb. amaçlarla grupların toplanmasını yasaklanmıştır. Dolayısıyla kat malikleri kurulu yıllık toplantıları da yapılamamakta, hatta bazı illerde doğrudan yapılması yasaklanmıştır. Kat Malikleri Kurulu toplantıları yapılamayınca var olan yönetimlerin görev süreleri dolmakta fakat yerlerine yeni yönetimler seçilememektedir. Görev süreleri dolmasına rağmen yönetim işlerini sürdürmek zorunda kalan yönetimlerin de bu durumda nasıl yol izlemeleri gerektiği hakkında çok fazla bilgi sahibi değiller.

Görev süreleri dolan yönetimler pandemi sebebiyle geline bu noktada nasıl yol izlemelidir? Bu soruya yanıt olarak 2 seçenek sunabilmekteyiz. Birinci olarak yönetimlerin görev sürelerinin dolması nedeniyle görevlerine devam edemeyeceklerini bildirir şekilde istifa etmeleridir. Bu halde yönetimsiz kalan ve kat malikleri kurulunu toplayamayan kat malikleri sulh hukuk mahkemelerinden yönetici atanması talebinde bulunacaklardır. Yeni yönetim sulh hukuk mahkemesince atanacaktır. Fakat bu seçenek çok meşakkatli olduğundan tavsiye etmemekteyiz.

İkinci yöntem ise var olan yönetimlerin, kat malikleri kurulu toplantısının yapılabilmesi zamana kadar olağan ve rutin işlerini devam ettirmesidir. Bu durumda ise o yılın gelir – giderin esasını oluşturan işletme projesinin hazırlanıp ve hayata geçirilmesidir. Yeni dönemde yapılacak işler, aidatların toplanması ve miktarları hususunda sorunlar doğabilecektir. Bu sebeple yöneticiler; ana gayrimenkulün gider ve gelirlerinin kat maliklerinden her birine düşecek tahmini masrafları ve bunların karşılanması için her kat malikinin vermesi gereken avans miktarlarını, avansların toplanma zamanlarını ve ilgili tüm hususların yer aldığı bir işletme projesi yani tahmini bütçe planlaması yapmalıdır.

Yani yöneticiler işletme projesini KMK madde 37'ye göre hazırlayarak ve KMK madde 20 deki esaslara göre her bir kat malikinin ödemesi gereken miktarları göstermelidir. Bu şekilde hazırlanan işletme projesi, yönetici tarafından kat maliklerine veya bağımsız bölümden fiilen yararlananlara imzaları karşılığında veya taahhütlü mektupla bildirilmelidir. Bildirimi alan malikler veya bağımsız bölümden fiilen yararlananlar bildirim tarihinden başlayarak 7 gün içinde projeye itiraz edebilecektir. Eğer 7 gün içinde işletme projesine itiraz edilmezse bütçe kesinleşecektir. Bu halde işletme projesi resmi belge niteliği taşıyacaktır.

Projeye itiraz edilmesi halinde itirazları inceleme yetkisi kat malikleri kurulunda olduğundan bu inceleme yapılamayacak ve dolayısıyla işletme projesi de kat malikleri kurulu toplanana kadar itiraz eden malikler açısından askıda kalacaktır. Bu durumda ise itiraz eden kat maliki eski işletme projesine uygun olarak ödemeleri yapmalıdır. Kat malikleri kurulu toplanıp itirazı inceledikten sonra proje hakkında karar verecektir. Eğer itirazlar kabul edilirse buna göre yeni işletme projesi hazırlanacaktır. Ancak itiraz kabul görmez işletme projesinin ilk hali ile kabulüne karar verilirse aidat ve giderlere eksik katılan kat malikinden eksik ödediği kısımlar faizi ile tahsil edilecektir.

SEMT KÜLTÜRÜ YER ETSE!

Sevgili komşularımız bu köşemize ‘Semt Kültürü Yer Etse!’ adını verdik. Sizlerden buraya yazı-fotoğraf-resim göndermenizi bekliyoruz.

Bu sayıda biz bir başlangıç yaptık ve ‘Semt kültürü yer etse de bu görüntüleri Çiğdem Mahallesi’nde görmesek’ diyoruz.

Gerçekten bu görüntülerin yaşanmaması için Çiğdemli olma ve yaşadığı alana sahip çıkma kültürünü geliştirmeliyiz. Hiçbir Çiğdem’li kullandığı mekanı böyle bırakmamalı.

Pandemi döneminde misafirlerimizi bile parklarda ağırırıyoruz. Zaman zaman dışarıda (parklarda, bahçelerde) yemeklerimizi yiyoruz. Ama buraların temizliğine gereken önemi veriyor muyuz?

Görüntülere bakarsak HAYIR!

Lütfen çevremizi de evimiz gibi temiz tutalım!

Klasik bir söylem ama “Nasıl bulmak istiyorsak öyle bırakalım!”

Mahallemizde yeteri kadar çöp kutusu var. Nasılsa birileri atar, belediye görevlileri var diye çardaklarda, banklarda, kıyıda köşede çöplerinizi bırakmayın.

Temiz bir mahalle için lütfen özen gösterelim!

Prof. Dr. Savaş Zafer Şahin'in sosyal bilimler, kent planlama ve yerel yönetimlerle ilgili denemelerini, öykülerini paylaştığı blogdan alınmıştır.

<https://sehkustu.blogspot.com/>

Bütün dünyanın, sonu ve akıbeti meçhul bir hastalığın cenderesinde sıkıştığı şu günlerde, kısa bir süre de olsa paralı bir internet kanalının yayınladığı bir dizi bir şekilde toplumun bütün kesimlerinin dikkatini çekti. İlginçtir, daha önce abartılı cinsellik ve şiddet kullanımı, hayatın her alanına ilişkin tartışmalı görüşlerin ve tabuların inandırıcı bir şekilde paketlenerek sunulması gerekçeleriyle siyasi ve felsefi tartışmalara, komplo teorilerine konu olmuş bu mecranın beklenmedik şekilde bize bizi bizle gayet iyi bir şekilde anlattığı duygusu yayılıverdi. Herkes sanki bu diziyi bekliyormuş gibi çözümlemelere, değerlendirmelere girişti. En kısası üç saat süren, tiplerin birbirini dakikalarca kestiği ağal, marabal, sosyeteli, kadın sömürölü, lümpen demogojili standart Türk dizilerinin yanına konulduğunda, estetik düzey ve anlatım örgüsü açısından gayet ilgi çekici bulunan bu iş, en başta hepimizi beklemediğimiz bir yerden, isminden vurdu.

İkinci Dünya Savaşı sonrasının Batıda hala izleri görölen iyimserlik nostaljisi neyse, 1970'lerin bizde yarattığı anlaşılmaz ütöpik nostalji duyguları da biraz Yeşilçam görüntüleri, biraz Beyaz Kelebekler, biraz da Ayten Alpman'ın "Bir Başkadır Benim Memleketim" şarkılarıyla gelir. Meyhanelerde eller havaya yapılırken de, yurt dışında memleket özleğinde de her kesimden insan bu şarkıyla hem umut bulur hem de hüzünlenir. Aynı nostaljinin kaynağı olan yıllarda Batı'da komünist avcılığının ve Amerika'da Mc Carthy döneminin, bizde de şiddetli ideolojik çatışmaların, darbelerin ve siyasi arayışların üstünü bir çırpıda örtüverir "Bir Başkadır Benim Memleketim". İnsani bir ihtiyaçtır da bu. Tarihi kimse olduğu gibi yutup sindiremez, insan olarak umutla yaşamaya devam edebilmek, insana inanabilmek için duygularla bezenmiş bir duyular maskesini hissiyatımızın üzerine geçirme ihtiyacı duyarız. Her toplum bunu kendince yapar. Biz hareketli ve neşeli gibi görünen melodilere, sözlere hüzün giydirerek yaparız bunu. Nazım Hikmet'in de dediğı gibi "hüzün ki en çok yakışandır bize/belki de en çok anladığımız". Bir başkadır bu sebeple bizi en zayıf yerimizden, hazan ve hüzünden yakaladı. Dizinin çekildiğı mevsim sonbahar, dizinin bizi içine çektiğı iklim açıkça hüzündü.

Dizi, İstanbul'da geçen iç içe geçmiş farklı dünyalara ait hayatları, içindeki insanların kesişmelerini anlatırken, beklemediğimiz bir gerçekçilikle ekranı bize, etrafımızdakilere, tanıdık ve bildiklerimize tutulmuş bir aynaya dönüştürürken bunu aslında sandığımız kadar çok yapmadığımız bir şeyden tutturarak yaptı. Karakterler, yaşadıkları kentteki sınırlı yolculuklar dışında sabit mekanlarda, uzun uzun konuşuyorlar. Dura düşünce, birbirini bekleyerek, ötekini dinleyerek ve hatta bakışarak. Biz kendimizi biliyorsak bu toplum ve insanları böylesi konuşmaları sadece tiyatrodan, sinemada görür. Evde, okulda, işte, televizyon programlarında tam tersiyizdir. Ya hiç konuşmayız, ya iyi niyetle ya da farklı amaçlarla giderek sıkışan bir duygu girdabı içerisinde birbirimizin sözünü keserek, sanki söyleyeceklerimizi unutma korkusu ya da karşıdakinin baskın çıkma endişesi içine kısılarak gerilimli bir yola gireriz. En eğitilmiş kesimde bile var olan bu davranışlar bütünü, Nuri Bilge Ceylan sinemasındaki karakterlerin uzun ama birbirini hep kesen ve anlamayan diyaloglarında görmek mümkün. Ancak, dizi bizi yapmadığımız şeyle yakalarken, her karakterin gözünden ruhuna sızmamıza, yavaş yavaş onun gözünden dünyaya bakmamıza izin veriyor, hatta bizi gerçek olduklarına inandıracak gibi oluyor. Oluyor diyorum, çünkü aynı zamanda karakterlerin iyi oyunculuklar ile bezenmiş ve iyi kurgulanmış pozisyonlar ama sonunda yine klişeler olduğunu sorgulamaya başlıyoruz. Ya da tam başlayacak gibi oluyoruz, ya Yeşilçam filmi mantığındaki görüntüler, ya 70'lerin nostaljisini yansıtan müzikler kadrage giriyor ve bizi yine hüznle baş başa bırakıyor.

Dizinin bu temel algoritmasını anladıktan sonra ise benim esas dikkatimi çeken bambaşka bir mevzu oldu. Dizi İstanbul'da geçmesine, hatta belki dizinin esas karakterinin İstanbul ve İstanbul olmayan mekanlar olmasına rağmen, anlatılan öykü bizim bildiğimiz Ankara alışkanlıkları, Ankara Hayatı ve bir kentte yaşamak anlamıyla "Ankaralı" olmak üzerinden kuruluyordu. Bu sebeple yer yer, dizideki karakterlerin gittiği Yoga Salonları, rezidanslar, barlar acaba Çankaya ya da Çayyolu'nda mı acaba diye sorar buldum kendimi. Dizinin kurgusu da bunu hissetmiş gibi arada sürekli İstanbul görüntüleri serpiştirerek bize dizinin İstanbul'da geçtiğini hatırlatmaya çalışır gibiydi. Ancak, bu mesele, sadece her kentin ve kent yaşamının nihai olarak her yerde birbirine benzemeye başladığı meselesinin ötesinde de bir duygu yansıtıyor benim için. Bir yerlere yolculuklar yapıp sürekli kapalı mekanlara girmek, farklı kapalı mekanlarda karşılıklı susuşmak ya da konuşmaya dayalı bir dünya kurmak ziyadesiyle Ankaralı bir durum gibi geldi bana. Televizyon izleyerek de olsa, zoraki bir psikologla konuşarak da olsa, hatta bir artı bir rezidans katında muhabbet açmaya çalışarak da olsa, soyutlanmış, bağlamını unutmuş bir şekilde konuşarak karşısındakine tutunma duygusu oldukça Ankaralı ve sınıflar ötesi bir refleks çiziyor. Daha doğrusu, toplumsal yarılmaların, sınıfsal gerilimlerin ortasında bunları görmeden yaşayabilmenin yegâne güdüsü gibi görünüyor. Biz bunu Ankara'dan çok iyi biliyoruz. Özellikle de son yirmi otuz yıldır kentin dönüştüğü durumun adını koymaya çalışırken, teknik, hukuki ve empatik bir şekilde anlatmaya çalıştığımız mesele belki de tam da buydu.

Yeni kent olgusunun oluşturduğu mekanlara ait olan bu yeni tür Ankaralılık duygusunun izlerini kuşkusuz eminim tüm kentlerde bulabiliriz. Hatta dizideki gibi karşıtını tamamen kentten uzak ve kırsal bir dünyanın içindeki daha sahici gibi duran insanlarla kurmaya çalışarak da izleyebiliriz. Ama, bu Ankaralılık duygusunun içinde sakladığı derin bir hicran var ki bunu anlatmadan içim rahat etmeyecek. İşte o, o kapalı mekanların arasında geçirilen yolculuklarda görünen insan manzarası ile anlatılabilir. Her gün Ankara'da ve bütün büyük kentlerde, otomobillerle, otobüslerle, dolmuşlarla, metrolarla ve dahi bilumum ulaşım biçimleriyle görünmeden, görmeden yolculuklar yapan milyonlar var. Kentin gelişen alanlarını kâh oralara yerleşerek, kâh oralardaki hizmetlerde çalışarak var eden bu görünmeyen ve görmeyen insanların ortak özellikleri, kendilerini görmedikleri ve gözlelemedikleri bir dünyanın karşılaşmalarından uzaklaştıracak yolculuklar yapmaları. İnsan, içinden geçtiği kentin görüntülerini değil, ekranın ve nostalji duygusunun izlerini, gördüğü insanların değil başkalarının ona anlatılan hayatlarının duygusu ile kendini anlatmaya başlarsa görünmez ve görmez oluyor. Dizideki en çarpıcı anlar da bu sebeple benim için diyalogların arasındaki yolculuk sahneleriydi. Otobanlarda, toplu taşıma araçlarında,

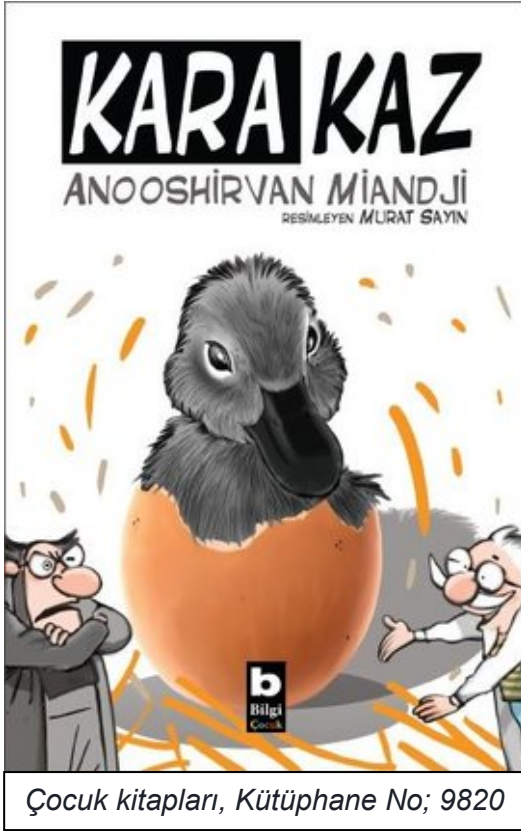
rezidansların arasında yürüyen insan artık varlığı ile yokluğu belirsiz bir figürandır ve onun öyküsünü diğerleri merak etmez.

Bir kenti kent yapan en önemli olgu olan, kendinden başkası ile karşılaşma ve etkileşebilme ihtimali ve olanağı ise rotaları giderek birbirinden ayrışan, karşılaştığında birbirini söndürmeye daha niyetli dalgalar misali yıkıcı unsurlara dönüşür. Gündelik yaşam döngülerinin nöbetleşe yoklukları birbirine eklediği bu Ankara dünyası çok ilginç bir insan türü yaratmıştır. Buna “gözlemleyemeyen insan” diyebiliriz. Bu yeni insan türü gözlemlene ihtiyacı hissetmeyen, gözlemlemeye temel oluşturacak sessiz iç diyalogun başlatıcılığından yoksun bir varlıktır. Arent’in dediği gibi artık kentte bir “hiç kimsedir”. Ona verilen görev kentte ona yazılmış öyküdeki gibi yaşamak görevidir. Gözlemlemek duygusunun oluşumu halinde bile neyi gözlemleyeceğini bilemeyen, gözlemlemeye başladığında da insanı ve farklı hallerini gözlemlemeye tahammül gösteremez. Çünkü artık elinde ve yaşamında bu duyguyu öğrenebileceği, uzun vakitler geçirebileceği ve kendisinden başkası ile karşılaşabileceği kamusal mekanlar bulunmuyor. Varsa bile onlar sadece üzerinden hızla gelip geçeceği yerler niteliği taşıyor. Canını bir an önce, anaforlaşmış duygular kapanındaki kısa konuşmalara bulayabileceği kapalı mekanlara, olmadı hareket halinde olabilmek için ulaşım araçlarına atmak telaşında.

Dizi bu kısır döngülerden çıkabilmek adına yine benim oldukça “Ankaralı” bulduğum üç çözüm de getiriyor karakterlerinin gözünden. Ankaralı olmak kenti çekici manzaraları, cazip mekanları değil de o mekanlardaki insanlar üzerinden bir arayış alanı gibi görmek olduğu için karakterlerin üç dönüşümü de bana ilginç geldi. Birincisi, dizinin bilge karakteri olan imamın sonunda tüm meselelerini ardında bırakarak doğaya dönmesi ve orada hiç tanımadığı bir insana derdini dökmesi. Sanki kenti aradan çıkarmak insanlarla buluşmanın yeni bir olanağı gibi sunulmuş. İkincisi, kendi geçmişine bir yolculuk yapmak ve kabuslarıyla, korkularıyla yüzleşmek. İçinde kaybolduğumuz değil de içinde var olduğumuz yolculuklar yapmanın anlamı vurgulanmış. Üçüncüsü de sahip olunan her şeye rağmen, içine kısıldığımız önyargıların, davranış biçimlerinin dışına taşabilmek için ötekine tahammül edebilmek, hatta sevebilmek ihtimali. Sıradan bir Ankara’lı için bu üç arayış da gündelik yaşamın bir parçası gibi görülebilir. “Bu kentte ne var” sorusu biraz da “burada kim var” sorusu haline gelmiştir bizim için çünkü.

Dizi bana yeniden hatırlattığı bu soruların yanıtlarının ne olabileceğini, yaşadığımız kentlerde geçirdiğimiz insanlık maceramız adına yeniden hatırlattı. Bir kentte hayat daha çok bir akıntıya benziyor. Kıyıda durmak da, dizlerine kadar suya girmek de, el ele tutuşarak karşıya geçmeye çalışmak da mümkün. Ama bunlar hep aldatıcı. Esas olan akıntının kendisi, anaforları, ayrıntıları, taşıdıkları. Dikkatle bakmadığımız zamanlarda bir arayış gözlüğü takınıp bakınsak etrafımıza, başta kendimizi şaşırsak, konuşmadıklarımızla konuşup, görmediklerimizi görsek akıntı beklemediğimiz bir güzelliğini açverecek bize. Bunun için de kaçınmaların değil, karşılaşmaların, bağırışların değil bakışmaların, gürültülerin değil gülümsemelerin mekanına çiçek açtıracak konuşmalara ihtiyacımız var. Samimiyet, iyi niyet, incelik, derinlik ve arayış malzemeleriyle inşa edilmiş karşılaşmaların her yerde karşımıza çıkabileceğine olan inancı yenilemeye. O zaman “Bir başkadır benim Ankaram, ya da her neresi olursa” diyebilme ihtimalimiz artacak.

**GELECEK ONUN DAHA İYİ OLACAĞINA İNANAN
İNSANLAR TARAFINDAN İNŞA EDİLİR.**

Bilim, evreni tanımak ve elde edilen verileri insan yararına kullanmak için çıkılan yol ise, bilimi yapacak olan da insan ise, bilimi yapacak olan insan ile bilgiyi kullanacak insanın özellikleri sanırım bilgiden daha önemli oluyor.

Yazar, bu kitabını çocuklar için yazdığından olacak, bilimin önündeki engelleri oldukça sadeleştirerek ve anlaşılabilir örneklerle anlatmıştır. İlk engel geleneksel toplum kurallarıdır. Toplum yenilikten ve değişimden pek hoşlanmaz. Bu yüzden de mevcut anlayışı ve bilgiyi kullanmakta ısrar eder. İkincisi ise mevcut bilgiden güç elde etmiş kesimdir. Bunlar da elde ettikleri gücü kaybetmemek için yeni bilgilere izin vermezler. Üçüncü bir neden de, ki benim için de bu madde çok önemli, küçük yaşta edinilmiş önyargılardır. Çocuk yaşta oluşmuş bu önyargıları yazar, paslanmış çiviye benzetir. Sökülüp atılması çok zordur. Tüm bu özellikler yeni bir bilgiye ulaşıldığında bile önceki bilgiden vazgeçmeyi zorlaştırmaktadır.

Bilimin ihtiyacı olan temel özelliklerden biri de Bilim İnsanın ahlaklı olmasıdır. Kitapta ahlaklı olmayı tanımlayan cümle “Kendine ve başkalarına zarar vermeyen.” olarak tanımlanmıştır. Ahlaklı bir Bilim İnsanı, bilimi kendi çıkarları için kullanmaz. Bilgiyi diğer insanlarla paylaşırken bile bilene

saygılı olmalıdır. Bilime saygısı olmayan birini tanımak çok kolaydır. Konuşması sırasında önce kendini över, sonra da dinleyenleri. Böyle olunca da alınan alkışlar, bilimin çoktan önüne geçmiş olur.

Yazara göre, bilime gidecek yolu “Ya değilse” düşüncesi açarken, “Öyledir” düşüncesi de kapatmaktadır. Bilim “Ya değilse” ile başlayacaksa düşünmeye başlamak, sebep-sonuç ilişkisini kurmak gerekiyor.

Burada temel bilim matematiktir. Temel matematik. Matematik olmadan düşünce üretemezsin. Sonrasında ise, yeni bir şey bulmak için fen bilimlerine, bulduklarını da anlatmak için sosyal bilimlerine ihtiyacın vardır. Yazarın ifadesi ile, bilim yapabilmek için öncelikle düşünceleri yakalayabilmek gerekir. İnsan kendi düşüncelerini felsefe ile, başkalarının düşüncelerini de sosyoloji ile yakalayabilir.

Kara Kaz çocuklar için yazılmış bir kitaptır. Eğer çocuğunuza bu kitabı almış iseniz, benim önerim birlikte okuyun. Felsefe ile sosyolojinin dansına birlikte tanık olun.

Yüreğinizden sevgi, aklınızdan doğrular eksik olmasın.

Müziğin sesini duymayanlar dans edenleri deli sanırlar.

F. Nietzsche

Kültür araştırmacısı Paul Radin Filozof Olarak İlkel Adam adlı kitabında, ilkel ve uygar kültürlerle eğilmiş. 'ilkel' kültürlerin de, 'uygar' kültürler kadar gelişkin ve maceracı olduğunu belirtmiş. Bu anlamda ilkeller arasında da yer alan farklı iki insan kişiliğinden söz etmiş. Birincisi *Eylem Adamı* olarak adlandırdığı, dış dünyaya dönük ve pratik, fakat iç dünyasına ilgisiz olanı. *Düşünce Adamı* dediği diğeri de, az rastlanan ve kendi hallerini anlamaya yönelmiş olanı imiş. Eylem Adamı'nın niteliği, olaylar arasında sadece mekanik ilişkiler kurması, düşünen İnsanın ise, tekdüze açıklamaları yetersiz bulduğunu, 'Bir'den, 'Çok'a, 'basit'den 'karmaşık'a geçerken nedenleri aradığını söylemiş. (*)

Eylem yanlısı hep "bir'e, düşünce yanlısı hep "çok"a eğilimli olumuş. Neden böyledir? Galiba düşünmek isteyenler seçenekleri bulmak peşine takılırken; eylem yanlıları zaten başka yolun olmadığı noktasında içlerini rahat ettirenlerden çıkıyor. Eyleme "Başka yolu kalmadı" denildiğinde girilmesi adettendir. Düşünmeye ise, "Bildğim yolla olmayacak. Galiba başka yolları bulmam gerek." der demez başladığı ise bir gerçek. Yani her zaman düşünmeye bir olumsuzlukla, bir eleştiriyiyle başlanır. Ben pek "Şimdi neden bu kadar mutluyum?" sorusunu düşünene rastlamadım. Fakat..

Sorgulamak isteyen, merak edene, denemek isteyenlere karar noktasında, yönetim makamında duranlar, pek iyi gözle bakmaz. Biliriz bunu. "Bir dakika!" deyip düşünmek, tekere çomak sokmak, binbir sıkıntı içinde yeni bir dert olarak görülür. "Vaktinde düşünseydin ya!". İş çıkarma zamanıyken olacak iş midir? Şimdi durup düşünmenin, neyin nereden geldiğini, önceden yapılanlarla kıyaslamının, ne ile bağlantılı olduğunu araştırmanın sırası mıdır?

Fakat insanların kendiliklerinden de düşünmeye sıcak baktığı söylenemez. Ne demiş Amerika'da psikolojinin kurucularından William James? "İnsanların pek çoğu yalnızca önyargılarını yeniden düzenliyorlarken düşündüklerini sanır.". Aklındakileri bir yeni biçime sokmakla yetinmek işimize gelir. Düşünme tembelliği değildir bu. Konfor alanına sığınmadır. Ha "Kadın milleti işte, saçı uzun aklı kısa." diye bellemişiz, ha düşünme taşına "Kadın akıyla iş yapmamak gerek." diye bulmuşuz. Düşünmek, ne hep kendini haklı çıkarmak, ne de önüne ardına bir güzel bakmadan başkalarının dedklerini kabullenmektir. Ama düşünmek adına bunları hepimiz yaparız. Üstelik bir de kendimiz üzerinden diğerlerine de yansıtırız bu tercihi.

Nasıl yansıtırız? Takvimler,

düşünen insanların önüne çıkarılan engellerden biridir. Düşünürken kaybedilen zamanda kah işin başlaması gecikecek, kah rakipler öne geçecektir. Daha fazla kafa patlamanın alemi yoktur. 'İş çıkarmak' tercihi olanlar için yaşam bir yarıştır. Ne yapıp edip önde olmak, fırsat buldukça aksaklıkları düzelterek koşuya devam etmektir asıl olan. Oysa aksaklıklar pansuman değil, belki de ameliyat edilmeyi gerektirir.

Düşünene karşı ileri sürülen bir şey de önceliğin *işe yarama* olduğudur. Yani yapılanın doğru olması için yarar sağlaması yeter. Pragmatizm de denilen bu tavrın, orta ve uzun dönemle, yararın kapsam alanıyla, dolaylı zararlarla, yürüyen diğer işlere uyumla bir derdi yoktur. Kentlerin altyapı onarımları yürütülürken koordine olunmadığından yakınırsınız ya, işte onun gerisinde 'yaptık ya, oldu işte' pragmatizmi vardır, nasıl olsa kazılan yer altıncı ayında bir daha açılacaktır. Ne var yani? Problem çıktıkça çözülecek, birkaç insan da iş bulmuş olacak bundan 'ekmek yiyecek', kısacası yarar sağlanacaktır.

"Bırak ince düşünmeyi zaten her zaman böyle olur. Bir sen mi akıllısın? Yıllardır her yerde olan bu.". Tarihin ve alışkanlığın şaşmaz doğruluğu *Eylem İnsanın* temel inancıdır. Ona kalırsa akıp giden biteviye aynıdır da tesadüflerle, nadiren beliren olağandışılıklarla arada bir farklılıklara rastlanır. O durumlara da pek bir şey yapılamaz. Fiyatı yüksek diye kasaba pazarı gözlemi alışkanlığına kapılıp bolca ekilen soğanın ertesi yıl tarlada kalışı, alışkanlığın yerini, önceden düşünüp taşınmak, hesap kitaplı tasarlanmış, birbirine uyumlu eylemlerle iş görmek almadığı içindir.

Düşündüğünü söyleyenlerin de kabahatı yok değildir. Kitaplar öyle yazıyor diye, yaşamın özgül durumunu ıskalamak çıkar yol olmaz. Öğrendiğini, aklından geçeni sinayacaksın, ya da sinanmışları araştıracağını. Yalnız derinine değil, enine boyuna de kafa yoracaksın. "Senin bu dediğin kitabı. Pratiği yok." diyene, aktaracak gözlemlerin, deneylerin, hiç değilse başkalarından derleme örneklerin olacak.

Bir de düşünmeyi sırf akıl hocalığı yapmak biçiminde gören *Düşünen İnsan* var. Hani 'Aleme verir talkını, kendi yutar salkımı' karakterler. Bütün işini, hazır paketlenmiş, neredeyse kullan-at çözümler önerip kıyıda durmak olduğunu sananlar. Cebinde her duruma uyar 'akıl' bulundurduğuna inanmış düşünce insanları. Düşünmek, aklın öncelikle kendine sorumlu olacağını kabullenmektir. Yeterince eğilip bükülmemiş, gerçeğin ocağında tavlınmamış fikir *Düşünce İnsanı* rahatsız etmeli, her yeni durumu sil baştan ele alma sorumlusu bir ahlaki edinmiş olmalıdır. Siyasilerin zaman zaman yakalandıkları danışman fırtınalarının hasarlarını izlemekten herhalde çoğumuza bıkkınlık geldi. Danışmanın düşünüp, ne önerildiyse yönetimin uygulayacağını hayal etmenin yol açtığı yanılgıdandır bunlar.

Bir yanda kumru gibi içli içli düşünmek, öte yanda her yaptığını içgüdüye ve dışarıdan gelen anlık işaretlere bağlamış karınca gibi çabalamak ikilisi bize yetmiyor. Çünkü birinde yaşananlara etkimizin ötekinde ise geleceğimizin biçim alması sıkıntılı olabiliyor. İrade sahibi isek, seçim yapıp tercihimize hareket edeceksek bunun bir bedeli olacak elbette, ama eylemlerin karşılığını hesaplamayı öğrenmek, seçenekleri bir yerine çoklaştırmak da elimizde. *Düşünen Eylem İnsanı* ya da *Eylemli Düşünce İnsanı* en iyisi, çünkü insan ancak öylece özgür.

(*) Sayın Sönmez Çetinkaya'nın *Tarih ve Zaman* kitabından derlediği (Aralık 2020) anlatım notundan

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ MAHALLE BOSTANI PROJESİ

KOMPOST İÇİN KULLANILAN ATIKLAR

- Organik mutfak atıkları (pişmemiş)
- Tüm yeşil yapraklılar
- Meyve atıkları
- Budanmış ev bitkileri, çiçekler
- Çay, kahve atıkları
- Yumurta kabukları (temizleyip, döveçte iyice ufalayıp biraz suda bekletirsek çok daha hızlı ve güzel dönüşür)

Bu atıkları derneğimize getirebilirsiniz

Servet CAMGÖZ - Ankara Balıkesirliler Derneği YK Başkanı

Çocukluğumuzdan itibaren Aralık ayında heyecanla kutladığımız, ayrı bir kutlama yaptığımız bir “Yerli Malları ve Tutum Haftası” vardı. 12-18 Aralık çok özel bir tarihi ama tüm ay hissedilir, yaşanırdı. Son zamanlarda ise belki bilerek, belki ihmalle unutturulduğunu görüyor, üzülüyorum.

İthal malzemelerin, yabancı marketlerin, başka dilde markaların bu kadar istila etmediği yıllarda zaten yabancı ürün almadığımız halde tutum, Türk Malı ürünleri tercih etme, yatırımların artması ve israfı önleme konularında bilgiler verilir, ülke olarak önce kendi kendimize yetebilme ruhu aşılanırdı. Evlerde annelerimizin yaptığı kekleri, pastaları kurabiyeleri okula götürür, arkadaşlarımızla paylaşırdık. Çok da mutlu olurduk, keyif alırdık. Şiirler okunur, konuşmalar yapılır, tiyatro oyunları oynanırdı.

“Yerli Malı, Yurdun Malı
Her Türk onu kullanmalı
Kullanılırsa Yerli Malı
Zenginleşir Türk Vatanı...”

Şimdilerde paketlerin üzerine fabrika adresi yazma zorunluluğu kalktığı için hangisi ithal, hangisi Türk Malı ayırt edemiyorsunuz. 868 ve 869 barkod uygulaması da yeterli değil. Acaba gençler yerli mallarının tarihini, özelliğini, güzelliğini yeterince biliyorlar mı?

Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı sonrası yaşanan büyük sıkıntılar, yokluk ve oluşan ekonomik darboğazın ardından, yoktan yeni ve güçlü bir ülke yaratmak için yapılan çabalarda, yabancı ülkelere ithal mallar için para akışının önünün kesilmesi, yerli üretimin arttırılması, sanayinin geliştirilmesi ana konu olmuştur.

Her konuda akıl ve mantıkla çok ilerleri gören Gazi M. Kemal ATATÜRK başkanlığında, 1923 yılında İzmir’de toplanan İktisat Kongresi’nde yurdun bağımsızlığının korunması, yerli mallar üretilmesi ve kullanılması kararı alınmıştır, hemen uygulamaya da başlanmıştır.

Dönemin Başbakanı İsmet İNÖNÜ tarafından, 12 Aralık 1929 tarihinde TBMM’de bu yönde gerçekleştirilen konuşmada ulusal ekonomi, yerli malı ve tutumlu olma konuları özellikle vurgulanmıştır.

Atatürk’ün himayesinde, TBMM başkanı Kazım (ÖZALP) Paşa başkanlığında, İş Bankası Genel Müdürü Celal BAYAR, Ziraat Bankası Genel Müdürü Şükrü ATAMAN ve Emlak Bankası Genel Müdürü Hakkı Saffet TAN’ın da katılımıyla “Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti” kurulmuştur. Cemiyet, devletin üst düzey yöneticilerinin katılımıyla tanıtılmış, tasarruf ve yerli malı kullanımı konusunda örnek olunmasına azami çaba sarf edilmiştir.

Türkiye’nin, dünya bunalımı etkisiyle de iç kaynaklarına yönelmesi ile geleneksel tasarruf biçimleri yerine, özel tasarruf alışkanlıklarının tanıtılması, arttırılması ve tasarruf alışkanlıklarının banka sistemine ve milli bankaya kaydırılması büyük önem kazanmıştır.

Ekonominin önemli kurumlarından biri olarak M.Kemal ATATÜRK'ün öngörüsü ve talimatlarıyla 1924 yılında kurulan Türkiye. İş Bankası, 1928 yılında "Kumbara Seferberliği" ilan ederek tasarrufları teşvik etmeye başlamış, 25 Aralık 1929 tarihini "Tasarruf Günü" ilan etmiştir. Ekonominin özü israfın önlenmesi ve sonrasında tasarruf olduğu için yerli malı varken bir ürünün ithal olanının seçilmesi israftır.

O yıllarda sanayi ve fabrikalar olmadığı, yeni yeni kurulmaya başlandığı halde 'yerli malları' ve 'tutum' kavramları birlikte vurgulanarak bu yaklaşım kısa sürede etkisini göstermiş, sanayi yatırımları günden güne artarken halkın tercihi yerli ürünlere olmuştur.

Türk Lirası'nın değerine güven kazandırılırken, birikimlerin ulusal bankalara yatırılması konusunda yoğun bir tanıtım ve yönlendirme hareketi başlamış, 1930 yılında Tasarruf Sandıkları Kanunu, 1933 yılında Mevduatı Koruma Kanunu, 1936 yılında Bankalar Kanunu çıkarılmıştır. 1920'lerden itibaren yoğun olarak uygulanan, her yıl kutlanan "Yerli Malları ve Tutum Haftası", 1946 yılından itibaren "Yerli Malı Haftası" olarak kutlandı. 1983 yılında adı, "Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası" olarak değiştirildi.

Okullarda 12–18 Aralık tarihleri arasında kutlanan bu hafta, günümüzde eğitim müfredatında önem verilmemesi, AVM'lerde yabancı hayranlığı ile unutturulmaya çalışılsa da, ben hiç unutmadım. Sahibi Türk, adı Türkçe olmayan markaları, firmaları, Türkiye'de üretilmiş olmayan malları hiç tercih etmedim. Yerli ürün satmayan, yerli olmayan büyük alışveriş dükkanlarına (market) hiç gitmedim. Yiyecekten temizlik kimyasallarına kadar yerlisi olan tüm ürünlerin, ne olursa olsun yerlisini alır, varsa Balıkesir ürününü alır, bilmiyorsam da alacağım ürünün üzerini mutlaka incelerim. Örneğin fabrika adresi mutlaka olmalı. Artık çok küçük yazıyorlar, okunamasın diye, çünkü büyük olasılıkla başka coğrafyadandır. Sadece P.K. adresi, e-posta adresi yazıyorsa almayalım; eve gidince internetten araştırın, kesin ithaldir.

Dahilde işleme ile tonluk çuvallarla gelen mallar sadece kiloluk paketleme işlemi ile "yerli üretim" oluveriyor. Kandırılmaya çalışıldığımı düşünüyorum, kızıyorum. Alacağımız üründe "Türk Malı" işareti mutlaka olmalı. Yoksa Türk Malı değildir. Her ne kadar kapitalizm "Paranın devleti, milleti, dini, bayrağı, kitabı olmaz" dese de ben "Önce Yerli Malı, varsa Balıkesir Ürünü" ilkemi sürdürmeye devam edeceğim. Basit bir yerli ürünün piramit açılımı bile en az x 10 aşamada yüzlerce kişiyi etkileyebilmektedir. Ürünün türü ve büyüklüğüne göre bu katlanarak gidebilir.

Diğer yandan kartel, hatta tekel oluşturmuş uluslararası firmaların rekabette yerli firmaları ezme, piyasadan silme, yok etme ve sembolik fiyata "marka" isimlerini edinme taktikleri, bilinen acımasız uygulamalarıdır.

Alınan bir paket mercimek/peynir/deterjan/bisküvi/çay/kolonya ne olursa olsun; tarlada hammadde üreticisi çiftçisinden depocusuna, işçilerinden nakliyecisine; üretici/işçilerin borcunu ödediği bakkaldan, o bakkalın mal aldığı toptancı firmalara, alışveriş yelpazesine, fabrika çalışanından o fabrikaya paketleme için kutu veren firmaya; kutu, paket imal eden firmada çalışanlardan, fabrikalarda çalışanların servis firmalarına, çalışan işçilerin sayılarından, aileleri için yaptıkları alışverişlere, daha pek çok yan etkileşim ile çok geniş ekonomik döngü yaratmaktadır.

Adı Türkçe olup yabancıların aldığı, ama ülke ekonomisine katkısı giderek azalan yabancı markaları da iyi bilmek gerekir. Örneğin adı "Hacı" olan çok eski sabun markası 20 yıldır yabancıların elinde ve artık üretim yapılan fabrika adresi yok, sadece Posta Kutusu görürsünüz. Yabancıların satın aldığı bir Türk makarna firmasının üretim miktarı yıldan yıla arttığı halde iç piyasadan aldığı ana girdi buğday miktarı yıldan yıla düşüş gösteriyorsa, işçi sayısında azalma varsa fark edilmesi ve artık tercih edilmemesi gerekir. Anadolu'nun ortasında yabancı bir cips firmasının bölgeden patates almayıp dışarıdan getirmesi haberlere konu olmuş, üretici bölge insanı tepki göstermişti.

Bunun gibi yabancılara satılan ama Türkiye’de üretimine son verip kendi ürününü rahatça getirip piyasaya süren çok sayıda firma var. Şu an raflardaki nice eski, köklü, yerli markalarımızın şimdiki hallerini, yabancı sahiplerini, ürünlerin içeriklerini, geldikleri yerleri yazmaya kalksak sayfalar yetmez.

Yerli malı hiç pil markası olmadığını söylediğimde şaşırırları görünce üzülüyorum. Daha böyle nice nice ürün çeşitleri var. Hele eskiden üretilmiş MKE pillerinin antika koleksiyonlarında el değiştirmesi ayrı bir üzüntü. “Ucuzunu başka ülkeden almak varken neden üretelim” diyenler hep olmuştu. Beko, Vestel gibi pek çok firmalarımız da böyle ortamlarda başlamıştı, şimdi uluslararası piyasayla rekabet ediyorlar, binlerce vatandaşımıza istihdam yaratıyorlar. Balıkesir’de de ilk akla gelen; BEST, Kula Yağ, Yarış Kabin, Teksüt, İşbir gibi markalardır... Gururumuz olan nice firmalarımız... Uygun yönetim, üretim hacmi, deneyim, pazarlama ile kârlılık zamanla başarılabilir, dengelenebilir. Orta ve küçük ölçekli yüzbinlerce firmamız arı gibi çalışıyorlar ve hepsi artı değer yaratıyorlar, çoğu kendileri üretiyorlar, üretime katkı sağlıyorlar. Yabancı market yerine mahalle esnafını tercih etmek bile yerli ekonomiye katkıdır.

Elimizi bir rafa uzattığımızda hemen reklamlarda emredildiği gibi sepete atmayalım, önce “Türk Malı” işaretini arayalım, yerli malı olup olmadığına, nerede üretildiğine; gıdalarda içeriğindeki “E” kodlu kimyasal katkı maddelerine bakalım, net görüş sahibi olmadan almayalım. “Ülkemde kaç kişiye istihdam sağlıyor?” , “hammaddelerini nereden alıyor?” ya da “kaç yerli fabrika bunun yüzünden kapandı, kaç yüz kişi işsiz kaldı?” diye sorgulayalım beynimizde.

Sonra çocuklarımız, gençlerimiz çalışacak iş, fabrika bulamıyor diye sitem etmeye hakkınız kalmaz.

Ankara’dan sağlıklı, koronasız günler dileklerimle selam ve saygılarımı sunuyorum.

LÜTFEN MASKE VE ELDİVENLERİ YERE ATMAYIN!

**Sizin ve
sevdiklerinizin
sağlığını
tehdit ediyor.**

Çiğdem Eğitim, Çevre ve Dayanışma Derneği Çiğdemde Dört Mevsim Çiçek Konulu Fotoğraf Yarışması

ÇİĞDEM MAHALLESİ
MUHTARLIĞI

ÇİĞDEMİN ÇİÇEKLERİ

[YARIŞMA TAKVİMİ]

BAŞLANGIÇ TARİHİ
08.06.2020

SON KATILIM
15.05.2021

SEÇİCİ KURUL DEĞERLENDİRME
16.05.2021

SONUÇ BİLDİRİMİ
20.05.2021

[SEÇİCİ KURUL]

Fatih Fethi Aksoy Yönetim Kurulu Başkanı

Hasan Hüseyin Aslan Y.K Üyesi Çiğdem Mah. Muhtarı

Müjdem Demet Yücelgen Fotoğraf Sanatçısı

Tacettin Teymur Fotoğraf Sanatçısı

İbrahim Akalın Fotoğraf Sanatçısı

DETAYLI BİLGİ İÇİN
www.cigdemim.org.tr

Görseller
Tacettin Teymur

Neoliberalizmin sabırsız sermayesi tüketim ve mülkiyetin toplumsal oluşumunu bireyin arzu ve istek yansıması olarak sunar. Yaşamı arzu ve ihtiyaçların tetiklediğini söyler.

Yaşamın kendisi ihtiyaç değil zorunluluktur.

Küresel sermayenin yeryüzünden gökyüzüne çıktığı günleri yaşıyoruz. Kazananın her şeyi aldığı sistemde panik evrenselleşiyor. Bu panik hali ekonomiye teslim olmuş toplum ve doğayı içe kapatıp demirden kafese sokuyor.

Su için duyduğumuz kaygı hava için duyduğumuz korku ile el ele ilerliyor.

Aşırılık ve israfın evliliğinin nikah memuru olan neoliberal sermaye toz pembe bir dünyada pembe panjurlu evler hayal ettiriyor.

Oysa gerçek bambaşka. Ev pembe panjurlu belki ama, suyu akıyor, yakında evin içinde nefes alınamayacak !

Burada önemli bir şeyin altını çizmek istiyorum, günümüzün en önemli sorunlarından bir tanesi “gerçeği politikleştirip siyasal alana sokamamaktır!”

Kapitalist üretim biçiminin sanayi tipi örgütlenmesi aşırı fosil yakıt (kömür – petrol – doğalgaz) kullanımını zorunlu kılar. Bu zorunluluk atmosfere karışan gazların (karbondioksit , metan vd) sera etkisi yapmasıyla sonuçlanır.

Sera etkisi atmosferi ısıtarak işlemi tamamlar.

Sera etkisi yaratan gazlar sınırlanmazsa 100 milyon insan aşırı yoksullukla karşı karşıya kalacak. Her altı canlı türünden birisi dünyaya veda edecek!

Toplam enerji üretiminin % 80'i fosil yakıtlar. Örneğin petrol çıkaran 100 civarında şirket yaklaşık 250 yılda sera gazı emisyonunun % 65 'inden sorumlu. Son 150 yılda karbondioksit emisyonu 650 kat artmış.

Satışa sunulan yeni siyasi ürünlerdeki hakikatimsi yalanların “havası “ gün geçtikçe sönüyor.

Öte yandan yaşadığımız süreçte yapmak zorunda kaldığımız eylemlerin büyük çoğunluğu karbondioksit açığa çıkarıp havayı solunamaz hale sokuyor. Tek başına bireyin değil tümünden sistemin sorumlu olduğu eylemlerdeki rakamlar ilginç.

1 kg kömür yakıldığında yaklaşık 3 kg karbondioksit gazı ortaya çıkıyor. Devam edelim; 1 metreküp doğal gaz 2 kg, 1 adet mutfak tüpü 37 kg, 1 litre benzin 2,5 kg, 1 kg kırmızı et tüketimi (tüm işlemler dahil) 40 kg, 1 kg peynir 13,5 kg karbondioksit gazını açığa çıkarıyor.

Kapitalist sistem borç ekonomisi üzerine kuruludur, borçlanarak yaşamaya izin verir. Devletler , şirketler, belediyeler vd. borçlu olarak yaşamlarını sürer.

İnsanlık ise toptan doğaya borçludur.

İnsanın doğadan 1 yıllık talebinin sağlanabilir miktarı aştığı zaman dilimine “Dünya Limit Aşımı Günü “ deniyor.

2020 yılı Dünya Limit Aşımı Günü 22 Ağustos. Türkiye'ninki ise 26 Haziran. Türkiye, dünya ortalamasına göre doğaya 57 gün daha borçlu!

2050'de Dünya Limit Aşımı Günü Aralık ayını bulur deniyor. Yani yılın tamamında doğaya borçlu kalacağız.

Bugün atmosferdeki karbondioksit salınım miktarını en makul seviyeye indirsek, yaşanabilir boyuta tekrar dönmemiz için 85 yıl geçmesi gerekiyor.

Yakın zamanda sırtımıza bu borçlarla birlikte oksijen tüpleri de binecek! Parası olanın düdüğü çalması için önce tüpten bir nefes alması gerekecek. Parası olmayan için çözüm net, doğanın kalbine “gaia ya geri dönecek.

Bugün 10 kişiden 9'u kirli havayı soluyor. Her yıl ortalama 7 milyon insan kirletilmiş hava yüzünden ölüyor. Türkiye'de yılda kirli havadan ölen kişi sayısı trafik kazasında ölenlerden 7 kat fazla. 53 il hava kirliliği üst sınırına dayanmış durumda.

Astım, alerji, akciğer kanseri, kalp rahatsızlıkları, covid-19 vd. hava kirliliğine bağlı ölümcül hastalıklar. Bizim kişisel mesafemizi korumamız isteniyor fakat kapitalizmin dev şirketlerinin “hava saldırısına” mesafe konmuyor !

Önümüzdeki 80 yılda dünya ısısı 1,5 ile 4 santigrat derece artacak. Bu felaketi daha yakından anlamak için; uygarlığın ilk ortaya çıkışından günümüze dek dünya ısısının 1,1 santigrat derece arttığını söylemeliyiz.

Toprak – su – hava üçlüsü yaşamsal döngünün sac ayaklarıdır. Diğer türlü söylersek; yemek – içmek – nefes almak. Yemeden 1-2 ay, su içmeden 1-2 gün, nefes almadan 1-2 dakika yaşabildiğimiz göz önüne alınırsa vahim tablo daha net görülebilir.

Anaksimenes'in yüzlerce yıl önce söylediği “İnsanın havayı alıp vermesi durunca yaşam bedeni terk eder. O yüzden her şeyin kaynağı havadır “ sözü gündemdeki yerini korumakta.

Temiz olan ne varsa kirleten bu sistem böyle giderse kısa bir süre sonra atmosferi de özelleştirecek!

Kampanya günleri çok yakın : 1 DAMACANA SU ALANA 1 TÜP HAVA BEDAVA .

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ !

Friedrich W. Nietzsche gibi, Denis Diderot gibi, Bertrand Russell ya da G. Bernard Shaw gibi büyük yazar ve düşünürleri yeni baştan okuduğumda, her zamanki gibi, yazar ve insan olarak sığılımı ve zavallılığımı düşünürüm. Değişik yollardan bunu hissettirirler bana. Özellikle bu dördü, bir de Ralph Waldo Emerson belki. Hem yazar olarak ürkütürler beni hem düşünür olarak. Kimisinin düşüncelerinin ve dünyaya bakışının heybetinden dolayı kaçacak delik ararım. Kimisinin, ortaya attığı görüşlerden, benim de düşünebilmiş, söyleyebilmiş olmam gereken düşüncelerinden, kusurlu kişiliğimi, kültür eksikliğimi, bilgi yoksunluğumu görürüm. Kimi zaman, onlar benim de aklımdan geçen düşünceler olduğu için yakın bulurum onları kendime. Ama benim kekeme dilim o düşünceleri onlar gibi anlatamamıştır. İstedğim kadar okuyacak, çalışacak olsam da edinemeyeceğim bir giz vardır o anlatımlarda. O, büyü bir biçemdir. Kimi yazarların, büyük yazar olmasını, üne ulaşmasını, çeviriyle bile sarsılmamasını o biçem sağlamıştır. İstedğimiz kadar başka (ulusal, siyasal, ideolojik) nedenler bulmaya çalışalım, o büyü kimi yazarda var, kimisinde yoktur.

Donanım çok önemli elbette bu büyüye erişebilmek için. Ama bu, donanımı olduğu halde, büyüye ulaşamayanların olduğu gerçeğini değiştirmez. Belki bir gün, DNA'larımızın etkili olduğu bir salgı bulacaktır bilim, bu büyüü yaratan; ya da beynimizin belli bir bölgesindeki bir kıvrımlar karmaşıklığının bu işin nedeni olduğu anlaşılacaktır. Ama o zamana kadar, biz büyülenmiş göz ve beyinlerle büyücülerimizi el üstünde tutacağız. Bu tutkunun anlaşılır yönü buradadır zaten:

O yontuyu Rodin yapar, o senfoniye Beethoven besteler, o oyunu Shaffer yazar. Biz ölümlüler de diz çökeriz büyü'nün önünde. Hem yetersizliğimizi hem aydınlanmamızı birlikte hissederiz.

Bir söz olur, ilk okuyuşumda bilincimin bir köşesini, çok köşesini bir ışıldak gibi aydınlatmış, o köşelerde var olan, orada duran, ama anlamını tam olarak sezemediğim başka düşüncelerin üzerine de vurmuştur ışığını. Orada uzun süredir durup duran birçok şey birden yeni bir anlam kazanırken, birçok paçavra ve bok püsürün de son kullanma tarihinin çoktan gelmiş olduğunu, işe artık yaramaması bir yana, zararlı olmaya başladığını gösterir bana. Onları çöpe atmazsam eğer, ortalığı koku saracaktır yakında. Bahar temizliğini yapmayı artık geciktirmemem gerektiğini anlayıp yavaş ya da hızlı işe girerim; girşmem, girşmemiz gerekir.

Yıllar sonra bir daha okusam o satırları, o ışıldak pırıltısı azalmış olabilir. Ama ilk okuyuşta sezdiğim, o beyin aydınlanması izlenimini yeniden yaşarım. Bu, o yazarın, bu sözün geçtiği yazısını ya da kitabını yeniden okuyacağım anlamına gelir. Ama ışıltı parlaklığını çok yitirmiş ve neredeyse sezilmez olmuşsa, o kaynak, en azından benim için, değişik nedenlerden dolayı durgunlaşmış, kurumaya yüz tutmuştur. Yeni kaynaklar aramanın tam zamanıdır. Aslında, temiz su, arı kaynak, diri düşünce aramanın her zaman tam zamanıdır.

Nâzım'ın dizeleri vardır, her okuyuşta gözlerim yaşarır. Ezberimdeki şiirden bilirim ki geliyordur o dizeler, üç saniye sonra gözüm takılacak onlara. Ama bu bilinç, dilimden düşerken o sözcükler, gözlerimden yeniden yaşlar dökülmesini önlemez.

Bu yazının içinde sözü geçen yazarları döne döne okumam, onlarsız yapamam bundan geliyor galiba. Bilerek ya da bilmeden, onların gönlümdeki köşelerinde eskimemiş olmalarından.

Peygamberlerin kimisinin de zamanı gelip geçer. Daha çok dayansın diye buzdolabına koyup orada unuttuğumuz, zamanı geçince çürümeye başlamış meyve gibi, onları müzeye ya da kültür tarihinin arada bir okunan bir yerine koymanın zamanı gelir. Bırakmazsak ortalığı kokutmaları, başka yerleri de küfün sarmasına yol açmaları kaçınılmazdır. Gönlümüzdeki ağrıya boş verip temizliğe girşmemiz gerekir. Dostlar nasıl eskirse, yazarlar da peygamberler de eskir.

Ama bizi düş kırıklığına uğratmayanlar da vardır elbette, sağlamlığını uzun süre koruyanlar. Onların yapıtlarına yeniden el atınca, gönlümüz yine kımıldar, gözümüze yine yaş yürür, kafamızın karanlık köşeleri yeniden aydınlanır; diz çöküp kendimizi yeniden bırakırız bu büyüye.

Dinlerine, alışkanlıktan değil de gönülden tapınanların içlerinde duyumsadıkları büyü de böyle bir şey olsa gerektir.

Tek seferlik tüketimi azaltın!

Pipetsiz içemem!
Emin misin?!

- Geri dönüşümü yok!
- Nesiller boyu çevreyi kirletmeye devam eder!

Naylon torbasız alışveriş yapamam!
Emin misin?!

- Hiç torba kullanmamayı dene!
- Çarşı pazara bez torba ile çık!
- Aldığın torbayı defalarca kullan!

Plastik şişesiz yaşayamam!
Emin misin?!

- Suyunu evden getirebilirsin
- Su sebillerinden doldurabilirsin

Dünyada dakikada 1 milyon plastik şişe satılıyor, bir saniyede 20,000 bir yılda 500 milyar

Plastik bardak olmadan içemem!
Emin misin?!

- İşletmeden cam ya da seramik bardak isteyebilirsiniz!
- Kendi kupanı yanında taşıyabilirsiniz!

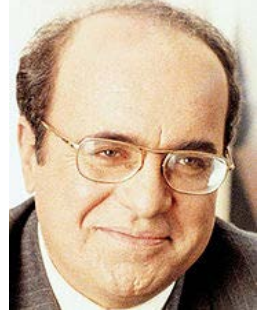

**Birlikte başarabileceğimizden
EMİN OLABİLİRSİN!!**

Plastik hiçbir zaman tamamen çözünmez!

22

Uğur Mumcu dostluk canı
Milletin vicdanı sesi ustalığı kaleminde
Bu dünyanın aleminde doğru okur gerçek yazar
Bilgilerin önemini kaygıların gelenini
Satır satır hal anlatır saklıları karanlıkta
Sakıncalı dönen çarkta güçlülere suçluları
Ağ atılmış sevinçlere bekleyen silahlar görür
Acizce kalan ahlakın aklın yollarını örür
Varolma bedellerinde
Bilinçlerin ellerinde adaleti arar hakta
Dürüst sorgusu derine günahları serer yere
Yüreği halkında kalan söndürüldü aydınlığı
Özgürlüğün yollarında uğurlar kesildi düştü
Düştü devrimci yiğitler Anadolu kaderine
Saygınlığı erdeminde tereddütleri yarında
Meçhule giden bir şehit
Tüm vatanseverler gibi onurlu ilkeli hikmet
Ket vuruldu fikirlere özgürlükçü düşünceye
Şiirler yazdı ağladı hüznünlerin yarasını
Cumhuriyetteki gayeye algısız akıl ayazdı
Cehaletler zehir ekti yaşam yolları kirlendi
Bitmedi kusur inadı arttı feryadı acının
İlacının takatı yok belası çok her terörün
Görün kardeşlikler beter kayıp giden insanlıkta
Kaygı duymayan da gider

Ben, Atatürkçüyüm.
Ben, Cumhuriyetçiyim.
Ben, Laikim.
Ben, Anti-emperyalistim.
Ben, Tam bağımsız Türkiye'den
yanayım. Ben, Özgürlükçüyüm.
Ben, İnsan hakları
savunucusuyum. Ben, terörün
karşısındayım. Ben; yobazların,
hırsızların, vurguncuların,
çıkarıcıların düşmanıyım.
Dün sabaha değin, araştırarak
yazdığım hiçbir konuyu
yalanlayamadınız.
Öyleyse vurun, parçalayın!
Her parçamdan benim gibiler,
beni aşacaklar doğacaktır!
UĞUR MUMCU

Sıkça duyulan yabancı sözcüklerin Türkçe karşılıkları

YABANCI	TÜRKÇE	YABANCI	TÜRKÇE
ithaf	adına sunma	itimat	güven
itham	suçlama, suçlandırma	itina	özen
itibar	saygınlık	itiraf	açıkça söyleme
itibaren	başlayarak, -den beri	itiraz	karşı çıkma
itidal	ölçülülük, ılımlılık	itiyat	alışkanlık
itikat	inanç, inanma	itlaf	yok etme, öldürme
itilaf	anlaşma, uzlaşma	ittifak	birleşme, oy birliği

(*) Prof. Dr. Kaya Türkay, *Yeni Özleştirme Kılavuzu* (İstanbul, Kırmızı Kedi, 2016)

(**) Ali Püsküllüoğlu, *Türkçedeki Yabancı Sözcükler Sözlüğü* (Ankara, Arkadaş Yayınevi, 1997)

AYRIMCISINI DEĞİL, DOĞRUSUNU KULLANALIM

Elvan Akbay – Çamlık Sitesi

Türkçede yer alan ayrımcı sözcükler

CİNSİYETÇİ	DOĞRUSU
adam olmak	insan olmak
adamakıllı	doğru, düzgün
baba evi / ata evi	aile evi
bayan	kadın
bilim adamı	bilim insanı
eloğlu	yabancı
erkek sözü	söz
insanoğlu	insanlık
kız başına	tek başına
sözünün eri	sözüne güvenilir

14 Mart 1923, bahar, yüzünü yavaş yavaş Ankara'ya göstermeye başlıyor. Çok yakın zamanda Lozan Görüşmeleri'nden sonuçsuz dönen Türk heyeti, beraberinde gri bir havayı da yanında getiriyor ki bu gri havanın tek sebebi politik belirsizliklerden kaynaklanmıyordu. Ankara ile özleştirilmiş bu havaya, baharın ışığı her zaman tesir etmese de o ışığı Ankara'nın kendisi bizzat yakmayı bir şekilde öğrenmişti zamanla. Neticede karanlıktan doğmuyor muydu aydınlıklar? O Büyük Taarruz'un ışığı aydınlatmamış mıydı tüm bozkırı ardından da koca Anadolu'yu?

1923 baharı, gri Ankara'da belirsiz bir başkaldırı olmak üzere; hem de şehrin tüm politik havasından uzak, tüm savaş sohbetlerinden uzak ve tamamen bahardan bağımsız fakat bir o kadar bağımlı... İşte bu günlerde Ankara Sultanisi'nde¹ okuyan bir grup öğrenci, tıpkı Başkomutanları Mustafa Kemal gibi başkaldırı içindeler. Girişecekleri başkaldırı, Mustafa Kemal'in önderlik ettiği gibi tam bağımsızlık mücadelesiydi. Başkaldırının amacı her ne kadar Milli Mücadele'den

farklı olsa da fikri temelleri, Cumhuriyet'i ve gelecek Ankara'yı yücelten fikri miraslardı. Bu mirası içinde hisseden Ankara Sultanisi'ndeki o bir grup öğrenci, Sultanî'nin beden eğitimi hocası Ekrem Bey'in kuracağı futbol takımında kendilerine yer bulamamıştı. Üstelik takıma alınanlardan daha yetenekli olduklarını düşünüyorlardı ve doğal olarak öfkelenmişlerdi. Takıma alınmayan gençlerden Asım, hâlihazırda Muş mebusu olan babasına, arkadaşlarıyla beraber durumu anlattılar ve ne yapmaları gerektiği hakkında fikir istediler. Yine takıma alınmayan isimlerden birisi olan Ramiz Eren'in anlattıklarına göre Asım'ın babası: *"Çocuklar, ben size bir kulüp kuruvereyim mi? Yalnız kulübün bir forması lazım. Tüzüğe yazacağız. Gidin bir forma alın."* dedi.² Bunun üzerine gençler, formalarını seçmek için belediyenin çevresindeki ve halin yanındaki dükkânlara bakındılar. Aradılar ve Karaoğlan Çarşısı'ndaki o dükkânda buldular kırmızı-siyahlı formayı. Başka bir forma bulamamışlardı zaten... Belki de en güzel renkler kalmıştı sadece. Fakat Gençlerbirliği, renklerini; kıtlıkta, yoklukta ve zorlukta bulmuştu, Ankara'ya borçluydu bu renkler ve bu borcu sırtından hiç eksik etmeyeceklerdi. Yoksulluktan birliktelik kuran bu gençler, Anadolu'nun içinde bulunduğu durumun da farkındaydılar. Milli Mücadele'nin askerlerine seferber edilmişken her imkân bir de farklı renklerde formalar mı bekleyeceklerdi dükkânlarda? Gençlerin hepsi birer forma alarak tekrar eve gittiler. Asım'ın babası: *"Tamam, madem ki gençsiniz, Gençlerbirliği yapıyorum."* dedi.³ Ve 14 Mart 1923'te Gençlerbirliği resmen tescillendi. Bir başkaldırı olarak kurulan Gençlerbirliği'nin yaptığı ilk meydan okuma ve müsabaka doğal olarak onları kendi içine almayan Ankara Sultanisi takımına oldu. Tekrardan Ramiz Eren'e dönüyoruz: *"Ankara Lisesi'ni maça çağırdık. Şimdiki Doğumevi'nin karşısında mezarlık vardı, belediye orasını kaldırdı, boş bir saha oldu orası. Orada maça çağırdık Ankara Lisesi'ni. Direk mirek yok, ceketleri koyduk, kale yaptık, öyle oynadık. 0-3 yendik şampiyon takımı! Yenince maneviyatımız yükseldi, çok yükseldi. Ondan sonra işte, Gençlerbirliği takım oldu."*⁴ Eren'in de belirttiği gibi maneviyatı yükselen Gençlerbirliği, bir rivayete göre kırmızı-siyah Ankara gelinciklerinden buket yaparak hocalarının gönlünü almaya gittiler ve kırmızı-siyahın birlikteliği de Ankara Sultanisi ile pekişerek devam etti.

Bugüne geldiğimizde, ailesiyle, arkadaşlarıyla ve yalnızca sosyalleşmek isteyen Ankaralının, Ankara'da futbol oynamak isteyen gençlerin daima umudu oldu Gençlerbirliği. Cumhuriyet'in, bağımsızlık isteyen Anadolu halkına umut olduğu gibi... Neticede bir başkaldırı sonucu oluşan Gençlerbirliği, şüphesiz Cumhuriyet'i kuran ve yükselten düşünce mirasının, spor alanında vücut bulmuş halidir. Bugüne geldiğimizde her iki çınar da dimdik ayakta duruyor. Cumhuriyet, her ne kadar dahili ve harici saldırılara maruz kalsa da Gençlerbirliği, her ne kadar İstanbul'dan başka şehirlerde futbol oynandığını ve bunun bir kültür olduğunu tüm zorluklara rağmen göstermeye çalışsa da bu iki çınar hala ayakta ve biz gençlerin sayesinde de her daim ayakta kalacaktır.

Nefes aldığımız yeri daha iyi bir yere getirmek için, Ankara'nın, bu umut ışığının desteğe ihtiyacı var. Günümüzde futbolun veya diğer spor branşlarının dünya ekonomisindeki yeri hepimizin malumu.

¹ Bugünkü adıyla Ankara Atatürk Lisesi.

² Tanıl Bora, *Ankara Rüzgârı (Gençlerbirliği Tarihi)*, Ankara: Şahsi yayın, 2003, s. 14.

³ A.g.e. s. 15.

⁴ A.g.e. s. 16.

Sporun, şehirleri nasıl kalkındırdığı da öyle. Ankara'ya gelen öğrencilerin veya burada yaşayan öğrencilerin bu şehri daha da güzel yapmak için bunun bilincinde olması gerekiyor. Öğrenciler diyorlar çünkü biz Gençlerbirliği'yiz, genç hissedenden herkesin yuvasıdır. Maalesef İstanbul ağırlıklı olan egemen spor medyası bazen, hemen yanı başımızdaki değerleri görmemize engel olabiliyor. Kısacası, Anadolu'da hala sönmeyen bir direniş ateşi var!.. Biz gençler olarak bu direnişin içinde her zaman var olacağız.

Kaynakça

Bora, T. (2003). *Ankara Rüzgarı*. Ankara: Kişisel Baskı.

FALAFEL (Nohut Köftesi)

Mihriban Yüksel – Dünya Bir Vadi Sitesi

Vejetaryenlerin (Etyemez) tercih ettiği yiyeceklerden birisi olan falafel humus ve künefe gibi Ortadoğu ülkeleri kaynaklı bir yemektir.

Gerekenler

- 2 su bardağı nohut, suyunu değiştirerek 2 gün ıslatılır.(Fitik asitten arındırmak için)
- 1 büyük soğan,
- Baharat (Karabiber, kimyon, susam, pul biber, zerdeçal vb.)
- 1 yumurta veya 2-3 yemek kaşığı haşlanmış nohut suyu veya 2-3 yemek kaşığı su
- Yarım çay bardağı sıvıyağ (Fırında pişirilecekse)
- Maydanoz (İsteğe bağlı)

Sosu için

- 4 yemek kaşığı tahin
- 2 diş sarımsak
- Yarım limon suyu
- 2 - 3 yemek kaşığı su
- 5-6 dal maydanoz
- Tuz

Yapılışı

Tüm malzeme robotta çekilir. Mayalanma için 2-3 saat bekletilir.

Eğer fırında pişirilecekse, yarım çay bardağı sıvı yağ eklenir. Çörek otu serpilir. Fırında 180 derecede fanlı ayarda pişirilir.

Ayrıca köfte şekli verilerek yağda kızartılabilir. Veya kaşık yardımı ile ısıtılmış sıvı yağ olan tavaya mücver gibi pişirilir, altı tam kızarmadan çevirmeyin parçalanabilir.

Sos ile birlikte servis yapılır.

Afiyet olsun.

YENİ ORTAOKULUMUZUN (ŞEHİT CİHAN BAYIK ORTAOKULU) GİRİŞ DUVARINA ATATÜRK POSTERİ PROJESİ

Mahallemizde bu yıl açılan Şehit Cihan Bayık Ortaokulumuzun duvarına, Çiğdemim Derneği ve mahalle muhtarlığı olarak, dev bir Atatürk posteri yaptırmak istediğimizi bildirmiş ve yukarıdaki üç fotoğraftan birisini seçmenizi istemiştik. 312 komşumuzun oy kullandığı anketten 264 oy alarak (%85) ortadaki poster seçilmiş oldu.

Bu proje için sizlerden destek beklediğimizi de iletmiştik. 113 komşumuzun desteği ve 2.el satışlardan aktardığımız miktar ile hedef rakamımıza çok az miktar kaldı.

Firmalarla görüşmeye ve teklif almaya başladık. En kısa sürede projeyi tamamlayacağız.

Aşağıdaki dernek hesabına veya makbuz karşılığında derneğimize; Bağış (Atatürk Poster) açıklamasıyla destekte bulunabilirsiniz.

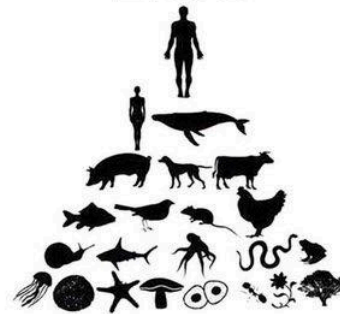
Bağış yapmak için web sayfamızdan bilgileri alabilirsiniz.

https://www.cigdemim.org.tr/?page_id=129960

ÜRÜNLERİN DOĞADA YOK OLUŞ SÜRELERİ

CAM ŞİŞE 4000 yıl	CIKLET 5 yıl	KUTU KOLA 10 yıl	PET ŞİŞE 400 yıl	SİĞARA FİLTRESİ 2 yıl	PLASTİK MALZEME 1000 yıl
PLASTİK ÇAKMAK 100 yıl	KAĞIT, GAZETE 3 ay	ALÜMİNYUM 100 yıl	TELEFON KARTI 1000 yıl	POLİÜRETAN 1000 yıl	PLASTİK TABAK 500 yıl

EGO

ECO

ÇİĞDEM MAHALLESİ MUHTARLIK ÇALIŞMA RAPORU

Sevgili Komşularımız, 53.raporumuzda sizlere Şirindere konusunda yaptığımız bilgilendirmelerin bağlantılarını ve fotoğraflar paylaşmak istiyorum

Her ortamda dile getirdiğimiz, her fırsatta yetkililerle paylaştığımız, sürekli başvurularda bulunduğumuz Şirindere sorunumuzla ilgili olarak yaşanan gelişmeleri sizlerle 4 bilgi notuyla paylaşmıştık. Bilgilendirme notlarına Çiğdemim Derneğinin internet sayfasından (www.cigdemim.org.tr) ulaşabilirsiniz.

<https://www.cigdemim.org.tr/?p=12845>

<https://www.cigdemim.org.tr/?p=12922>

<https://www.cigdemim.org.tr/?p=13073>

<https://www.cigdemim.org.tr/?p=13137>

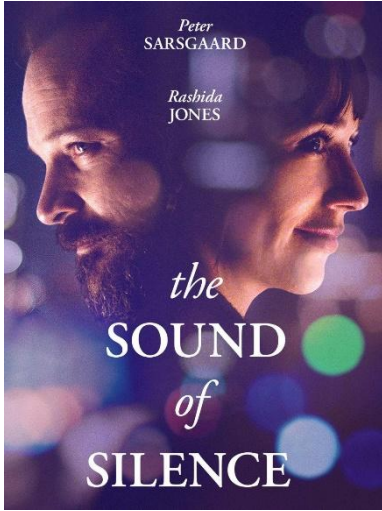
Bölgede yıkımlar tamamlandı. Temizlik çalışmaları başladı. Alanda hem inşaat atıkları hem de kağıt toplayıcılarından kalan atıklar temizleniyor. Ancak durum tahmin edilenden daha kötü durumda. Oldukça fazla miktarda atık var. Uzun bir çalışma olacak.

Hasan Hüseyin Aslan

Çiğdem Mahallesi Muhtarı

The Sound of Silence (Sessizliğin Sesi), 2019 yapımı, **Michael Tyburski** imzalı bir film. Filmin ana karakteri Peter Lucian depresyon, kaygı bozuklukları gibi rahatsızlıkları insanların evlerindeki uyumsuz

seslerle bağdaştırıp, bu uyumsuz sesleri ortadan kaldırarak hastalarını tedavi etmeyi amaçlayan bir “ev akortçusu”. Aslında film boyunca Peter’in savını doğrulamak adına verdiği mücadeleyi izliyoruz. Bu yazımda **The Sound of Silence** filminin bir eleştirisini yapmak yerine, filmde bahsedilen bazı müzikal kavramları arka planda yatan fizikle birlikte açıklamaya çalışacağım.

Filmde Peter’in bütün şehri mahallelere ayırarak, her bir mahallenin tonalitesini çıkartmış olduğunu görüyoruz. Arka plan gürültüsü olarak adlandırdığımız ve aslında farkında bile olmadığımız seslerin kulaklarımız tarafından algılanabildiği bir gerçek. Fizikte ses seviyesini sınıflandırmak için desibel skalasını kullanıyoruz. Matematiksel hesaplara fazlaca girmeden, desibel hesabının logaritmik bir hesap olduğunu söyleyebilirim, kulaklarımıza gelen ses (basınç) dalgasının yoğunluğunun, insan

kuşağının işitme sınırına oranının kullanıldığı bu hesapta, aslında çok hafif seslere karşı bile oldukça duyarlı olduğumuzu görebiliriz. Hafif seslere bu kadar duyarlı olduğumuz düşünüldüğünde, arka plan gürültüsünün üstümüzdeki etkisi konusunda Peter’e hak vermemek elde değil. Bir kaç örnek vermek gerekirse, ortalama bir ev ortamındaki gürültü seviyesi yaklaşık olarak **40dB** (desibel), ortalama bir konuşma sesinin **60dB** ve yaprak hışırtısının ortalama **30dB** olduğunu söyleyebiliriz.

Peki, sürekli olarak duyduğumuz bu seslerin, filmde anlatıldığı gibi depresyon ya da kaygı bozukluğu gibi rahatsızlıkların üzerinde ne gibi bir etkisi olabilir? Filmin başkarakteri Peter’e göre her bir tonalitenin farklı bir duygusu var ve bu sürekli olarak bu duyguya maruz kalmak bahsettiğimiz rahatsızlıklara yol açıyor. Tonalitelerin farklı duygular uyandırması aslında daha önceden irdelenmiş bir konu. **Christian Friedrich Daniel Schubart**, ‘Müziğin Estetiği Üzerine Düşünceler’ kitabında her bir tonalitenin uyandırdığı duygular üzerine oldukça detaylı tasvirlerde bulunmuştur. Örnek vermek gerekirse re majör; zaferin, savaş çığlıklarının ve muzaffer sevincin tonu olarak tanımlanmıştır.

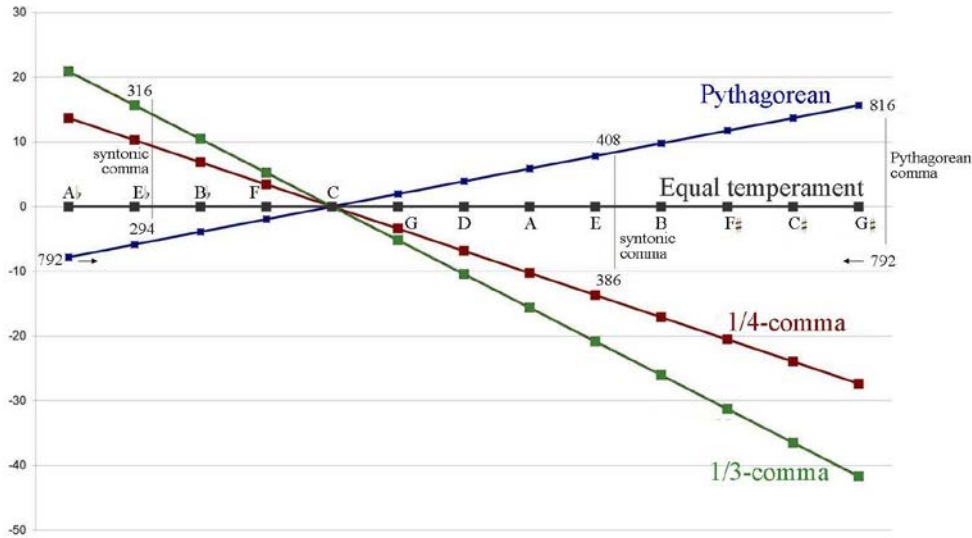

Filmin üstüne kurulduğu bu teoriyi günümüze uyarlamaya çalıştığımızda karşımıza iki problem çıkıyor. Birinci problem la referansı, günümüzde la referansını **440Hz** olarak alıyoruz. Ancak **Schubart**’ın tonların karakteristiğini belirlediği yıllarda (18. yüzyıl) la referansı sabit olmamakla birlikte yaklaşık olarak **420Hz** olarak alınıyordu. Kabaca bir hesaplama günümüz müziğine uyarladığımızda yaklaşık olarak yarım tonluk bir fark olduğunu görüyoruz. Yani **Schubart**’ın savaş çığırtağı re majörü yerine günümüz müziğinde do diyez majörü kullanmak daha doğru.

İkinci önemli nokta ise, günümüz müziğinde kullanılan nota sisteminin 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar kullanılan meantone (orta ton) tempere sisteminden farklı olması. Günümüzde kullanılan eşit tempere sistem, aralıklarının birbirine oranlarının eşit olmasına dayalı bir sistem. Ancak özellikle barok dönemde kullanılan bu sistemde do majör merkezinden uzaklaştıkça aralıklar arasındaki oranlar ufak miktarlarda değişiyordu. Bunun sonucuna baktığımızda günümüz eşit aralıklı sistemde re majör ve do majör tonları matematiksel olarak aynı oranlara sahipken, **Schubart**’ın kitabının yazıldığı yıllarda bu iki ton gerçekten farklı tınılıyordu.

Peki, günümüzde farklı tonların tınları tamamen aynı mı? Cevap hayır! Ancak bu farklılık matematiksel bir farklılık yerine kullandığımız enstrümanların fiziksel kapasitelerinden kaynaklanıyor. Örnek vermek gerekirse gitar, keman gibi enstrümanlarda açık tellerin kullanılabildiği tonlar, bu pozisyonların kullanılmadığı tonlara göre daha farklı tınıyor, ancak bu farklar tamamen enstrümanın fiziksel kısıtlamaları yüzünden oluşuyor.

Sonuç olarak **Sound of Silence** filminde bahsedilen konular çok ilgi çekici olsa da, arka plan gürültüsünün filmde anlatılan haliyle bahsedildiği kadar dramatik etkilere sahip olabileceğini düşünmüyorum, Peter'in kullandığı her bir tonalitenin ayrı duygular uyandırması teorisi günümüz müziğine bakıldığında maalesef yetersiz kalıyor. Ancak yine de arka planda kalan seslerin analiz edilmesi ve uyumlu - uyumsuz seslerin incelenmesinin düşünülmesi gereken ve araştırılması gereken bir konu olduğunu düşünüyorum.

Kaynakça

DuBois T. A: Christian Friedrich Daniel Schubart's Ideen zu einer Ästhetik der Tonkunst: an annotated translation, 1983

Güler D: 432Hz'in Kerameti Nedir? <http://www.sanattanyansimlar.com/yazarlar/demir-guler/432-hznin-kerameti-nedir/2373/> Erişim: 15.10.2020

HealthLink BC. 2020. Harmful Noise Levels. <https://www.healthlinkbc.ca/health-topics/tf4173> Erişim: 9.12.2020

Zeren A: Müzikte Ses Sistemleri, Pan Yayıncılık, 2. Basım, 2008

Komşularımızın her birine güler yüzlü davranabilirsek, toplumun huzuru için de adım atmış oluruz.

MÜZİK NEDİR, MÜZAK NEDİR? NE İŞE YARARLAR?

(AKOB Dergisi Ağustos 2020, 56-57 sayısında yayınlanmış ve iznle kullanılmıştır)

Prof. Dr. Pınar Aydın O'Dwyer – Çamlık Sitesi

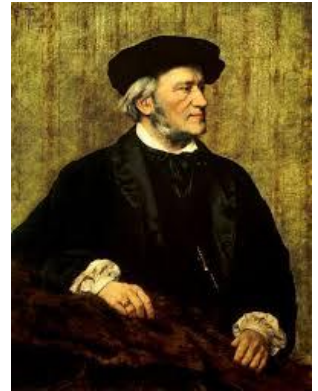
Tartışma, ötekinin fikrine saygı duymak ve ötekinin de kendi fikrine saygı duyacağına güvenmek demektir. Diğer bir deyişle karşındakine saygı ve kendine güven bilimselliğin ilk adımıdır. Bu açıdan bilimsel makaleler uzmanların en doğruya ulaşmak için birbiriyle yazı mecrasında tartışmasıdır, denilebilir.

İlk bilimsel makalenin tam olarak ne zaman yayınlandığını söylemek zordur. İnternet kaynakları 17'inci yüzyılı bilimsel yayınların başlangıcı olarak belirmektelerse de "tartışmanın" tarihi mutlaka çok daha eskilere dayanmaktadır.

Tartışma kültürü belki de ozanların-âşıkların atışması ile başlamış, sonra bilim dünyasına sirayet etmiştir. Zaten sanat insanlara ilham vermek, yaşamı daha derinden algılamalarını sağlamak içindir. Bu nedenle de sanat bilim dünyasına da birçok kez ilham vermiştir. Bu açıdan Orta Çağın ilk dönemlerinde şehir şehir dolaşıp çiçeklerden polen toplayan arılar misali insan öykülerini toplayıp başka yörelerdeki insanlara anlatan gezici ozan-trubadurlar ilk insan gözlemcileri, ilk veri toplayıcılarıdır denilebilir.

Richard Wagner'in Tannhäuser (Libretto: R. Wagner, 1845) adlı operasında ozanlar şiirleriyle atışmalar (1, 2). Ozan Tannhäuser dünyevi, diğer meslektaşları uhrevi aşka güzellemler düzer ve yarışır. Özellikle opera sanatı alanında kendisini neredeyse bir ilah addeden Wagner, Nürnberg'in Usta Şarkıcıları (Libretto: R. Wagner, 1868) adlı bir başka operasında da bir şehrin farklı meslek loncalarına mensup şarkıcılarının yarışmasını anlatır ki bu da bir tür bilimsel kongre sözel sunum oturumunun öncüsüdür (2).

Demek ki örneğin biz hekimlerin "Bekleme odasında klasik müzik çalmamalı mıyız?" sorusuna yanıt ararken kimimizin aklına Wagner çalmak fikrinin gelmesi çok da mantıksız sayılmaz. Wagner sadece müziği ile Almanların politik tercihlerini etkilemekle kalmamış, bilim dünyasının tartışma-atışma geleneğinin de ilk tohumlarının atılmasını sağlamıştır. Öte yandan olumsuz bir etki olarak Wagner'in eserlerini icra eden nefesli saz çalgıcılarının göz tansiyonlarının yükselmesine yol açtığı bilinmektedir (3). Bu çalışmaya dayanarak, doktor bekleme odasında sadece müziğini dinlemek bile hastaların göz tansiyonlarına etki ediyor olabilir ki bu da teşhisi yanıltıcı bir unsur olabilir.

O halde ne yapılmalı? "Çözüm Müzak" mıdır? Asansör müziği olarak da tanımlanan Müzak aslında 1920'lerden beri mağazalarda, fabrikalarda kullanılan bir tür fon müziği (4). Müzik ve Kodak kelimelerinin birleşiminden oluşan 'Müzak' adının isim hakkı 1950'lerde alınmış, bu çeşit müzikleri üreten bir de holding kurulmuş. Müzak tarzı müziğin özelliği başı ve sonunun olmayışı, içinde kesinlikle insan sesi barındırmayışı ve melodinin herkesçe bilinen veya bilinenlere benzer oluşudur. İşyerleri, restoranlar, kafeler, ulaşım araçları vb. gibi bulunduğumuz birçok ortamda farkına varmadan bize sunulan ya da saldırgan şekilde dayatılan bu müziğin insanları alışverişe teşvik ettiği veya fabrikalarda verimi arttırdığı düşünülüyor. Oysa belki hareketli bir "can-can" çalınsa bu amaçlara daha kolay ulaşılabilir. Müzak kimi zaman da telefonda bekleme müziği olarak bizleri sakinleştiren ya da aksine sinirlendiren bir ses demetidir.

Dünyaca ünlü piyanist ve orkestra şefi **Daniel Barenboim** müzakâ savaşı açmış durumda (4). Barenboim, kişinin müziği kendi özgür iradesiyle seçip dinleyebilmesi ve istemi dışında hiçbir müziğe maruz kalmaması gerektiği görüşünde. Ona göre müzakâ bir tür beyin yıkama ya da güdüleme etkisi olabilen bir araç, hatta bir silah. O kadar ki, diye ekliyor Barenboim, "insanlar bilinçsiz olarak etkilenmemek için müzakâ duymazdan gelmeye çalışıyorlar, bunu başarabilmek için de kendilerini baskı altında tutmaya alışıyorlar". Barenboim'den farklı görüşte olanlar da var tabii. Bu tartışmaların odağında yatan tek bir soru aslında: Müzik ne işe yarar?

Bu bilgiler ışığında sizce doktor bekleme salonu ve muayene odasında, hatta ameliyathanede müzik mi müzakâ mı çalınmalıdır, yoksa sessizlik en iyi seçenek midir?

Kaynaklar

1. Aydın O'Dwyer P: Opera Kitabı, Akılçelen Kitaplar, Ankara 2015
2. Aydın O'Dwyer P: Tannhäuser ve Seçimi, Opus, 4, 2012
3. Aydın P, Oram O, Akman A, Dursun D: The effect of wind instrument playing on intra-ocular pressure. J Glaucoma 2000; 9:322-324.
4. http://www.bbc.co.uk/turkish/europe/story/2006/04/060410_muzak.shtml Erişim: 6.4.2019

GÖÇ

(Berfin Bahar Dergisi / Aralık 2020 sayısından alınmıştır)

Dursun Nadir – 100. Yıl Mahallesi

bağ bozumu da bitti
bitti üzümün buğusu
yitirmiş belleğini akşam sefası
yaşam dediğin nedir ki

bulutlar çürür, yağmur eskir
her doruk kendine tırmanır
raflarda bekletilen kitaplar gibi
ne götürsen geride kalır

dokunmayalım hiçbir şeye
varsın kalmasın ayak izlerimiz
utandığımız bahçeye

bir kırlangıç düşer gökyüzüne
bir kırlangıç daha
tedirgin zeytin ağaçları
bakışalım sadece bakışalım nasıl
tükürecek çiçekler yüzümüze

İlker... Bizim direnişçi mahallemizde tesadüfen tanıdığım - iyi ki de tanıdığım - genç adam. Her zamanki hayat koşuşturmacası içinde, iki elimde alışveriş poşetleriyle hızla önünden geçtiğim sırada gözüme takılan, portakal kasasından bozma küçük bir sokak tezgâhının ardında, başını önüne eğmiş bir delikanlı.

Sürekli sohbet halinde olduğum iç sesim bile bana “dur” deme fırsatı bulamadan, geri dönüp yanına gitmiştim İlker’in. Birkaç dakika boyunca açmış olduğu tezgâhın üzerindeki DVD'lere baktığım halde beni fark etmemişti. Kucağındaki her ne ise, çok derin bakıyordu ona. Dikkatini çekmek üzere hafifçe öksürdüğüm anda da sıçramış, beni fark etmemiş olmanın mahcubiyetiyle çekingen bir gülümseme konuvermişti yüzüne, bir yandan “Özür dilerim, dalmışım da...” derken.

İlker... Yaşıtlarımla aşağı yukarı aynı dönemde anne olmuş olsaydım, çocuğum olabilecek yaştaki bu hayat savaşçısına, hiç âdetim olmadığı halde “Orada, tezgâhın arkasında ne yapıyorsun da bu kadar dalgınsın delikanlı?” diye soruvermiştim bile, merakla. Son derece terbiyeli bir şekilde “Tekrar özür dilerim, kitap okuyordum” dediğinde ise, onun artık zaman zaman yanına uğrayıp derin sohbetlere dalacağım, kitap değiş tokuşu yapacağım, fikir alışverişleri sırasında aynı yolda yürüyüp, kötü olan her şeye birlikte karşı çıkabileceğim bir insan olacağını hissetmiştim.

Güzel kitaplar okuyor, güzel müzikler dinliyordu İlker. Evinde kedileri de vardı. Kazandığı üç kuruşla, yakınlardaki bir bakkaldan aldığı mamalarla sokak hayvanlarını beslerdi. Nicedir kitaplığımda beklettiğim bir kitabı da onun sayesinde hatırlayıp okudum ben. Aynı evi paylaştığı sevdası Deniz'in üniversitede okuyabilmesi için sabah-akşam, kar-kış demeden var gücüyle çalışıyordu Ankara ayazında. Kimi zaman tek başıma, kimi zaman da oğlumla birlikte yanına uğruyor, şakalaşıyor, sohbet ediyor ve beğendiğimiz DVD'leri alıyorduk. Her defasında mutlaka bir ya da iki DVD hediye edecek kadar da zengin gönüllüydü. Biz de bazen bir çikolata alıyor ya da yılbaşı gibi özel günlerde minicik hediyeler veriyorduk ona, güzel dileklerimizle birlikte. Daha derin gülümsüyordu, o anlarda.

Düşüncelerinin aydınlığı ve bu genç yaşındaki bilgi birikimi, beni çok etkiledi ama o anlatana kadar, üniversiteyi kazanacak donanımı olduğu halde, neden okulda değil de bu tezgâhın ardında olduğunu sormadım ona. Sormak da istemedim. Işık saçan yüreğinin pencereleri olan gözlerinden birini kaybetmiş, karıştığı bir kavgada. Hani kırk yıl düşünse insan, böylesi güzel bir çocuğun, değil kanla final yapan bir kavgaya karışabileceğini tahmin etmek, sesini bile yükseltebileceğine ihtimal vermez. Üstelik hapisanenin de nasıl bir yer olduğunu çok iyi biliyordu.

Bir gün tezgâhtaki filmleri incelerken, uzun paltolu bir adam hışımla yanımıza gelmiş ve hakaretlerle birlikte İlker'i azarlamaya başlamıştı, korsan cd satmanın kanun dışı olduğunu haykırarak. Annelik içgüdüğü ile mi, yoksa şiddet karşıtlığımdan mı bilinmez, adı her neyse işte, gözlerimden kıvılcımlar saçarak İlker'in önüne geçmiş ve o adama, haklı bile olsa bir insanla konuşurken kullanması gereken

üslubu öğretmiştim, bıçak gibi sözlerimle. Adam uzaklaşırken, başını önüne eğerek teşekkür etmişti İlker, utançla.

Bu olaydan sonra, daha bir evlat oldu bana, daha sıcak gülümsedi. Belki de öyle görmek istediğimden midir nedir, tezgâha her yaklaştığımda daha içten ışıldadı gözleri. İletişimimiz kesilene dek efendiliğinden hiç ödün vermedi İlker. “Siz”den “sen”e, “hanım”dan “abla” ya da “teyze”ye hiç geçmedi. Geçse de hiç önemi yoktu gerçi. Sokakların bu mücadelecı çocuğu, küçücük yaşında anne-babasını yitirdiği halde bu terbiyeyi kimden almıştı, hiç öğrenemedim.

... Ve üç, dört yıl önce, soğuk, sisli, karların buza kestiği kara bir Ankara akşamında, bereleri gözlerine kadar inmiş, kalın ve kürklü montlarının yakalarını kaldırmış dört adamın İlker’in çevresini sarmış olduklarını gördüm. Çelimsiz yapısıyla neredeyse kaybolmuştu aralarında. Tam onlara doğru yürürken ben, İlker’in adamların arasından çıkardığı eliyle bana oradan uzaklaşmamı işaret ettiğini fark ettim. Umursamadım. Beni görünce, karanlık bakışlı adamlardan biri “Bu adamı tanıyor musunuz? Buradan alışveriş yapıyor musunuz?” diye gürledi. Ben cevaplamaya fırsat bulamadan, İlker o insan yığınının arasından fırladı ve bu sefer de o benim önüme geçerek “Hayır, ben bu hanımefendiyi hiç görmedim. Tanımıyorum” dedi. Adamlardan biri koluma girip, çekiştirerek oradan uzaklaştırdı beni. Şaşkınlığım geçince kolumu silkeleyerek adamdan kurtuldum ve “Siz kimsiniz?” diye sordum. Bana sivil polis olduğunu ve evime gitmemi söyledi. Tam “Kimliğinizi...” diyecekken ben, İlker’in dehşetle açılmış gözlerini gördüm. “Lütfen gidin buradan, sizi tanımiyorum” diye sesleniyordu bana. Sivil polis olduğunu söyleyen adama “Burada ne yapıyorsunuz bilmiyorum ama bildiğim tek şey var, o da bu çocuğun çok iyi bir insan olduğudur. O mahallemizin çocuğudur” diyebildim sadece. Vosvosuma binene kadar yanımda kaldı adam. Sonra da karanlıkta yitti, gitti.

Kim bilir, İlker ne tür bir tehlikeden korumuştı beni. Belki de o uzun paltolu adama karşı çıkmış olmamdan dolayı kendini borçlu hissetmiş ve minnetini bu şekilde ifade etmişti ya da o herkese karşı hep böyleydi, bilemiyorum. Sanırım sonuncu varsayımım en doğrusu. İlker böyle bir insan olarak doğmuştu.

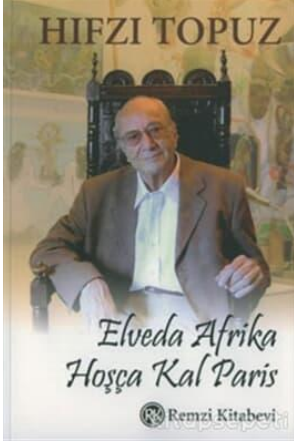
Karanlıkta yok olan ne çok aydınlık var, hayatlarımızda. Önünden yürüyüp geçtiğimiz, hiç fark etmediğimiz, görmediğimiz, göremediğimiz...

Bu, İlker’i son görüşüm oldu.

21 Aralık 2014

Gönüllülük;

Bir bireyin maddi karşılık beklemeden ya da başka bir çıkar beklentisi içinde olmadan, Ailesi ya da yakın çevresi dışındaki bireylerin yaşam kalitesini artırmak, Genel olarak toplumun yararına olduğu düşünülen bir hedefe ulaşmak için, yalnızca içinden gelerek ve doğru olduğuna inanarak, bir toplumsal girişime ya da bir sivil toplum kuruluşu (STK) bünyesindeki etkinliklere destek olması biçiminde tanımlanabilir. Siz de bu çerçevede derneğimizde gönüllü olmak istiyorsanız bekliyoruz.

Hıfzı Topuz'un annesi Rus işgali sırasında annesinin büyükannesi İstanbul Üsküdar'da bir ailenin yanında büyümüştür. Babası Şebinkarahisar'da Topuzoğullarında gelmektedir. Soyadı kanunu çıkınca "Topuz" soyadını alan Rami Topuz İstanbul'da Kurtuluş Savaşı sırasında direniş hareketlerine katılmış, Kartal semtindeki çiftliğinden Anadolu'ya direnişçi kaçırmaya yardım etmiştir. 1940 yılında Ankara'daki rakı fabrikası zarar edince kapattı. Zararını da çiftliği satarak karşıladı.

Hıfzı Topuz çocukluk günlerini anlattığı sırada Kartal'daki çiftlik satılır ve çiftlik arazi üzerindeki küçük bir evde kalırlar. Daha sonra Galatasaray Lisesi'nde yatılı olarak okur. Galatasaray lisesi hocalarını ve arkadaşlarını tanıtır bizlere...

Daha sonra üniversite hayatı başlar. Mimarlığa gider. çalışmak zorunda olduğu için bu okuldan ayrılıp. devam mecburiyeti olmayan hukuk fakültesine geçer. Gazetelere yazılar yazar, gazeteci olarak Paris'e gider. Burada birçok kişi ile tanışır. Unesco'dan teklif alır ve çalışmaya başlar. Nazım Hikmet Küba dönüşünde Paris'e geldiğinde tanışırlar. Birçok davette beraber olurlar.

Avni Arbaş genellikle at resimleri yapar. Bir sergide Nazım Avni'nin at resimlerini görür beğenir. Bir şiir yazar. "Bu atlar Avni'nin atları. Kuvayi Milliye atları bunlar." der.

1968'de Paris'te bulunan Hıfzı Topuz 1968'de öğrenci olaylarını anlatır. Bu olayların nasıl başladığını anlatır. 68 kuşağı hakkında bu kadar ayrıntılı bilgi edinmemiş ve olaylar üzerine fazla bilgi okumamıştım.

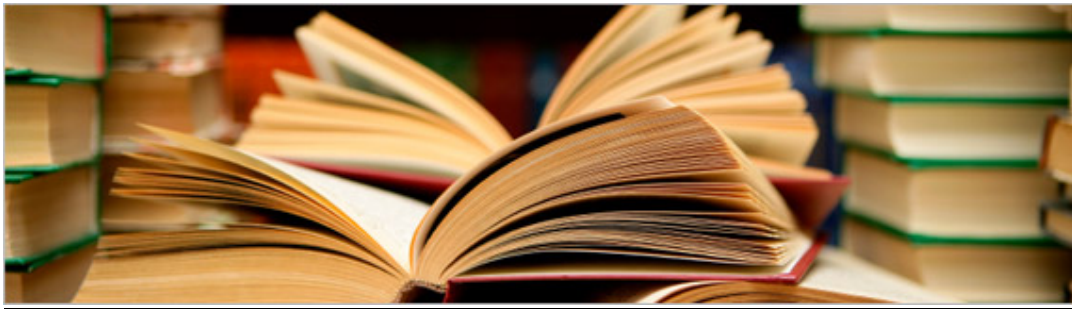
Unesco'da çalıştığı sırada Türkiye'den TRT'den teklif alır. Ecevit ve Erbakan koalisyon kurmuşlardır, 1973 yılında. TRT'nin başına İsmail Cem getirilir. İsmail Cem Hıfzı Topuz'a beraber çalışmayı teklif eder. Unesco'dan bir yıl ücretsiz izin alır, Ankara'ya döner. Hıfzı Topuz TRT programlarında birçok değişiklik yapar. Müzik programlarını azaltır. TRT 2 ve TRT 3 kurulur. Yönetim kurulu üyeleri Adnan Saygun ve Nevzat Atlığ karşı çıkarlar. Ama eğitim programları sayısı artıkça ikna olurlar. Bir yılın sonunda tekrar Unesco'ya döner. Afrika'da başlattığı projeleri hayata geçirmek için Senegal'e gider.

Burada Dakar'da birçok konferanslar verir. Gazetecilik alanının gelişmesi sağlamak için çalışmalar yapar. Senegal'in başşehri Dakar'da bir süre kalır. Dakar'ın karşısında bir ada vardır. Bu adanın bir zamanlar köle ticaretinin merkezi olduğunu öğrenir. Bu ada gezisine katılır. Köle olarak yakalananların nasıl kötü koşullarda kaldıklarını görür. Güney Amerika'dan kahve ve baharat getiren gemilerin önce Avrupa'ya uğrayıp yüklerini bıraktıklarını, bu adadan köle alıp Amerika'ya götürdüklerini öğrenir. Biz hep filmlerde bu ticareti yapan kişileri beyaz olarak bilirdik, fakat bunlar aşiret reisleri olduklarını öğreniyoruz. Afrika'dan o yıllarda 12 Milyon köle gönderilmiş.

Senegal sonrası tren ile uzun bir yolculukla Nijer ve Mali'ye yolculuk yapar. Burada da çeşitli izlenim ve çalışmalar sonrası Afrika'dan ayrılıp Paris'e Unesco merkezine döner.

Bir proje için Ekvator ve Peru'ya gider. İnka uygarlığının kalıntılarını gezer ve yerli halk hakkında bilgiler edinir. İspanyollar buraya ilk geldiklerinde Hindistan zannettikleri için İnkalara İndio adını vermişler. İspanyolları misafir zannedip karşılamışlar, fakat öyle olmadığını geç anlamışlar katliama uğramışlar.

Çiğdemim Oğuz Tansel Semt Kütüphanesi kayıt no: 19985 / Araştırma

Tüm Zamanların En Tehlikeli 5 Satraç Oyuncusu

Merhabalar bu ayki sayımızda ilginç bir satraç konusunu paylaşmak istedim. En iyi satraç oyuncusunun kim olduğu hakkında çok sayıda tartışma söz konusu ama bugün **satraç tahtasının en tehlikeli oyuncularını** inceleyeceğiz.

Magnus Carlsen :Gelmiş geçmiş en iyi oyuncularından birisi ancak Magnus oyunlarına sakın kesinlik ve sürekli tutarlılıkla damga vuruyor.

1. **Alpha Zero** : İlk sırayı almayı son derece hak ediyor. Bu listedeki diğer oyuncular yendiğinde kurbanları başına gelenlerden haberdardı. Satraç anlayışı acımasız olan ve sezgisel hücum stili diğer her şeyin üzerinde olan AlphaZero'da durum böyle değil, rakipleri kaybettiklerini anlayamıyor bile.

2. **Bobby Fischer** : Sadece satraçta değil tüm rekabetçi meşgalede evrensel olarak tarihin gelmiş geçmiş en büyük rakiplerinden biri olarak bilinen Fischer'in burada bir tanıtıma ihtiyacı yok. Fischer takıntılı bir zihne ve muhtemelen satraç tarihindeki en fazla kazanma arzusuna sahipti ve bu satraç tahtasında kıyımlara neden oldu.

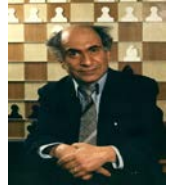
3. **Garry Kasparov** : Kasparov gelmiş geçmiş en iyi satraç oyuncularının kısa listesinde yer alıyor. Kariyerinin doruk noktasında Kasparov satraç tahtasının diğer ucunda oturan belki de en göz korkutucu rakipti ve bunun en büyük örneği ise yine en iyi oyuncular arasında yer alan (o zamanlar) gelecek dünya şampiyonu Vladimir Kramnik'e yaşattığı yenilgiydi.

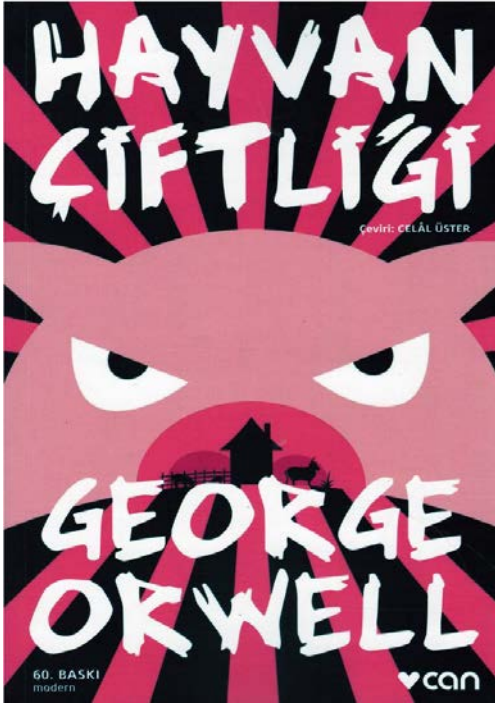
4. **Paul Morphy** : 2018 yılında Morphy'nin oyunlarına göz atmak sanki geçmişin oyuncularını yenen bir zaman yolcusunu izlemek gibi. Basit ama acımasız hücum stili onun yaptığı her hamlenin amacını anladığınızı hissettiriyor ve işte bu yüzden sonuç sadece yıkıcı değil, aynı zamanda güzel de.

5. **Mikhail Tal**: Tal'in muhtemelen tüm zamanların en yaratıcı hücum oyuncusu olan bir satraç dehası olduğu bilinen bir gerçek.

**KALPLERİNİZDEN GEÇEN DİLEKLERİNİZİN
GERÇEKLEŞECEĞİ İYİ HAMLELERİ
YAPABİLECEĞİNİZ BİR YIL DİLİYORUM..**

ARKA KAPAK BİLGİSİ

İngiliz yazar George Orwell, ülkemizde daha çok Bin Dokuz Yüz Seksen Dört adlı kitabıyla tanınır. Hayvan Çiftliği, onun çağdaş klasikler arasına girmiş bir diğer çok ünlü eseridir. 1940'lardaki "reel sosyalizm"in eleştirisi olan bu roman, dünya edebiyatında yergi türünün başyapıtlarından biri olarak kabul edilir.

Hayvan Çiftliği'nin başkışileri hayvanlardır. Bir çiftlikte yaşayan hayvanlar, kendilerini sömüren insanlara başkaldırıp çiftliğin yönetimini ele geçirir. Amaçları daha eşitlikçi bir topluluk oluşturmaktır. Aralarında en akıllı olan domuzlar, kısa sürede önder bir takım oluşturur; ama devrimi de yine onlar yolundan saptırır. Ne yazık ki insanlardan daha baskıcı, daha acımasız bir diktatörlük kurulmuştur artık. George Orwell, bu romanında tarihsel bir gerçeği eleştirmektedir. Romandaki önder domuzun, düpedüz Stalin'i simgelediği açıktır. Diğer kahramanlar gerçek kişileri çağrıştırmaları da, bir diktatörlük ortamında olabilecek kişilerdir.

Altbaşlığı Bir Peri Masalı olan Hayvan Çiftliği, bir masal anlatımıyla yazılmıştır; ama küçükleri eğlendirecek bir peri masalı değil, çarpıcı bir politik taşlamadır.

HAYVANLAR ÇİFTLİĞİ

George Orwell'in mükemmel anlatımı ile var olan bu romanı, gerçek kişilikleri açıkça belirtmese de keskin zekâsıyla aslında gayette açık bir kitap olmuştur. Her ne kadar hayvanlar üzerinden kurgulanmış bir hikâye olsa da politikanın gerçek yüzünü, iktidar mücadelesini korkusuzca ortaya dökmüştür. Başkahraman olarak Napoleon adlı domuzu yerden yere vururken gerçekte bahsettiği kişinin Stalin olduğu kabul edilmiştir.

Hayvanların Bay Jones'u devirerek devrim yaptıkları çiftlik hikâyesi, birçok ülkede sansüre uğramış, İngiltere ve Amerika'da engellenmeye çalışılmış ve bazı bölümlerde cümle değişikliğine uğratılmış olmasına rağmen yine de içeriğinden, gerçek anlatmak istediğinden uzaklaştırılamamıştır. Bu yönüyle Orwell'in en iyi yapıtlarından biri olarak kabul edilmiştir.

Bay Jones Beylik Çiftliği'nin sahibidir. Yine çok sarhoş olduğu bir gece yatmaya gittikten sonra Koca Reis dedikleri domuz bir rüya gördüğünü ve onu anlatmak istediğini söyler. Çağrısı üzerine Bluebell, Jessie, Pincher adlı köpekler, diğer domuzlar, tavuklar, güvercinler, Boxer ve Clover adlı iki araba atı, beyaz keçi Muriel, Benjamin adlı eşek ve diğer tüm hayvanlar toplanır. Koca Reis konuşmasında, yaşadıkları hayatın yoksulluk, açlık, sabahtan akşama koşturmaca içinde geçtiğini söyler. Sefillik ve kölelikten ibaret olan hayatlarına dikkat çeker. İngiltere'de hiçbir hayvanın özgür olmadığını ve insanların üretmeden tüketen tek yaratık olduğunu anlatır. Asıl meseleye gelir: "Bu sefilliğe neden boyun eğelim?" Ve tek sorunlarının insan olduğu kararına varmalarını sağlar. Tek gerçek düşmanları vardır: İnsan!

Koca Reis sonunda gördüğü düşü açıklar. İnsanın ortadan kalktıktan sonra yeryüzünün nasıl bir yer olacağını görmüştür. Bir de İngiltere'nin Hayvanları adlı bir şarkının ezgisini duymuştur. Şarkı hayvanların içine müthiş bir coşku salar ve hep birlikte söylerken tüm çiftlik inler. Ne yazık ki gürültüye Bay Jones uyanır tüfeğini kaptığı gibi karanlığa saçmalar yağdırır ve çok geçmeden tüm çiftlik uykuya dalar.

Birkaç gün sonra Koca Reis uykusunda ölür ve yaptığı konuşma diğer hayvanlarda yeni bir çığır açmıştır. Hayvanların en zekileri olarak bilinen domuzların ve onlardan da en yeteneklileri olan Snowball ve Napoleon'a eğitime ve örgütlenme işi verilmiştir. Yoğun toplantılar sonucu ayaklanmaya karar vermişler ve bir gün Bay Jones'un hepsini aç bırakması ve birkaç işçinin hayvanları kırbaçlaması sonucunda isyana geçerler. Ayaklanma başarıyla sonuçlanmış, Jones çiftlikten kovulmuştur. Artık Çiftliğin adı Hayvan Çiftliği olmuştur.

Domuzlar üç aylık çalışmalar sonucunda hayvancılığın temel ilkelerini belirlemiş ve yedi emir altında toplamışlardır. Tüm hayvanlar bu kuralları kabul eder.

Zaman zaman analarından emdikleri süt burunlarından gelir. Aletler hayvanlara göre uygun değildir o yüzden büyük zorluk çekerler. Sadece zeki domuzlar her işin üstesinden gelmesini başarmışlardır. Çünkü doğrudan çalışmıyor öbürlerini yönetmek ve denetlemekle meşguldürler. Ekinlerin biçilip toplanmasında tüm hayvanlar çalışıyorlardı. Sadece kısırak Mollie sabahları erken kalkamıyor, yaşlı eşek Benjaminde uyuşuk ve dik kafalılığını sürdürüyor ve kedi bir iş çıktığında genelde ortadan kayboluyordu. Snowball'un yaptığı resmi bayrakları her pazar göndere çekiliyor böylece tüm hayvanlar toplantı denilen genel kurula katılıyorlardı. Bir sonraki haftanın işleri konuşulurken kararlar tartışılıyordu. Toplantıların en ateşli konuşmacıları Snowball ve Napoleon'du. Ötekilere gerekli açıklamaları yapmak için Squealer adlı domuz görevlendirilmişti.

Olup bitenleri yaz sonunda bütün ülke duymuştu. Diğer komşu çiftliklerin hayvanlarına ulaşıp ayaklanmanın öyküsü anlatılıyor ve İngiltere'nin Hayvanları şarkısı öğretiliyordu. Öteki çiftçiler ise Jones'un uğradığı talihsizlikten nasıl yararlanacaklarını düşünüyorlardı. Komşu çiftliklerden olan Foxwood'un sahibi Bay Pilkington ile Pinchfield Çiftliği'nin sahibi Bay Frederick de birbirleri ile hiç geçinmiyorlardı. Napoleon ilerleyen zamanda her ikisinden de faydalanmayı başarmıştı. Bir gün Jones, adamları ve bu çiftlik sahipleri Jones'un çiftliğini geri almak için baskın yaptılar ve aralarında müthiş kanlı bir savaş çıktı. Sonucunda zafer hayvanlarındı.

Zamanla Snowball ve Napoleon arasında anlaşmazlıklar çıksa da yönetim hep zeki olan domuzlardaydı. Snowball'in fikriyle yel değirmeni yapmaya karar verildi böylece işleri kolaylaşacak sadece üç gün çalışacaklardı. Napoleon buna karşı çıkmıştı ve köpeklerini saldırtarak Snowball'un kaçmasına sebep oldu. Yaptığı bu taktikle başa sadece o geçti ve yel değirmeni çalışmasını başlattı.

Koca bir yıl köle gibi çalışmışlardı ama her şey gelecekleri içindi. Napoleon zamanla çiftlikte kuralları değiştiriyordu ve her konuşmasıyla çiftlik hayvanlarını ikna edip kendine bağlıyor ve hayran bırakıyordu. Ne var ki domuzlar yavaş yavaş Jones'un evine yerleşip diğer hayvanlara göre daha lüks yaşama geçmişlerdi. Diğerleri kendi aralarında itiraz edecek olsa da domuzların mutlaka bir açıklaması vardı. Öyle ki artık diğer hayvanlar, Napoleon' un çiftlik evinin bahçesinde piposuyla dolaşmasına, Bay ve Bayan Jones'un kıyafetlerini giyinip hem şaşaalı hem eğlenceli bir hayat yaşamalarına şaşırıyorlardı.

Bir akşam çiftliğe gelen çiftçiler her şeye özellikle yel değirmenine hayran kalmışlardı. Akşamleyin kahkahalar şarkılar yükselirken diğer hayvanlar evin bahçesinden gizlice izlemeye başladılar. İlk kez hayvanlar ve insanlar eşit koşullara gelmişti. Bay Pilkington masada esprisini patlattı: "Sizler aşağı kesimlerden hayvanlarınızla uğraşmak zorundaysanız bizlerde bizim aşağı sınıflardan insanlarımızla uğraşmak zorundayız." Espri masayı kahkahaya boğmuştu ve bardaklar Hayvan Çiftliği'nin şerefine kalktı. Napoleon'un yönetmekten onur duyduğu bu çiftlik bir kooperatif girişimiydi. Bugüne kadar çiftlikteki hayvanlar arasında birbirlerine "yoldaş" demek salakça bir alışkanlıktı. Bu alışkanlığa son verilecekti. Bayrakları artık tek renk olacaktı ve çiftlik yeniden Beylik Çiftlik adıyla bilinecekti. Gecenin sonunda evde büyük bir patırtı kopmuştu. Oynadıkları kağıt oyununda Napoleon ve Bay Pilkington'ın aynı elinde maça ası çıkmıştı. Diğer hayvanlar için artık tek bir görüş vardı: Domuzların yüzlerine bir de insanların yüzlerine baktılar ama onları birbirinden ayırt edemediler

Herkese merhaba, pandemi günlerinde konserlerde bir araya gelemezsek de, şimdilik buralarda buluşabildiğimiz için mutluyuz. Şubadap Çocuk ekibi olarak size biraz kendimizden ve çalışmalarımızdan bahsetmek istiyoruz.

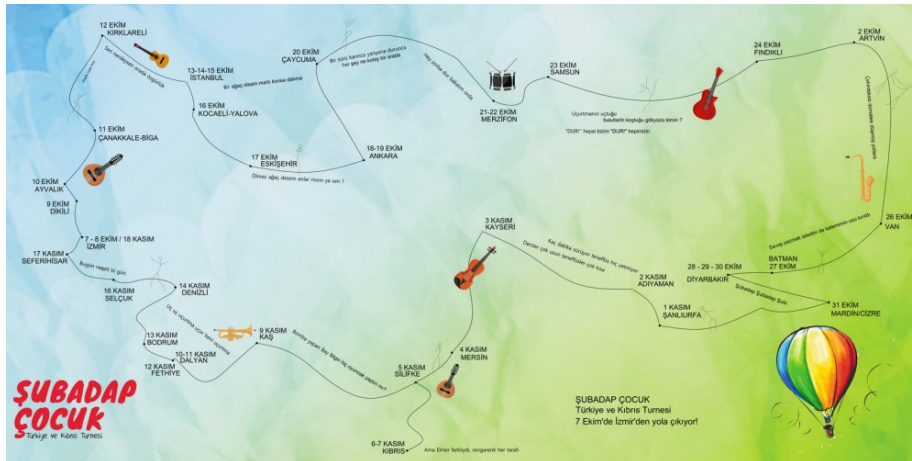
Çocuk şarkıları yapan bir müzik grubuyuz. 2013 yılında İzmir'de kurulduk. Çocukların, kendi hayatlarına değen, onların karşılaştıkları durumları/çelişkileri konu alan ve içinde yaşadıkları dünyaya dair kendi sözlerini söylemesini hedefleyen tematik şarkılar yapıyoruz.

Bugüne kadar yayınlanmış 6 albümümüz ve toplam 40 şarkımız bulunmaktadır. “Bilmiş Çocuğun Şarkıları”, “Dino’nun Şarkıları”, “Gökyüzü Kimin?”, “Dersler Uzun Teneffüsler Çok Kısa”, “Hayal Et ve Hey”, “Buraya Baksanıza” albümlerimizi dinlediniz mi? Şarkılarımızı yaparken, yalnızca konserlerde gördüğünüz müzisyenler olarak değil, öğretmenler, çocuklar, psikologlar, tiyatrocular, sinemacılar ve daha pek çok arkadaşımız hep birlikte kafa yoruyoruz. Bu yüzden şarkılarınızı kim yazıyor dersiniz, bu sorunun cevabı bizim için biraz zor oluyor. Çünkü çoğunlukla şarkıları hep birlikte yapıyoruz.

Biraz da çocuklarla nasıl ve nerelerde buluştuğumuzdan bahsedelim. Yalnızca kendi şarkılarımızı seslendirdiğimiz çocuk şarkıları konserleriyle Türkiye, Kıbrıs, Almanya ve Hollanda’nın çeşitli yerlerinde bugüne dek 500’ün üzerinde yerde çocuklarla buluştuk. Konserleri yalnızca kentlerde değil, Türkiye’nin birçok bölgesindeki köy okullarında, mahallelerde, parklarda da vermekteyiz. Sahnede genellikle davul (bateri), basgitar, gitar, flüt, keman, akordiyon, trompet çalgılarıyla yer almaktayız. Bunların yanı sıra çocuklarla çeşitli alanlarda müzik temelli çalışmalar yaparak, bu çalışmalar içerisinde tanıştığımız çocuklarla da korolar oluşturmaktayız. Bu çocuklar, albümlerdeki şarkıların oluşum süreçlerinde yer alır, şarkıları albüm için seslendirir ve en sonunda da aldıkları çalgı eğitimiyle birlikte Şubadap Çocuk ekibinde çalmaya başlarlar.

Bütün şarkıları ve şarkılardan yola çıkarak hazırlanan kitapları internet üzerinden dinlenebilecek, okunabilecek ve indirilebilecek şekilde yayınlıyoruz. Moyo Masal ile birlikte hazırladığımız “Çekirdeksiz Domates”, “Dino”, “Irmaklar Özgür Akacak”, “Ornitorek”, “Fasa Fiso”, “Sivrisinek ve Kurbağa Korosu” şarkılarının kitaplarından sonra size güzel bir haberimiz var. Yeni albümümüzdeki “Emek demek Ne demek?” şarkısının kitabını hazırlıyoruz. Yakında sizinle buluşması için sabırsızlanıyoruz.

Şarkıların daha fazla çocuğa ulaşabilmesi için, şarkılarımızı İngilizce, Almanca, Kürtçe ve Fransızca'ya çeviriyoruz. Şarkıların notaları, akorları ve sözlerinden oluşan bir nota kitabı ve şarkılarından hareketle resimli hikaye kitapları, şarkıların video klipleri ve ritmik eşlik videolarını da yayınladık. Çünkü şarkılar sadece şarkı olarak kalmamasın, çocuklar klipleri de izlesinler, şarkıları da çalabilsinler diye hayaller kuruyoruz.

Yaptığımız tüm bu çalışmalar için diyoruz ki; şarkılarımız ticarileştirmek isteyen hiç kimsenin, paylaşmak isteyen herkesin. "Tıpkı Gökyüzü" gibi. Diğer adıyla 'Copyright' yerine, tüm üretimlerimizi 'Copyleft' ibaresiyle herkesin ulaşabileceği şekilde yayınlıyoruz.

Biliyoruz ki sağlıklı günlerde yeniden şarkılarımızı çocuklarla yüz yüze buluşturacağız. O güne kadar dünyanın daha güzel bir yer olması için olduğumuz yerde uğraşmaya devam ediyoruz.

Tekrar görüşünceye kadar şunu unutmayın çocuklar:

Bize ulaşabileceğiniz adresler:

başta www.subadapcocuk.org olmak üzere;

*Bak bak özgürlük sağında
Bak bak özgürlük solunda
Bak bak özgürlük arkanda
Bak bak önünde, zıpla zıpla yukarda*

Sen nerdeysen orada özgürlük

www.instagram.com/subadapcocuk

www.facebook.com/subadapcocuk

<https://twitter.com/subadap>

subadapcocuk@gmail.com

www.youtube.com/subadapcocuk

adreslerimizden bize ulaşabilirsiniz.

**Üyelerimizden Demet Yücelgen ve Ümit Seviğ tarafından üretilen
bu Aloe Vera'lar burs fonumuz yararına derneğimizde
satılmaktadır.**

Annem köyde doğup büyümüştü. Babasını çok küçük yaşta kaybetmiş, hiç bilmemişti.

Dayım dört yaş büyük olmasına rağmen o da hatırlamıyor, hayret ediyordu kendine: “Bu yaşta bir çocuk nasıl olur da babasının yüzünü unuttur!” diyerek.

O günlerde fotoğraf makinesi yok denecek kadar az. Teknoloji değil köye, ülkeye girmemişti. Toplu iğnemizi bile dışarıdan aldığımız dönemler. Tek kare bir resim de olmayınca... Dedem öldüğünde dayım günlerce ağlamış. Oyalamak için çok uğraşmışlar. Yanında sözü edilmeyince zamanla unutmuş; sesi

soluğu çıkmaz, babasını da sormaz olmuş: “Anımsamamam, bundandır!” deyip avunurdu dayım, içindeki özleyişi dindiremese de.

Annem bıçkı dikişe hevesliymiş gençliğinde. Köyün çocuklarına elbise dikerek başladığı terziliği ilerletince, dayım ayaklı bir dikiş makinesi almış. O güne kadar el makinesinden başkasını bilmediklerinden tüm köylü görmeye gelmiş, Ayaklı Singer’i.

Dayım için: “Bana hem ağabey, hem baba oldu!” diye söz ederdi her fırsatta.

O günden sonra daha da artmış işleri. Kazandıklarıyla kollarına altın burmalar takınca kısmeti de açılmış. Anneannem: “Köyün işi, derdi bitmez. Kızımı şehirliye vereceğim.

Evlatlarını okutsun, rahat etsin!” dermiş. Kendisi eski yazı bilirdi. İki teyzem de. Annem ve dayımı okutmak için çabalamış, o savaş ve kıtlık günlerinde. Dayım şehirde sanat okulunu bitirmiş. Annem ise köy okulunda 4. sınıfa kadar okumuş; 5.sınıfta öğretmen gelmeyince okula gidememiş. Yine de bitişik el yazısı okunaklı ve akıcıydı. Elinde gazete düşmezdi. Babam da öyleydi.

Anneannem sözünü tutmuş. Annemi şehirde berberlik yapan babamla evlendirmiş. İlk yıl kirada oturmuşlar. Sonra bir evlek yer satın almışlar, şehrin biraz dışında: “Önce iki göz oda, bir mutfak, bir banyo, bir helâ yapıp; tepesini kapatınca, başımızı soktuk!” diye anlatırlardı. Ben bu evde doğmuşum. Yarım asır oldu, kaç deprem gördü, iyi kötü ayakta. Odalar için: “Dörde dört, yayla gibi geniş!” derlerdi. Hatta biri de fazla gelir, bomboş dururdu. Mahalleden arkadaşlarla köşe kapmaca oynar; boş mekânın duvarlarında yankılanan sesimizi dinleyerek eğlenirdik. Yaz aylarında da anneannem gelir bu odada kalırdı. Ben onunla uyurdum. Her gece bütün duaları okuturdu. O söyler ben tekrar ederdim.

Çukurova’da yaz sıcakları çekilmez olur. Sivrisinekler sabaha kadar yanı başımızda kanımızı emmek için dört döner, vızıldayıp dururdu. Cibinliksiz yatılmazdı. Odanın ortasına kurduğumuz cibinlikte, geceleyin bunalmamak için, kapı ve pencere açık uyurduk.

Bir gece yataкта uzanmışken, anneannem kapı önündeki sıtma ağacını göstererek: “Ayı gördün mü?” diye sordu. O an çok korktum. Uykulu bir sesle: “Ayı mı?” dedim; ama yüreğim hopladı.

“Bak, ağacın dalları arasında, ne güzel görünüyor!” derken kalbimin gümbürtüsünü duymadı, korkumu da hiç anlamadı:

“Ayı gördüm Allah

Amentü billâh!” dedi şiir diliyle.

Ben de tekrarlardım, titrek sesimle, dua niyetine.

Uyumuşum... Ama ne uyuma... Bütün gece vahşi hayvanlar gördüm rüyamda; kan ter içinde dönüp durdum yataкта. Sabah kalkınca ilk işim ağaçtaki ayıyı sormak oldu evdekilere: Çok gülmüşlerdi. Ayın on dördü olduğunu; o gece yusuvarlak ışıldayan dolunayı anlatmışlardı...

Eski hısım ve akrabaların düğününe çağrılınca, Ramazan ve Kurban Bayramı’nda, yaz tatilinde köye gider, dayımlarda, teyzemlerde kalırdık.

Köy yaşantısını severdim. Çerkez adetleri, Kafkas oyunları; davullu zurnalı, halaylı düğünler görkemli olurdu.

Köy, üç mahalleden oluşmuştu. Adları konmamıştı resmen ama Çerkez, Muhacir, Kürt Mahallesi diye söylenirdi. Kimse de bir anlam çıkarmaz, art niyet aramaz; ayrılık, öbürkülük olmazdı. Birbirlerinden kız alıp vermişlerdi.

Anneannem kızını şehre gelin etmişti ama kendisi köyden hiç kopamamıştı. Dayımlarla kalıyordu. Torunlar büyüüp de okutmak için tüm aile şehre taşınınca, köy özlemi çekmeye başladı. Fırsat buldukça gidiyor; akrabalarını, eski komşularını ziyaret ediyordu. Hatta taşındıkları için oğluna sitem bile ediyordu: “Ne var şehirde!” diyerek.

Köyde en çok Hediye teyzeyi severdi. “Ahretliğıydi.” Dayıma da kirve olmuşlardı. “Babasız çocuk büyötmek, kocasız çifti çubuğı idare etmek çok zor!” derdi nenem. Hediye Teyze, oğulları hep yanında olmuşlar, yardımına koşmuşlardı. Dilinden düşürmez, duasını esirgemezdi anımsadıkça, andıkça. Çocukluğumda hayal meyal hatırlarım oğullarını; beni dövvene bindirdikleri günleri. Zevkli geçerdı harman vakti. Hep samanların üstüne düşerdim; çer çöpe bulanırdım, gülüşürdük.

Hediye teyze beni, en az kendi torunları kadar sever, korurdu. Bayramlarda çiçekli basmalar alır; annem de beli fiyonklu, eteğı fırfırlı, yakası fistolu elbiseler dıkerdi. Kızlarını da severdim. Durmadan çeyiz yaparlardı. Renkli kanaviçeler, danteller, boncuk ve mekik oyaları ellerinden düşmezdi. İlkokulu bitirmişlerdi. Hayırlı bir kısmet çıkarsa evleneceklerdi. Harıl harıl nakış yapmaları bu yüzdendi. Annem hep “Maşallah! Hiç boş durmazlar, sandıkları ağzına kadar basılı!”derdi konu komşu yanında, bahtları açılısın diye:

“Dost var düşman var. Kız kundakta, çeyiz sandıkta olmalıymış!”

Odanın ortasına döküp, çeyizleri bir bir incelemek hoşuma giderdi. Köye her gidişimde bunu yapardım. İşlemeler, renkli boncuk oyaları, danteller, naftalin kokusu mest ederdi beni. Hele oya isimlerine bayılırdım. Tek tek sorar ezberlerdim. Türkan Şoray kirpiğı, Zeki Müren gözlüğü, Sarhoş yolu, Sıçandışı... Her seferinde Hediye teyze güzel bir parça seçer, bana uzatırdı: “Annen sandığına atıversin!” diyerek. Çok sevinirdim: Verdiği oyalı yazmayı hiçbir zaman kullanamayacağımı bilmeme karşın!

Hediye teyze iyi kalpli, tatlı dilli, güler yüzlüydü. Kavgasız, gürültüsüz yıllarca yaşadı. Yaşadı yaşamasına da bu sevgi dolu yürek çok büyük acılar gördü; en yakınlarını kaybetti peş peşe, genç yaşlarında...

Ne zaman söz açılıs bu kayıplardan, gözleri dolardı bizimkilerin: “ Ne talihsizmiş, ne kötü yazgısı varmış!” diye dertlenirlerdi. Uzun yıllar yaşadı Hediye teyze. Torunlarının torununu gördü; “Cennetlik!” dediler sevenleri, tanışları, komşuları. Yüzünün nuru eksilmedi ama gözünün yaşı da hiç dinmedi: Eşini genç denecek yaşta kaybetmiş. At arabasıyla ırmak kenarından kum taşıyormuş köye. Kazarken nasıl mağara gibi oymuşsa zemini, göçük altında kalıp ölüyor. Oğulları yetişkin, çalışkan, becerikli olduklarından tarla, bağ, bahçe boş kalmıyor da anaları sıkıntı çekmiyor.

Babanın kırkı çıkmadan, mezar toprağı kurumadan, küçük oğlan attan düşüyor, elindeki orağın üzerine; oracıkta ölüyor... Evlat acısı, koca acısını unutturur Hediye teyzeye.

Yıllar çabuk geçiyor; torunlar büyüyor. Her oğul avlunun bir köşesine evini yapıyor, düzenini kuruyor. İki kızının da başını bağlayınca toparlıyor kendini.

En çok da küçük oğlunu seviyor, kolluyor. “Son göz ağrım!” diyerek yanından ayırmıyor; büyük oğlu öğretmen olup gidince.

Pamuktu, karpuzdu, buğdaydı ekip biçerken; avluya mısır, balkabağı dikip, çalışıp çabalarken... Yaşı kırkı geçince kalbi sıkıştırmaya başlıyor küçük oğlunu. Arada bir yokluyor ya... Ana yüreğı dayanamıyor: “Git Ankara’da en iyi doktorlara görün!” diyor. Genç gelin, üç çocuğı onun eline bakıyor “Aniden bir şey olursa ne yaparız!” diyerek hayır dualarla gönderiyorlar. Sapasağlam adam gidiyor, daha iyi olma umuduyla.

Gidiş o gidiş... Telefon yok, adres yok. Kime soracak, nasıl haber alacaksın. Büyüğüne, öğretmen olan oğluna haber salıyorlar: “Gidip bir baksın!” diyerek... Bu oğlundan da haber alamıyorlar günlerce; olumlu, olumsuz.

Görev yeri Torosların uzak bir köyü.

Köy yerinde, ha deyince kalkıp gitmek, telefonla ulaşmak öyle kolay değil. Nereye soracaksın, kimi bulacaksın kadın başına. En büyük oğlan var başlarında. O da köyden pek çıkmamış, yol iz bilmez. Yaşlı kadın, üç çocuklu gelin. Kızlar desen kendi telaşında. Damatlardan biri Ankara’ya gidiyor da...

Küçük oğlan ameliyattan sağ çıkmamış... Akıl sır erdiremiyorlar gencecik adamın ölüvermesine. Yorgan döşek yatsa neyse. “Kendi ayağıyla eceline gitti oğlum!” diye dövündü durdu annesi. En çok öğretmen oğlunun aramamasına içerledi: “Gitmemiş, kardeşine sahip çıkmamış!” diyerek. Cenazede de yoktu ailesinden hiçbirisi: “Kardeş ölümü, başka şeye benzemez!” diye laf etmişti köylü de.

Haftasına varmadan haberi gelir öğretmenin: Arkadaşının arabasıyla yola çıkmışlar; Ankara’ya doğru. Pozantı yakınlarında kaza geçirmişler. Araba tamirdeyken, günler sonra koltuk altından kimliğı çıkmış da eşine haber verebilmişler ölümünü: Arkadaşıyla kaza yerinde can vermişler.

İki kardeş yan yana defnedildi, köy mezarlığına.

Son gördüğümde Hediye teyzeyi, beli iki büküldü. Tespihi elinde, dilinde duası, göğüs kanseri olan büyük kızı için ağlıyordu.

Yazarlarla Söyleşi

Kendine biçilmiş kalıpları reddeden
bir kadının gerçek hikayesi;
BenDeniz

Hafize Şentürk Süalp

16 Ocak 2021 Cumartesi

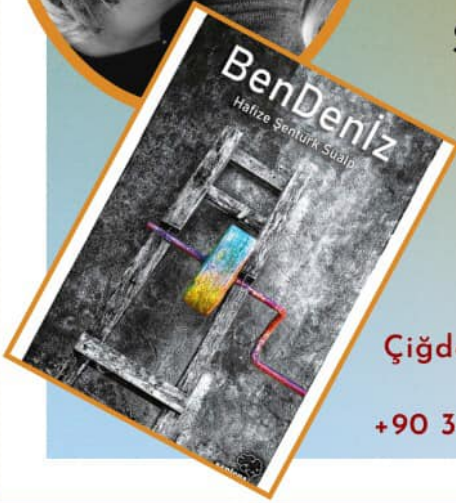
Saat 20.00'de zoom üzerinden
gerçekleşecek söyleşimize
bekliyoruz.

Zoom ID: 392 026 6949
Passcode: 1996

www.cigdemim.org.tr

Çiğdem Mahallesi, 1551 Cadde, 14-A
Çankaya-Ankara

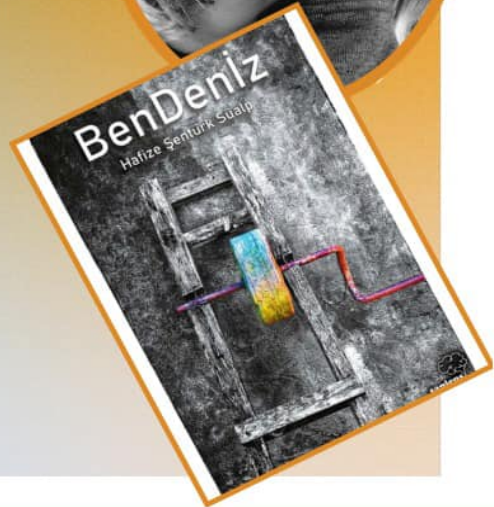
+90 312 285 2047 - +90 507 868 5770

Hafize Şentürk Süalp

Söyleşi öncesinde
kitabı okumak isteyen
komşularımız, 30 lira
karşılığında
derneğimizden satın
alabilirler.

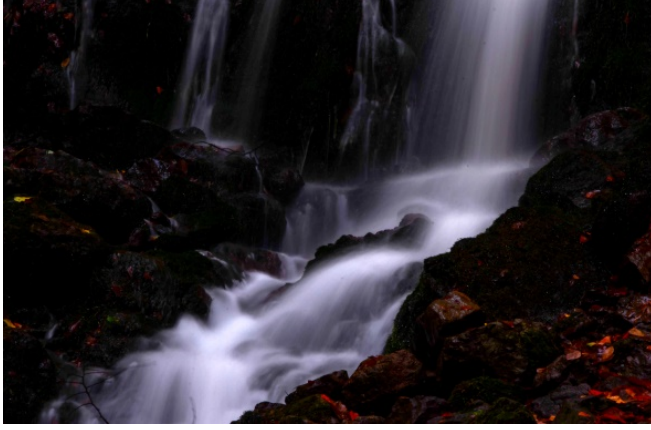
Satın alınan her
kitabın 5 lirası
ortaokulumuzun
Atatürk posterini
hesabına
aktarılacaktır.

Tacettin Teymur – Çiğdemim Fotoğraf Topluluğu Eğitmeni

Yedigöller Bolu ili sınırları içinde bir doğa harikası bir yer. Eskiden yolları bozuk olduğu zamanlarda daha güzeldi ama son zamanlarda yapılan yollar ile çok kalabalık ve kirli oldu.

Yedigöller'e iki ayrı yoldan gidilebiliyor; asfalt olan Bolu içinden gidilen yol diğeri ise Mengen'den sonra orman içinden gidilen yol. Bolu'dan gelen yol virajlı ama asfalt diğeri ise orman yolu stablizedir.

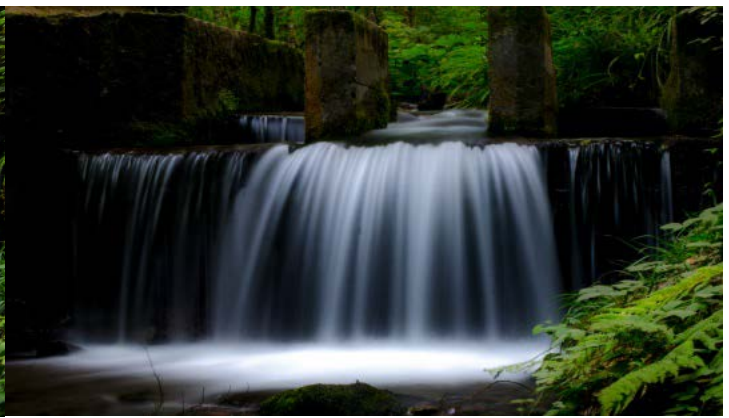

Yedigöllerde; Büyükgöl, Küçükgöl, Sazlıgöl, Nazlıgöl, Kurugöl, Deringöl, Seringöl olmak üzere yedi göl vardır.

Ben Yedigöller'e sabah erken saatlerde ya da gecedan gitmeyi tercih ediyorum. Sabah gün aydınlanınca Büyükgöl kenarında bir masaya eşyalarımı yerleştirdikten sonra Deringöl'ün yanından yukarı şelaleye doğru çıkıyorum. Sabah erken saatleri; ışığın sert olmadığı ve insan yoğunluğunun az olduğu için şelale çekimi için uygun zamandır.

İlk çekime, büyük şelaleden önce küçük bir bentten akan küçük şelalelerle başlıyorum. Bu şelalenin çekim açısı biraz dar. Tripodumu kurup makinemi bağlıyorum. Ayarlar şöyle: Çekim stili manzara ISO 100 diyafram

Öncelikli A, AV konumu ve timer açık. Kompozisyonu oluşturduktan sonra f 22, 18, 16, 11 de her diyafram değerinde bir fotoğraf çekiyorum. Fotoğrafları dik ya da yatay kadrage seçebiliriz. Buradaki çekimleri bitirdikten sonra şelaleye gidiyorum ayarlar aynı çeşitli açılardan şelalede de çekimlere başlıyorum.

Yüksek enstantane**Düşük enstantane**

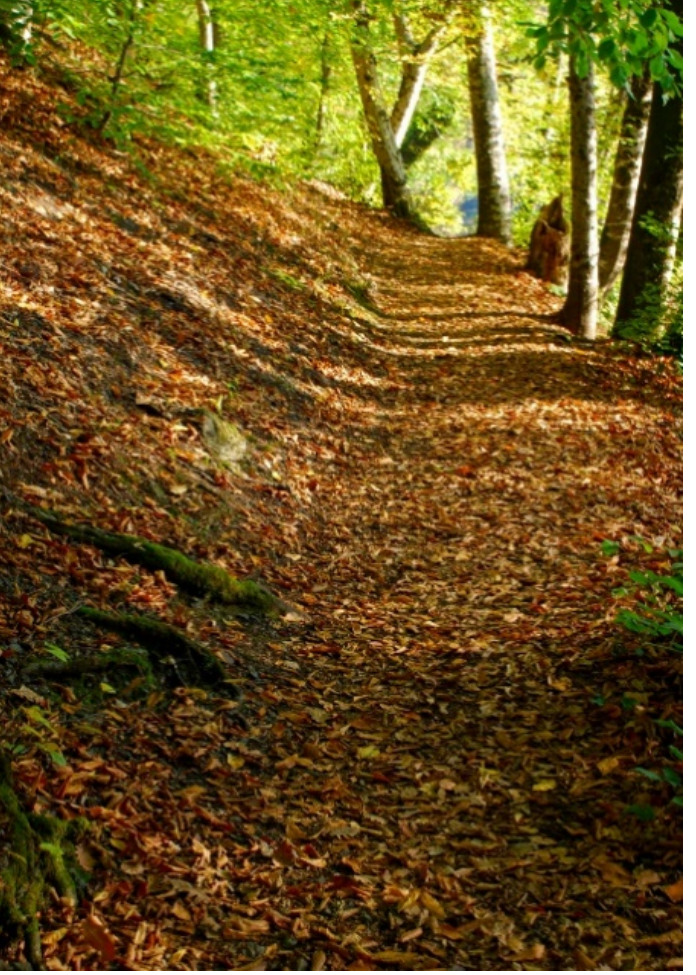
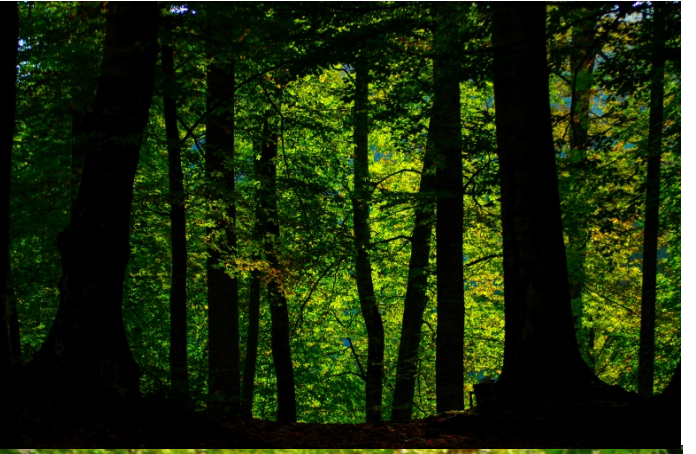
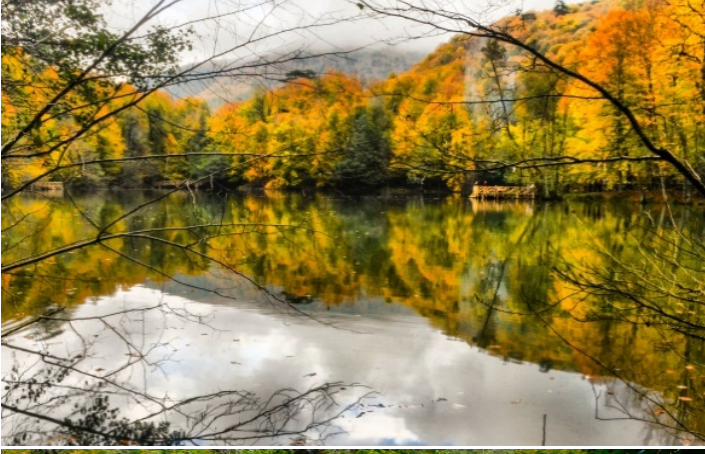

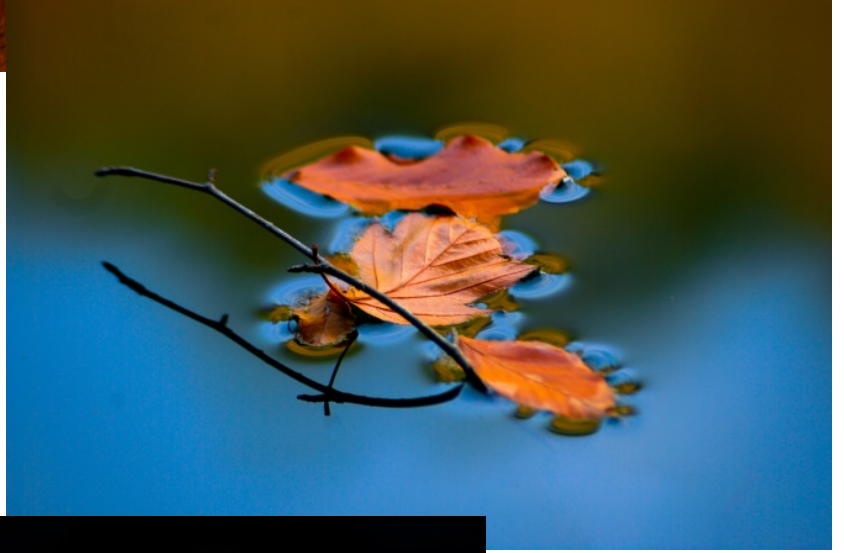
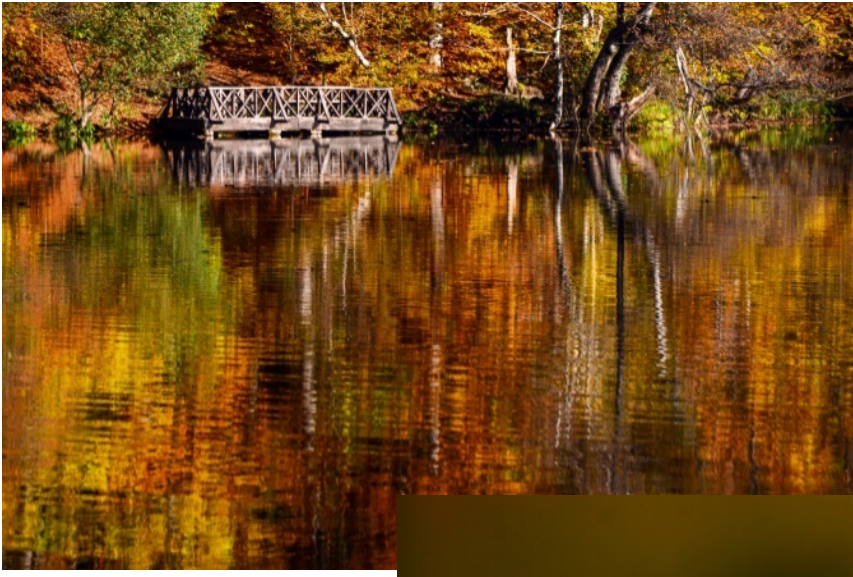
Çeşitli açılardan şelaleyi çektikten sonra merdivenlerden yukarı doğru çıkıyorum. Biraz ilerde dilek çeşmesi var onu da geçip daha yukarı Nazlıgöl'ün oraya doğru geliyorum. Yolda şansım olursa mantarlara da rastlayabilirim

Şelale çekiminden sonra makinamı Timer dan çıkarıyorum f :8 yada 11 yapıyorum koyu alanlara ISO değerimi 200 e çıkarıyorum .Nazlıgöl ve Sazlıgölde çekim değerleri ISO 100 f:8 çekim stili manzara

YOL ÜZERİ ÇEKİMLERİ

Burada çekimleri bitirdikten sonra ana yoldan Büyükgöl'e doğru iniyorum. Önce geniş açı göl manzaraları daha sonrada ayrıntılar çekiyorum . Gölün ertafında bir tur atıp daha sonra ayrıntı çekimleri yapıp günlük çekim işimi bitiriyorum

Yedigöller doğa için bir hazine ben sadece bir kısmını anlatmaya çalıştım .Işığınız bol olsun.

**Dünyada milyonlarca insan, günde
10 litrenin altında suyla yaşamak zorunda**

Malzemeler:**Hamuru için:**

- 125 gr tereyağı (yarım paket) (margarin de tercih edebilirsiniz)
- 1 adet yumurta
- 1/2 su bardağı pudra şekeri
- 1/2 su bardağı nişasta (tercihen mısır nişastası)
- 2 yemek kaşığı yoğurt
- 1/4 çay bardağı ayçiçek yağı
- Yarım paket kabartma tozu
- 1 paket vanilya
- Aldığı kadar un (yaklaşık 4 su bardağı)

Ayva Sosu için:

- 2 adet ayva
- 1 su bardağı+2 yemek kaşığı toz şeker
- 2 çorba kaşığı mısır nişastası
- 2 su bardağı su

Yapılışı:

Öncelikle hamurunu hazırlayarak başlayabilirsiniz. Yumurta ve şekeri karıştırın. Ardından un hariç diğer tüm malzemeleri ekleyin. Ve unu azar azar ekleyerek, ele yapışmayan yumuşak kıvamlı bir hamur elde edin. Buzdolabında 45 dk bekletin, ardından önce tezgahta merdane ya da oklava yardımıyla hamurumuzu biraz inceltmek için açın. Sonrasında, pişireceğiniz tepsiye yerleştirin ve elinizle yayarak hamur ile tepsiyi kaplayın. Hamurunuzun 1/3'ünü ayırıp buzlukta 20 dk bekleterek, fırın kabınızı fırına vermeden önce üstüne rendeleyebilirsiniz.

150 derece fırında yaklaşık 20 dk pişirin.

Turta pişerken ayva sosu hazırlayın. Ayvaların kabuklarını soyup, çekirdeklerini çıkarın. Küp doğrayıp, 1 su bardağı toz şeker ile birlikte pişirin. Ayvayı blendırdan geçirip kenara alın. Patates nişastasını su ile açıp, ocağa oturtun. Kalan 2 çorba kaşığı toz şekeri ilave edip, muhallebi kıvamına gelene dek pişirin. Ocaktan alıp, ayva ile karıştırın. Yeniden blendırdan geçirip, bekletmeden turtanın içine dökün. Buzdolabına koyun, sos donunca servis edebilirsiniz.

Afiyet Olsun

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN ÖYKÜLER

Kavin Yurt - Işık Apt. (9 yaşında)

YENİ YIL

Yeni yıla iki gün kala Aslı heyecandan uyuyamıyordu. Hem de annesi ve babasının ona aldığı hediyenini ne olduğunu çok merak ediyordu. Ona şöyle güzel bir bebek, içinden kalıbı da çıkan oyun hamuru, vitesli bisiklet, yeni bir yılbaşı ağacı ve süsleri ya da makyaj seti alsalar ne güzel olurdu. Bunları düşünmek bile güzeldi, tam o sırada annesi Aslı'yı terasa çağırıp üç tane sürprizi olduğunu söyledi. Aslı çok heyecanlandı hemen terasa koştu. Terasın kapısına geldiğinde annesi Aslı'nın gözünü eliyle kapadı. Onu üstü kapalı olan terasın ortasına geldiğinde Aslı'ya yukarı bakmasını söyledi ve elini Aslı'nın gözünden çekti... Aslı gözlerini açar açmaz çok mutlu oldu iki bin yirmi yılının ilk ve galiba son karı yağıyordu. İkinci sürpriz de annesi ona yeni bir yılbaşı ağacı ve yeni süsler almıştı. Üçüncü sürpriz yılbaşı için iki hediye daha olmasıydı. Aslı annesinden arkadaşlarıyla dışarıda kar oynamak için izin aldı ve dışarı çıktı. Acaba o hediyeler ne? Hepsi bir sonraki bölümde.

DEVAM EDECEK...

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN ÖYKÜLER

Neva Yurt – Işık Apt. (9 yaşında)

BİR YENİ YIL HİKAYESİ

Beste ve ailesi yılbaşı için hazırlık yapıyorlardı. Babası yılbaşı ağacını kurarken kardeşi yılbaşı ağacının süslerini getiriyordu. Beste ve annesi beraber yılbaşı için kurabiye yapıyorlardı. Çünkü yılbaşına iki gün kalmıştı. Beste ve kardeşi anne ve babalarından daha çok heyecanlıydılar. Çünkü yeni yılda da dilek tutup yılbaşı ağacının altındaki hediyeleri açacaklardı. Beste'nin kardeşi hediyeleri yıl başı gelmeden açmak istediğini söyledi. Ama Beste hediyelerin yılbaşının bir özelliği olduğunu söyledi. Beste'den sonra annesi de yılbaşının en önemli ve bir mutluluğu olduğunu söyledi. Kardeşi bu sözleri duyunca yılbaşında açmaya karar verdi. O gece Beste uyumadan önce bir dilek diledi. Kardeşi Beste'ye ne dilek dilediğini sordu ama Beste sadece insanların tuttukları dilekleri başkalarına söylediklerinde o dileklerin gerçekleşmediğini söyleyip yatağına uzanıp derin bir uykuya daldı. Sabah olduğunda annesi, babası ve kardeşi uyanmışlardı. Beste ve ailesi bir an önce kahvaltı masasına oturdular. Kahvaltıyı bitirdikten sonra beraberce markete gittiler. Beste'nin almak istedikleri çoktu. Çünkü yılbaşı onun için çok önemliydi. Marketten sonra eve geldiklerinde Beste hemen elini yüzünü yıkayıp ne aldıklarına bakmak için solona yöneldi. Çok heyecanlıydı çünkü yılbaşına bir gün kalmıştı. Bir saat sonra yılbaşı hazırlıkları tamamlanmıştı. Artık akşam olmuş yemek hazırды. Beste ve kardeşi bir an önce yemeklerini yiyip yattılar. Beste sabah kalktığında çok heyecanlıydı çünkü YILBAŞI SABAHİYDİ. Hemen kardeşini, annesini ve babasını uyandırıp akşam için hazırlıklara başlamalıydılar. Babası tavuğu ayıklarken annesi etrafı temizliyor kendisi ve kardeşiyle beraber anne ve babalarına yardım ediyorlardı. Sonunda akşam olmuş o özel gün başlamıştı. İlk yemek yiyip sohbet ettiler. Sonra sıra dilek tutmaktı ve en son hediye açmaya geldi sıra. Beste'ye bir tablet kardeşine ise çok istediği bir tane Barbie bebek almışlardı. O akşam beste için çok önemliydi. ÇÜNKÜ AİLESİ İÇİN VE BÜTÜN DÜNYA İÇİN ÇOK MUTLU BİR GÜNDÜ

MUTLU SON

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları dernek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Arven Bülbül
Gökkuşığı Sitesi
(5 yaşında)

Kedi Fatoş yaramaz yavru tilkiler sahiplenmiş. Tilkiler gerçekten çok hareketli, evde her yere tırmanıyor, koşuyor zıplıyorlar. Onlar büyüyünce ormana bırakacak.

Keçeli kalem)

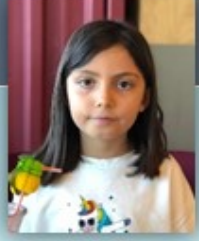
Yağmur ve fırtınadan kasabanın insanları kaçıyor. Kasaba hayvanlara kalıyor.

Keçeli kalem)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları demek@cigdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

KÜÇÜK KOMŞULARIMIZDAN RESİMLER

Pelin Cebbari
İşçi Blokları Mah. Hilal Apt.
(7 yaşında)

(Pastel boya)

(Akrilik boya)

Bu sayfamızda küçük komşularımızın resim, şiir, öykü gibi yapıtlarını sizlerle paylaşıyoruz. Yayınlanmasını istediğiniz bilgileri ve fotoğrafları demek@ciğdemim.org.tr adresine bekliyoruz.

Maden Bölümü staj programlarında yer seçimi genelde öğrencilere bırakılırdı. Ben okul yönetimine üç dönem içinde yeraltı stajı yapmak istediğimi bildirmiştim. Akademi yönetimi o zamanki adı EKİ olan kuruma ismimizi bildiriyor ve İnsan Gücü Eğitim Dairesi staj yerimizi belirliyordu.

İlk stajımı Armutçuk Bölgesinde yaptım. Okul eğitime başlamadığından, bizleri iyi öğrenelim diye işçi şeflerinin yanına verdiler. 1974 yılında üniversiteye yerleşmiştik fakat Z.D.M.M Akademisi açılışa yetişmediği için, 1975 yılında eğitime başladı, bizi de EKİ bölgelerine stajyer olarak dağıttılar.

Zonguldak'ta staj için toplandık, Çaydamar bölümünde işlemler yapıldı, göğüs filmlerimiz çekildi. Doktor muayenesi sonunda stajyer işlemleri yapıldı. SSK giriş işlemleri sonrasında. Armutçuk Bölgesine hareket ettik. O yıllarda Zonguldak'tan İstanbul'a giden Uludağ diye bir otobüs firma vardı. O otobüs firması ile Kandilli'ye gittik. Tahminen yirmi kişi kadardık, İTÜ'den gelen üç veya dört kişi daha vardı. Bizlere Armutçuk İlkokulu binasında yatak, dolap vb hazırlamışlar, yani bizim için sınıfları yatakhaneye çevirmişlerdi, Altı hafta orada kaldık, benim için büyük tecrübe oldu. İstanbul'da dershaneye gittiğim dört aylık

dönem dışında evden ilk defa ayrılmıştım.

Mesleki açıdan öğrenebileceğim bazı temel madencilik kurallarını kafama işlemeye çalıştım. Öncelikle ocak şeflerinin yanında staja başladık. O yıllarda ocak mühendisi sayısı azdı ve Armutçuk küçük bir yer olduğu için çalışanlar tarafından tercih edilmiyor, sürgün yeri gibi görülüyordu. Ulaşım zordu, yollar yapılmamıştı, virajlı yollar insanları bezdiriyordu. Orada kalan aileler çocuklarını öğrenim için Karadeniz Ereğlisi'ne gönderiyordu. Sonraki yıllarda yeni yollar açıldı. Ulaşım şimdilerde dakikalarla telaffuz edilir oldu. O yıllarda saatler sürmesi yolları, insanların gözünde büyütüyordu. İlk günlerde nakliyat şefi ve yardımcısı ile dolaştım. Ocakta kömür çıkarılan veya baca sürülen ve taş yollar için ne kadar bir tonluk vagon lazım olduğunu tespit ediyorduk. Bu staj çalışmam bana çok şey öğretti. Kandilli ocaklarındaki bütün pano ve yolları gezdim öğrendim. Daracık panolara girdim. Dört tarafım kömür olan büyük damar kömürlerini gezdim. İssız taban yollarında metan gazının yükselmiş olduğunu gördüm, grizu olayı olmadan oraların nasıl terk edildiğini ve havalandırmaya bırakıldığını gözlemledim. Şefim Hüseyin Usta zamanla bana küçük basit görevler verdi. Bu görevler; baca yukarı tırmanmak, ne kadar vagon lazım olduğunu sormak veya taban yolunda birikmiş vagonları saymaktı. Tumba edilecek dolu vagon saymak gibi küçük görevleri severek yaptım.

Yeraltı madenciliğinin ne kadar zor bir görev olduğunu o zaman öğrendim. Dikkatli çalışma yapmam gerektiğini, iş kazalarının bu sebeplerden olduğunu o yıllarda bu staj sayesinde öğrendim. Kandilli stajımı 1975 Haziran ve Temmuz aylarında yaptım. Armutçuk Bölgesinin iki ocağı Kandilli ve Alacaağzı bölümlerinden oluşuyordu. Armutçuk Bölgesinin sahil kısmı da vardı. Burası varagele ile inilen Alacaağzı denilen mevkiydi. . Alacaağzı'nın çok güzel kumlu çakıllı sahili vardı. Uzak olduğu için ve araba gerektirdiğinden ancak pazar günleri arasına yüzmeye gitmiştik. Burada deniz çok dalgalı olduğundan denize girmek sıkıntılıydı. Dalgalardan bir gün sahile zor çıkmıştım ve sonradan da deniz beni bir çuval gibi sahile takla atarak fırlatmıştı. Çok korktuğum bir gündü, boğuldum sanmış ve bir hayli deniz suyu yutmuştum.

Kandilli'de yolun kenarında oturmak için çok güzel bir park vardı. Orada akşamları oturur vakit geçirirdik. Ayrıca o kadar çok armut ağacı vardı ki yerli halk bu armutları yememizi söylerdi. EKİ sineması bazı günler film getirir, biz de giderdik. Staj bitti, Tekirdağ'a döndüm, Ekim ayında okulların açılmasına yakın hayatımın değişeceği, ve okuldan mezun olup da orada işe gireceğim, orada evleneceğim, yirmi altı yıl orada kalacağım hiç aklıma gelir miydi?

İkinci stajımı Zonguldak'ta 1977 yılında Üzülmüş bölgesi, Çaydamar bölümünde yaptım. Burada İsmail Bey ve Birol Beyin gözetiminde başlayan stajımda birçok arkadaşım da vardı. Örneğin Yusuf Gül, Muzaffer Peker ve Orhun Çoban ile çekilmiş Çaydamar ocak girişinde fotoğrafımız var. Burada aklımda kalan en önemli anım; Civelek lağımı adını verdikleri, taş içinde kömür damarlarına ulaşmak için sürdürdükleri galeri. Bir hafta bu lağıma gittim, işçilerin yaptıkları her işlemi izledim ve süre tuttum. Ayna'da 1 metre ilerleme için ne kadar zaman geçtiği hakkında bilgi edindim. Bu bilgileri staj defterimde kullandım, aslında önemli bir veri olarak saydım. Bitirme öncesi ara bir proje oldu. Taş içinde ilerlemek, toz içinde kalmak tabii ki çok riskli bir çalışma, belki de madenciliğin en zor safhasıydı.

Üçüncü stajımı bitirme projesi "Kozlu Bölgesi Su Atımı" olduğu için Kozlu bölgesi İncirharmanı bölümünde yaptım. Okuldan çok kişi vardı, rahmetli Mustafa İşbitiren bizim ile ilgili mühendisti. Burada proje gereği makina mühendisi Burhan Bey ile çalıştım, onun bilgi ve tecrübesinden faydalandım. Kozlu'daki yeraltı ocaklarında su havuzlarına gelen suyun hızından, dakikada ne kadar su atıldığına kadar bir çok veri elde etmem gerekti. Suyun katlar arasında büyük pompalarla atılması ve nihayet İhsaniye Deresi ile buluşmasını inceledim MTA'da çalıştığım süre içinde, iki projede bu çalışmamdan faydalandım. Zonguldak ve Tavşanlı'da hidrojeoloji projelerinde yapılan işi anlamam daha kolay oldu. Elbistan projesinde üretim öncesi su atımı sondaj kuyularını gördüm. Elbistan projesinde 2007 yılında zemin etütleri kampına sık sık gittim. Proje sonunda MTA zemin etüdü sonrası, üretimden önce hidrojeoloji sondajları önermesine rağmen sondaj ihalesi gecikince üretim ile ilgili firma kazıya devam edince göçük oldu ve birçok insan orada toprak altında kaldı.

DÜNDEN BUGÜNE ÇİĞDEM

Dünya Bir Vadi Sitesi inşaatı henüz su basmanı aşamasında. (1988)
Arkada Şirindere'de şu anda da kalan evlerden bazıları, henüz Çamlık
Sitesi yok.

* Eski Çiğdem Mahallesi fotoğraflarınızı bizimle paylaşırsanız seviniriz.

Bataklık gazı metan (CH_4), çürümekte olan karbonlu maddelerden çıkan, havada sarı bir alevle yanan, renksiz ve kokusuzdur...Doğal gazın bir türevidir. Özgül ağırlığı 0.554'dür ve 0 derecede 760 mm basınçta 1 m³ metan 0.716 kg gelmektedir. Havadan hafif olması nedeniyle kömür ocaklarının özellikle tavan ve tavana yakın kısımlarında toplanır. Ayrıca, dağılabilme özelliği havaya nazaran 1,6 defa daha fazla olduğundan kolaylıkla her tarafa nüfuz edebilir. Hava ile karışması halinde, tekrar ayrılmasına imkân yoktur.

Fakat açık havadaki çöp birikintilerinden çıkan bataklık gazının patlaması için üstünün bir süre kapalı kalması gerekir. Yani üzeri kil veya toprak ile kaplanmayan birikintilerde gaz patlaması olmaz, ancak havaya dağılır.

Metan Oluşumu:

Metan üreten arkelerin bulunduğu yerlerden biri çöp alanları içindeki oksijensiz bölümlerdir. Buralarda biriken metan gazı borular ile uzaklaştırılmazsa patlamalar meydana gelir.

Organik maddeler içeren çökel kayaçların yeter sıcaklıkta ve derinlikte belirli bir süre kaldıktan sonra, gaz oluşturdıkları gözlenmiştir. Kömürleşme ile birlikte % 95 metan, çok düşük miktarlarda yüksek hidrokarbon, % 3'ten az karbondioksit, nitrojen ve su oluşmaktadır. Kömürleşme ile başlayan metan gazı oluşumu, kömür yatakları için işletme sırasında büyük tehlike oluşturmaktadır.

Bir sera gazı olan metan, toplam insan kaynaklı emisyon miktarının % 16'sını oluşturmaktadır. Metan emisyonunu oluşturan kaynaklar sektörel bazda ele alındığında, toplam metan emisyonunun % 6-8'i madencilik faaliyetleri sonucunda serbest kalmaktadır.

Son günlerde Şirindere Vadisi'ndeki kaçak evler yıkıldı. Bunu mahalle olarak olumlu karşıladık. Fakat ev artıklarının bir kısmı hala kaldırılamadı. Bu artıklar çöp halinde ama üzerleri açık olduğu için hava irtibatlı bu yüzden herhangi bir tehlike arz etmiyorlar.

Ülkemizdeki birçok belediye çöplükte metan gazı üretmektedirler ve hatta bazıları elektrik santrali kurmuşlardır. Fakat çöpler kil ve toprak ile örtülüp bekletilir, hafif gaz olduğu için bacalardan gazı çıkışı sağlanır.

ÇİĞDEM EĞİTİM, ÇEVRE VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

MİSYON (ÖZ GÖREV)

Mahalleli olma kültürünü yaygınlaştırarak;
mahalle sakinlerinin yaşam kalitesini
yükseltmek ve karar alma süreçlerinde etkili
olmak.

VİZYON (ÜLKÜ)

Mahalleli olma ve dayanışma kültürünün etkin
olduğu, bölgesel ve ulusal karar alma
süreçlerinde etkili olan, yaşam alanlarıyla farklı
özellikteki bireylerin (yaş, cinsiyet, engelli)
mutlu olduğu bir mahalle olmak.

Değerlerimiz

Şeffaf: Dernek, karar ve uygulamaları ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi paylaşır.

Gönüllü: Derneğin tüm çalışmaları gönüllülük esasına dayanır.

Dayanışmacı: Dernek, uygulamalarında; çevreye ve toplumsal olaylara duyarlı, yardımsever, paylaşımcı ve özverili bir yaklaşım sergiler.

Ön yargısız: Dernek tüm uygulamalarında önyargısız davranır. Farklı fikir, görüş ve önerilere açıktır.

Siyasi partilere karşı tarafsız ve bağımsız: Dernek, farklı siyasi görüşlere saygılıdır, eşit mesafede durur.

Katılımcı: Dernek, kararlarını katılımcılık anlayışı (ilgili tüm taraflar, kadınlar, çocuklar, engelliler, yaşlılar vb.) ve uzlaşılı alır. Misyon, vizyon ve değerleri doğrultusunda toplumsal karar alma mekanizmalarına katılır. Mahalleyi ilgilendiren her konudaki kapsamlı çalışmayı, ortak anlayış, işbölümü, yetki ve sorumlulukları belirleyip kabul gördükten sonra yurttaşlık bilinci ile ele alır.

Öncü: Dernek örnek uygulamaları ile toplumda ve çevresinde öncü bir rol üstlenir.

Öğrenen Bir Organizasyon: Değişim ve gelişime açıktır, bunun için tüm fırsatları değerlendirir.

Mahalleli olmak demek; Mahalleli olma ruhuyla (dayanışma, birlikte yapma, hareket etme ve iyi komşuluk), örgütlü yapıyla, tüm karar süreçlerine dahil olmak, mahallesinin yaşam kalitesini yükseltirken otoritelere ve diğer örgütlenmelere yardımcı olmak.

ÇİĞDEMİM DERNEĞİ

Çiğdem Mah. 1551.Cadde 14-A Çankaya/Ankara

+90 312 2852047

+90 530 6609583

dernek@cigdemim.org.tr

www.cigdemim.org.tr

0507 8685770

